

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Hrušovansko pro programové období 2014 – 2020

Region klidu a pohody

MAS Hrušovansko, z.s.

Obsah

1 Úvod.....	5
2 Popis území a zdůvodnění jeho výběru.....	7
2.1 Základní informace o MAS Hrušovansko.....	8
2.1.1 Orgány MAS Hrušovansko.....	8
2.1.2 Kancelář MAS.....	9
2.2 Historie MAS.....	10
2.3 Zdůvodnění výběru území.....	12
3 Analytická část.....	13
3.1 Stručná socio-ekonomická analýza.....	13
3.1.1 Geografická charakteristika regionu.....	13
3.1.2 Základní identifikace území a členů.....	14
3.1.3 Demografická situace.....	19
3.1.4 Technická infrastruktura.....	24
3.1.5 Doprava.....	25
3.1.6 Vybavenost obcí službami.....	28
3.1.7 Domovní a bytový fond.....	32
3.1.8 Životní prostředí – nakládání s odpady.....	34
3.1.9 Životní prostředí – vodní režim a kvalita pitné vody.....	35
3.1.10 Životní prostředí – kvalita ovzduší.....	37
3.1.11 Výskyt chráněných lokalit v území.....	38
3.1.12 Život v obcích.....	39
3.1.13 Nezaměstnanost.....	40
3.1.14 Členění zaměstnanosti dle sektorů.....	45
3.1.15 Srovnání nezaměstnanosti s okolními MAS.....	46
3.1.16 Řízení obcí, informovanost, spolupráce.....	46
3.1.17 Podnikání, zemědělství.....	47
3.1.18 Bezpečnost v obcích.....	53
3.1.19 Cestovní ruch.....	54
3.2 SWOT analýza.....	57
3.3 Analýza problémů a potřeb.....	58
3.3.1 Názory starostů obcí.....	59
3.3.2 Názory občanů.....	61
3.3.3 Názory podnikatelů.....	63

3.3.4 Klíčové oblasti rozvoje území.....	68
4 Strategická část.....	70
4.1 Úvod.....	70
4.1.2 Činnost pracovních skupin.....	70
4.2 Stanovení cílů.....	71
4.2.1 Stanovení vize.....	71
4.2.2 Stanovení mise.....	71
4.2.3 Klíčové oblasti a strategické cíle.....	72
4.2.4 Specifické cíle, opatření a návrhy konkrétních aktivit.....	73
4.3 Vazba na strategické dokumenty.....	86
4.4 Integrovaní prvky.....	88
4.5 Inovativní prvky.....	93
4.6 Vazba na horizontální témata.....	94
4.7 Akční plán.....	95
4.7.1 Grafické znázornění struktury programových rámců.....	106
4.7.2 Vzájemné vazby na úrovni opatření/fichí.....	108
5 Implementační část.....	110
5.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS.....	110
5.2 Popis administrativních postupů pro vyhlásování výzev MAS.....	114
5.2.1 Výzva k předkládání žádostí.....	115
5.2.2 Příjem žádostí.....	116
5.2.3 Administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti.....	117
5.3 Hodnocení a výběr projektů.....	118
5.3.1 Řešení stížností.....	119
5.3.2 Realizace projektu.....	120
5.3.3 Auditní stopa, archivace.....	120
5.4 Popis animačních aktivit.....	122
5.5 Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce.....	124
5.6 Popis zvláštních opatření pro hodnocení.....	125
5.7 Popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci.....	126
Seznam grafů.....	127
Seznam obrázků.....	127
Seznam tabulek.....	128

Seznam pojmů a zkratk	129
6 Přílohy	130

1 Úvod

Integrovaná strategie vzniká především z toho důvodu, že místní akční skupina Hrušovansko chce v novém programovém období 2014 – 2020 čelit novým výzvám a realizovat nové rozvojové projekty. Platforma místní akční skupiny umožňuje sdružovat nejenom obce, ale i další jak ziskové, tak neziskové organizace (soukromé firmy i neziskové organizace), a je tak ideální pro úzkou spolupráci různorodých subjektů v regionu. Je velmi důležité definovat hlavní problémové oblasti, ujasnit si, kam by měl region směřovat a co všechno je potřeba zrealizovat, aby Hrušovansko bylo lepším místem pro život. Jedině tak lze rozvíjet venkovský region, což je ostatně v zájmu všech zainteresovaných členů MAS. Je také třeba usilovat o prohloubení komunitního života v území. Tato strategie by neměla být účelně využita jen z důvodu čerpání dotací, ale v první řadě pro dlouhodobý a udržitelný rozvoj regionu. Tomu napomůže především úzká spolupráce všech aktérů a zájmových skupin. Strategie je vytvořena v duchu komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD – Community-led Local Development). Tento dokument je také v souladu se závazným Metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020. Strategie má ambici stát se uceleným rozvojovým dokumentem, který propojí zájmy místních subjektů, jejich záměrů a disponibilních zdrojů.

Obce, které jsou součástí MAS Hrušovansko, mají s různými formami spolupráce již poměrně velké zkušenosti. Místní akční skupina vznikla mimo jiné díky předešlé spolupráci s obcemi v rámci mikroregionu Hrušovansko, kde dlouhodobá spolupráce obcí byla velice přínosná v mnoha oblastech. Ze 14 obcí mikroregionu Hrušovansko je v současné době 12 z nich členem MAS Hrušovansko. Založení MAS Hrušovansko na tuto spolupráci navazuje s cílem zapojit do rozvoje regionu i neziskové organizace, podnikatele a občany a společně tak vytvořit hospodářsky silný region, který zajistí občanům kvalitní život v příjemném venkovském regionu. Existuje tedy poměrně silný předpoklad, že MAS bude při plnění principů komunitně vedeného místního rozvoje dosahovat dobrých výsledků.

V rámci tvorby strategie proběhlo informování všech dotčených subjektů o připravované strategii. Byla realizována také dotazníková šetření mezi starosty obcí, občany, neziskovými organizacemi a podnikateli, uskutečnily se 3 kulaté stoly se zástupci obcí, podnikatelů, neziskových organizací i občanů v daném regionu. Následně vznikly 3 pracovní skupiny se zaměřením na životní prostředí, sport a kulturu a místní producenty, které se sešly na

speciálně zaměřených pracovních jednáních, kde připomínkovaly návrh strategie. K připomínkování strategie byli vyzváni e-mailem všichni členové (partneři MAS Hrušovansko) a prostřednictvím www.mashrusovansko.cz i široká veřejnost. Připomínkování probíhalo prostřednictvím připomínkového listu, do kterého byly zapracovány všechny připomínky, které byly následně vypořádány.

Na tvorbě strategie pracovala skupina pracovníků MAS spolu s týmem expertů z Masarykovy univerzity v Brně, kteří připravili její analytickou část ve spolupráci s pracovníky MAS. Koordinaci všech aktivit v rámci tvorby strategie zajišťovala manažerka MAS, s obcemi komunikoval předseda MAS, s neziskovými organizacemi a podnikateli komunikovali členové správní rady a na dalších činnostech v rámci tvorby strategie spolupracovali další pracovníci MAS. Na dokumentu se dále podílely i místní subjekty (zástupci MAS, zastupitelé obcí, podnikatelé, neziskové organizace) a byly sem zapracovány i názory občanů z 3 kulatých stolů, které proběhly v květnu 2014. Kulaté stoly proběhly ve třech obcích MAS Hrušovansko a byly určeny pro 3-4 obce tak, aby zahrnovaly všechny obce území MAS Hrušovansko. Pozvánky na kulaté stoly byly zveřejněny na webových stránkách, byly vyvěšeny na vhodných místech a vyhlášeny místním rozhlasem ve všech obcích v území MAS. Kulaté stoly probíhaly pod vedením zkušeného facilitátora, který nejprve seznámil účastníky s činností a cíly MAS, zdůvodnil vznik strategie, a po té proběhla diskuse formou brainstormingu. Kulatých stolů se průměrně zúčastnilo 20 účastníků/1 kulatý stůl, z každého kulatého stolu byl pořízen zápis, který sloužil jako podklad pro zapracování připomínek účastníků do této strategie.

Dokument obsahuje analytickou část, která čerpá především z dostupných statistických dat a informací získaných přímo od zástupců regionu. Tato část poskytuje komplexní charakteristiku oblasti MAS s ohledem na dlouhodobé perspektivy a na základě znalosti regionu identifikuje hlavní pozitivní a negativní jevy a trendy regionu. Dále pak tato část obsahuje SWOT analýzu a problémovou analýzu, která je shrnutím všech zjištěných jevů v regionu. V návrhové části je zformulována dlouhodobá vize regionu, opatření a konkrétní kroky, které by měly vést ke zlepšení života na Hrušovansku a stejně tak k rozvoji tohoto regionu.

2 Popis území a zdůvodnění jeho výběru

MAS Hrušovansko se rozkládá v Jihomoravském kraji. Jedná se o menší a územně kompaktní oblast ležící v jižní části Moravy u hranic s Rakouskem mezi Znojmem a Mikulovem. Tento venkovský region charakterizuje rovinatá až mírně zvlněná krajina posetá poli a vinohrady, protkaná sítí cyklostezek, které umožňují poznat jak přírodní, tak historicky zajímavá místa Hrušovanska. Místní akční skupina Hrušovansko vznikla v roce 2013 a jedná se o otevřené nepolitické seskupení občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (v současné době sdružuje MAS 12 obcí).

Tabulka 1: Seznam partnerů MAS rozdělených dle zájmových skupin

Obec do 1 000 obyv.	Obec nad 1 000 obyv.
Obec Břežany	Obec Božice
Obec Hrabětice	Obec Hevlín
Obec Dyjákovice	Město Hrušovany n. J.
Obec Litobratřice	Obec Šanov
Obec Mackovice	
Obec Pravice	
Obec Velký Karlov	
Obec Čejkovice	
Sport a kultura	Vinaři a zemědělci
TJ Sokol Hrabětice	Družstvo božických vinařů
Tenisový klub Bejlek	Sdružení hrušovanských vinařů
Okrašlovací spolek Šanov	Robert Turoň
SDH Mackovice	Sewar plus spol. s r.o.
SDH Hevlín	MS Obora Pravice
SDH Pravice	
I. FC Čejkovice	
Služby	
Marek Procházka	
Ing. Vladislav Škarek	
Milan Kočí	
Břežanský vodovod, s.r.o.	

Zdroj: vlastní zpracování k 24. 8. 2015

2.1 Základní informace o MAS Hrušovansko

- Název subjektu: MAS Hrušovansko
- Sídlo: nám. Míru 9, 671 67 Hrušovany nad Jevišovkou
- Datum vzniku: 08/2013
- Právní forma: zapsaný spolek
- Webové stránky: www.mashrusovansko.cz
- Rozloha: 21 858 ha (218,58 km²)
- Počet obyvatel: 12 193
- Počet obcí: 12

Kontaktní osoby:

Funkce	Osoba	Telefon	E-mail
Předseda správní rady	Ing. Bronislav Prudký	725 111 151	b.prudky@seznam.cz
Místopředseda správní rady	Jaroslav Bejlek	777 088 868	bejlek@bejlek.cz
Manažerka MAS	Bc. Simona Dvořáčková	773 560 667	info@mashrusovansko.cz

MAS Hrušovansko je právní formou zapsaný spolek (z.s.), který byl do konce roku 2014 právní formou občanské sdružení (o.s.) MAS Hrušovansko je dobrovolná a nezávislá místní akční skupina tvořena partnery MAS na základě společného zájmu. MAS Hrušovansko je otevřeným partnerstvím, právnickou osobou, jejíž právní postavení se řídí zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, v platném znění, dalšími obecně závaznými předpisy a stanovami spolku. V současné době je partnery (členy) MAS Hrušovansko 12 obcí, 9 neziskových organizací a 7 podnikatelů, z nichž 2 podnikají v zemědělství. Partneři MAS Hrušovansko jsou dále rozděleni do 5 zájmových skupin: obec do 1 000 obyvatel, obec nad 1 000 obyvatel, sport-kultura, vinaři a zemědělci, služby.

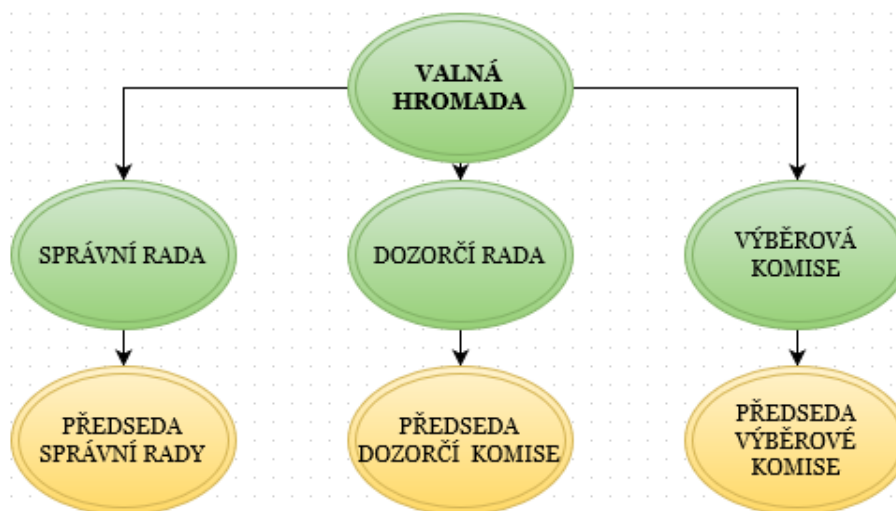
2.1.1 Orgány MAS Hrušovansko

Strukturu organizace místní akční skupiny graficky znázorňuje následující obrázek.

Statutárním orgánem MAS Hrušovansko je předseda správní rady.

Obrázek 1: Struktura organizace MAS

Zdroj: vlastní zpracování k 15. 6. 2015

- **valná hromada** – jedná se o nejvyšší orgán tvořený všemi partnery MAS
- **správní rada** – rozhodovací orgán je tvořen nejméně 3 členy z partnerů MAS
- **dozorčí rada** – kontrolní orgán je tvořen nejméně 3 členy z partnerů MAS
- **výběrová komise** – výběrový orgán je tvořen nejméně 3 členy ze subjektů působících na území MAS

2.1.2 Kancelář MAS

V současné době má MAS Hrušovansko manažera MAS v pracovně právním vztahu a 4 pracovníky na DPP, kteří se podílejí především na tvorbě strategie (SCLLD) pro nové programové období 2014 – 2020. Pro realizaci schválené SCLLD Hrušovansko budou zaměstnáni současní pracovníci (DPP) na částečný nebo plný pracovní úvazek a v případě potřeby se pracovní tým MAS rozšíří o další zaměstnance.

Kancelář MAS Hrušovansko je umístěna v centru města Hrušovany n. J. a je složena ze tří místností: kanceláře, skladu a wc. Kancelář má bezbariérový přístup a velkou výlohu. Kancelář je vybavena PC, mobilním telefonem, tiskárnou se skenerem a internetem. V případě potřeby se kancelář MAS rozšíří o další místnosti, popřípadě se zřídí vedlejší kanceláře MAS v jiných obcích MAS Hrušovansko tak, aby byla kancelář MAS dostupná i jinde než jen v Hrušovanech nad Jevišovkou.

MAS Hrušovansko má internetové stránky www.mashrusovansko.cz, které obsahují základní informace o MAS: aktuální seznam partnerů a zájmových skupin MAS, zřizovací dokumenty (stanovy, jednací řády), kontaktní údaje, konzultační hodiny, mapu územní působnosti, seznam členů orgánů MAS.

2.2 Historie MAS

V roce 1997 spojily své síly obce na Božicku a společně založily Dobrovolný svazek obcí NIVA. Jeho členy jsou nyní obce Borotice, Božice, Břežany, Čejkovice, Mackovice, Pravice a Velký Karlov. O tři roky později v červnu roku 2000 založili starostové 14 obcí Zájmové sdružení obcí Hrušovanska, kam mimo členy DSO Niva patří i město Hrušovany n. J. a obce Jevišovka, Litobratřice, Hrabětice, Šanov, Dyjákovice a Hevlín. Místní akční skupina Hrušovansko pak vznikla v srpnu 2013 za účelem sdružení subjektů nacházejících se v mikroregionu Hrušovansko. Skupina je řádným členem Národní sítě MAS ČR. Některé z členských obcí MAS mají již zkušenosti i z dřívějšího členství v MAS Znojemské vinařství. Po čase se však rozhodly přestoupit a zformovat MAS Hrušovansko, a to na základě předešlé úspěšné spolupráce s obcemi v rámci DSO Niva a mikroregionu Hrušovansko. Ze 14 obcí mikroregionu Hrušovansko je 12 obcí členem MAS Hrušovansko. Jelikož obce mají jiné formy dlouholeté úspěšné spolupráce již za sebou, existuje silný předpoklad dobrých výsledků i v rámci nově vzniklé místní akční skupiny.

Obrázek 2: Poloha MAS Hrušovansko vůči okolním MAS

Zobrazená data

- hranice kraj
- hranice MAS
- vojenský prostor
- obce dle zapojení do MAS**
- obce bez MAS
- města nad 25 tis. obyvatel
- LEADER nahlášené SZIF
- LEADER nenahlášené SZIF
- osvojování hlášené SZIF
- osvojování nehlášené SZIF
- nepodpořené MAS

Zdroj: webový portál NS MAS¹, k 1.11.2014

¹

2.3 Zdůvodnění výběru území

Při výběru území bylo podstatné území kopírující území mikroregionu Hrušovansko, kde důvodem pro výběr území byly především podobné nebo dokonce stejné potenciály a problémy v oblastech životního prostředí, cestovního ruchu, ekonomické, sociální i environmentální. Území MAS Hrušovansko je z hlediska MAS ČR menší, ale o to kompaktnější, pružnější řešit nejen problémy, ale především rozvoj venkovského regionu ve všech oblastech. Neméně důležitým faktorem pro výběr území MAS Hrušovansko byla i velice dobrá dlouholetá úspěšná spolupráce obcí, neziskových organizací i podnikatelů v rámci mikroregionu Hrušovansko, z něhož 90 % patří do územní působnosti MAS Hrušovansko.

3 Analytická část

Analytická část strategického dokumentu je rozdělena do tří částí; jedná se o socio-ekonomickou analýzu, analýzu problémů a potřeb a SWOT analýzu. První zmíněná kapitola je dále rozpracována do jednotlivých podkapitol, které se mimo jiné týkají geografické charakteristiky regionu, dopravy, životního prostředí, života v obcích a dalších oblastí. Druhá zmíněná část strategie se zabývá analýzou nejvýznamnějších problémů regionu a rozvojových potřeb území. Do této části jsou zpracovány i názory starostů, občanů a podnikatelů, popř. neziskových organizací, které vyplynuly z dotazníkového šetření. V závěru analytické části dokumentu je zpracována SWOT analýza definující jak slabé a silné stránky regionu, tak příležitosti dalšího rozvoje a případné hrozby.

3.1 Stručná socio-ekonomická analýza

3.1.1 Geografická charakteristika regionu

Hrušovany nad Jevišovkou jsou obcí s pověřeným obecním úřadem. Pod Hrušovany nad Jevišovkou v rámci tohoto rozdělení spadají obce Borotice, Božice, Břežany, Hevlín, Hrabětice, Litobratřice, Mackovice, Pravice, Šanov a Velký Karlov. V porovnání s Místní akční skupinou chybí pouze obce Dyjákovice a Čejkovice, která spadají pod úřad ve Znojmě. V místní akční skupině na rozdíl od působnosti obce s pověřeným obecním úřadem v Hrušovanech nad Jevišovkou chybí obec Borotice, která je zapojena do mikroregionu Daníž. Ten je členem MAS Znojemské vinařství. Toto rozdělení je v souladu i s přibližnou přírodní hranicí, kterou tvoří řeka Dyje na východě a jihu regionu. Všechny obce leží v okrese Znojmo, v Jihomoravském kraji.

Řešená oblast leží v jižní části Moravy na hranicích s Rakouskem. Region je převážně rovinný. Menšími výjimkami je okolí obcí Božice, Pravice a Břežany, kudy protéká řeka Jevišovka a spolu s Příčným potokem zde tvoří Údolí lásky. Také potok Břežanka mírně narušuje jinak rovinný region. Na jihu a východě území teče řeka Dyje, která zde tvoří přírodní hranici regionu.

Z geomorfologického hlediska se Hrušovansko rozkládá v jižní části Dyjsko-svrateckého úvalu, který spadá pod tzv. Karpatskou soustavu. Dyjsko-svratecký úval je zde tvořen Dyjsko-svrateckou nivou, Jaroslavicou a Drnholeckou pahorkatinou. Zmíněné

geomorfologické celky se rozkládají v okolí řek Dyje a Jevišovky, které také protékají Hrušovanskem. Dyjsko-svratecká niva tvoří místní roviny. Od této nivy se na severo – západ rozkládá Drnholecká pahorkatina, která se dále dělí na okrsky Hrabětická plošina, Jevišovická niva a Olbramovická pahorkatina. Drnholecká pahorkatina se line severozápadně od obce Drnholec a na Hrušovansku zasahuje v jeho severní části, přičemž z jihu je ohraničená řekou Jevišovkou.

Jaroslavická pahorkatina leží na jihovýchod od obce Jaroslavice a je ohraničena ze severu řekou Dyjí a na Hrušovansko tak téměř nezasahuje. Obě pahorkatiny se řadí mezi nížinné pahorkatiny. Nejvyšším bodem regionu je kopec na Kašenci (253 m.n.m.), který leží v severní části obce Mackovice v Drnholecké pahorkatině.

Hrušovansko leží v teplé až velmi teplé klimatické oblasti, jak je ostatně pro jižní část Moravy typické. Charakter podnebí lze označit za suchý. Průměrná roční teplota dosahuje hodnot 9 – 10 stupňů, což lze označit za nadprůměrné oproti celé České republice. Hrušovansko leží ve srážkovém stínu Českomoravské vrchoviny. Proto zde roční úhrn srážek dosahuje pouze 450 – 500 mm za rok. Většinu území pokrývají černozemě – hlinité a jílovitohlinité. Země je zde rovinná s maximálním sklonem 3 stupně. Půda je zde využívána jako orná pro pěstování kukuřice, vína, zeleniny a cukrové řepy, obilí, řepky i slunečnice. Na Hrušovansku existují také nivy, které mají vysokou hladinu podzemních vod a jsou tak trvale zamokřené a používají se pouze jako louky (především v okolí Litobratřického potoka). Oblasti dominují řeky Dyje a Jevišovka. Nachází se zde ale také množství menších potoků a zavlažovacích kanálů.

Hrušovansko náleží do dubového vegetačního pásma, které je typické pro nížinné oblasti do 300 m.n.m. Dubům se ostatně v oblastech s relativně vysokou průměrnou teplotou a nízkým úhrnem srážek daří. Díky příznivému klimatu a reliéfu byla však krajina rychle přeměněna člověkem až do dnešní podoby, kdy dominuje především orná půda a louky.

3.1.2 Základní identifikace území a členů

Místní akční skupinu Hrušovansko tvoří k dnešnímu datu (4. 7. 2014) dvanáct obcí. Všechny tyto obce patří pod okres Znojmo, který, s rozlohou 1 590 km², patří mezi největší okresy České republiky a v délce 105 km sousedí svou jižní hranicí s Rakouskem. Z hospodářského hlediska je okres Znojmo okresem zemědělsky průmyslovým. Právě zemědělská půda tvoří

téměř 68 % výměry okresu. Vzhledem k poměrně nízkému zprůmyslnění okresu, absenci velkých podniků a sezónnosti některých činností, dosahuje okres Znojmo vysoké nezaměstnanosti, která se prohlubuje v zimních měsících, kdy klesá zájem o pracovníky v zemědělství, stavebnictví a službách.

Obrázek 3: Mapa území MAS

Zdroj: vlastní zpracování dle leader.isu.cz², k 24.10.2014

Tabulka 2: Základní charakteristiky obcí na území

Obce	Kód obce ČSÚ	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel v produktivním věku	Podíl obyvatel v produktivním věku (%)	Hustota zalidnění (ob/ km ²)
Božice	593826	2987,53	1555	1032	66	52,05
Břežany	593842	1637,59	894	689	77	54,59
Čejkovice	593877	920	212	165	76	23,04
Dyjákovice	593974	1929,61	831	566	68	43,07
Hevlín	594032	2693,05	1419	1033	73	52,69
Hrabětice	594130	1606,93	901	630	70	56,07
Hrušovany n.J.	594156	2531,02	3280	2366	72	129,59
Litobratřice	594369	1988,1	508	360	71	25,55
Mackovice	594407	1179,71	379	247	65	32,13
Pravice	594687	992,73	307	222	72	30,92
Šanov	594873	2034,82	1472	1051	71	72,34
Velký Karlov	545325	1349,39	435	318	73	32,24

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, k 29. 8. 2014

² Dostupné z: <http://leader.isu.cz/region-na-mape/kraj/744/MAS-Hrusovansko-o-s>

Administrativně má statut města a zároveň je obcí s pověřenou působností pouze obec Hrušovany nad Jevišovkou. Ostatní obce spadají do kategorie jednotkových obcí. Tabulka výše zobrazuje kompletní seznam členských obcí včetně jejich základních charakteristik. Jelikož je průměrný počet obyvatel na obec v České republice přibližně 1677, je možné všechny obce, kromě výše zmíněných Hrušovan, charakterizovat jako podprůměrné. Ukazatel podíl obyvatel v produktivním věku zobrazuje hodnoty srovnatelné s průměrem České republiky (70 %). Tedy potenciál mladé pracovní síly se v obcích nachází. V dalších subkapitolách si ukážeme, zda li tito obyvatelé nachází v rámci okresu i dostatečné pracovní uplatnění.

Tabulka 3: Charakteristika území MAS Hrušovansko v porovnání s vyššími územními celky

Územní celek	Výměra (ha)	Hustota (ob/km ²)	Počet obyvatel	Počet obyvatel v produktivním věku	Počet obcí
Okres Znojmo	159 000	71	113 106	79 965	144
Území MAS Hrušovansko	21 858	54	11 833	8 679	12
Území MAS Hrušovansko - podíl (%)	13,75	76,06	10,46	10,87	8,33
Jihomoravský kraj	719 555	162	1 169 000	809 884	673
Území MAS Hrušovansko - podíl (%)	3,04	33,33	1,01	1,07	1,78
Česká republika	7 886 500	133	10 486 731	7 330 225	6 251
Území MAS Hrušovansko - podíl (%)	0,28	40,6	0,11	0,12	0,19

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, k 29. 8. 2014

Tabulka č. 3 zaznamenává procentuální podíly výměry, hustoty zalidnění, celkového počtu obyvatel, počtu obyvatel v produktivním věku a celkového počtu obcí MAS Hrušovanska v porovnání s vyššími územními celky. V rámci měřítka okresu Znojmo tvoří území MAS Hrušovansko 13,75 % podíl území, 10,46 % podíl počtu obyvatel a 8,33 % podíl v rámci celkového počtu obcí. Hustota zalidnění je v obcích MAS Hrušovanska pod průměrem okresu Znojmo, tvoří 76,06 % podíl hustoty zalidnění, které okres jako celek dosahuje. Podíl počtu obyvatel v produktivním věku je mírně vyšší než podíl celkového počtu obyvatel, což by mohlo být znakem dostatku pracovní síly v území. Podobný trend lze pozorovat i v rámci měřítka Jihomoravského kraje i České republiky. Hustota zalidnění je však ve všech srovnáních výrazně nižší než průměr, což může znamenat jak nízkou atraktivitu území pro výstavbu a bydlení, tak v opačném případě další možný prostor pro osídlení a rozvoj regionu. V porovnání s Jihomoravským krajem i Českou republikou dosahuje MAS Hrušovansko

v rámci hustoty zalidnění v průměru pouze 37 %. Tato hodnota se promítá i do dalších bodů charakteristiky území jako je bydlení, infrastruktura a cestovní ruch.

Tabulka 4: Prostředky komunikace obcí s občany

Název Obce	Webové stránky	Strategický dokument	Kontakt (e-mail)
Božice	http://www.bozice.cz/	Ne	oubozice@volny.cz
Břežany	http://www.obec-brezany.cz/	Ne	starosta@obec-brezany.cz
Čejkovice	http://www.cejkoviceuznojma.cz/	Ne	cejkovice@infoniva.cz
Dyjákovice	http://www.dyjakovice.cz/	Ne	obecdyjakovice@tiscali.cz
Hevlín	http://www.hevlin.cz/	Ne	ouhevlin@volny.cz
Hrabětice	http://www.hrabetice.eu/	Ne	obec.hrabetice@iol.cz
Hrušovany n. J.	http://www.hrusovany.cz/	Ano	info@hrusovany.cz
Litobratřice	http://www.obeclitobratrice.cz/	Ne	jpavlovic@seznam.cz
Mackovice	http://www.mackovice.cz/	Ne	obec.mackovice@seznam.cz
Pravice	http://www.obecpravice.cz/	Ne	pravice@obecpravice.cz
Šanov	http://www.sanov.cz/	Ne	info@sanov.cz
Velký Karlov	http://www.velkykarlov.cz/	Ne	karlov@infoniva.cz

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, k 29. 8. 2014

Z tabulky č. 4 je zřejmé, že obce spadající pod Místní akční skupinu nemají prozatím zpracovaný žádný strategický dokument. Obec Hrušovany nad Jevišovkou je jedinou výjimkou. Dokument zpracován v roce 2008 byl shledán jako nedostačující, byl tedy zpracován nový strategický plán rozvoje města. Ten byl zastupitelstvem schválen na podzim v roce 2014. Žádná z obcí se nezapojila do místních programů rozvoje venkova, naopak územní plány mají samozřejmě schválené všechny obce a aktualizují je dle potřeby. Všechny obce mají zřízeny internetové stránky a je možné je tedy kontaktovat elektronicky a pravidelně sledovat dění v té které obci. Každá obec zároveň informuje občany prostřednictvím úředních desek, všechny obce mají desky dostupné i online.

Tabulka 5: Dostupnost správních úřadu v obcích

Název Obce	Obec s pověřeným úřadem	Stavební úřad	Matriční úřad
Božice	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	OÚ Božice - Matrika
Břežany	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Čejkovice	Znojmo	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	OÚ Božice - Matrika
Dyjákovice	Znojmo	OÚ Jaroslavice - Stavební úřad	OÚ Jaroslavice - Matrika
Hevlín	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Hrabětice	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Hrušovany n. J.	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Litobratřice	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Mackovice	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Pravice	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Šanov	Hrušovany n. J.	MÚ Hrušovany n. J. - Stavební úřad	MÚ Hrušovany n. J. - Matrika
Velký Karlov	Hrušovany n. J.	OÚ Jaroslavice - Stavební úřad	OÚ Jaroslavice - Matrika

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, k 29. 8. 2014

Tabulka č. 5 poukazuje na dostupnost správních úřadů v obcích spadajících pod MAS Hrušovansko. Je zřejmé, že obec Hrušovany nad Jevišovkou plní funkci pověřeného úřadu (mimo obce Dyjákovice, kde tuto funkci zastává úřad ve Znojmě), stavebního úřadu a také matričního úřadu pro většinu obcí. Dále má v rámci správního systému důležité postavení obec Jaroslavice, která však není členem MAS Hrušovansko. Finanční úřad mají všechny obce společný, a sice Finanční úřad pro Jihomoravský kraj - územní pracoviště ve Znojmě.

3.1.3 Demografická situace

Vývoj počtu obyvatel

V obcích MAS Hrušovansko žije přes 12 000 obyvatel z toho nejvíce ve městě Hrušovany nad Jevišovkou – přes 3200. K větším obcím, které mají okolo 1500 obyvatel, patří také Božice, Hevlín a Šanov. Další pomyslnou kategorií tvoří relativně středně velké obce s necelými 900 obyvateli – Břežany, Dyjákovice a Hrabětice. V oblasti se nachází i malé obce, které mají výrazně pod 500 obyvatel – Litobratřice, Mackovice, Velký Karlov, Pravice a Čejkovice které jsou s 208 obyvateli nejmenšími v celé místní akční skupině. Počet obyvatel MAS Hrušovanska jako celku v posledních 4 letech mírně rostl – asi o 1 %. Ve stejném období v celé ČR vzrostl počet obyvatel o necelé 1 %, v kraji Jihomoravském o 2 % a v okrese Znojmo počet obyvatel stagnoval – růst cca o 0,1 %. Lze tak pozorovat, že v počtu obyvatel se na Hrušovansku v posledních letech nedělo nic výjimečného

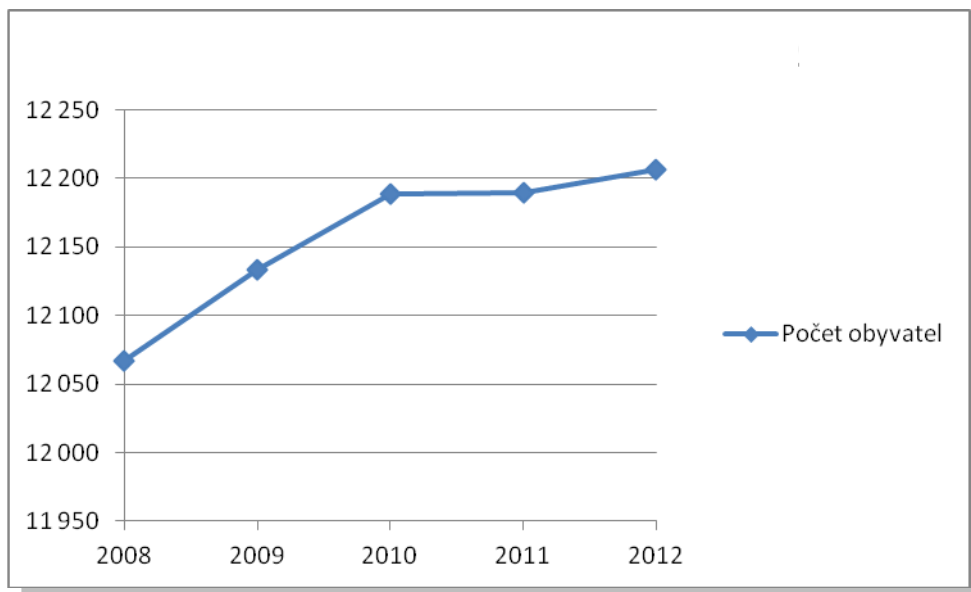
U jednotlivých obcí se od roku 2008 měnil počet obyvatel pouze v řádu desítek. Menší výjimkou je obec Šanov, kde počet obyvatel vzrostl o téměř 9 %. Demografická situace lze za region jako celek označit za stabilní. V obci Šanov můžeme pozorovat relativně výraznější růst počtu obyvatel, což je způsobeno především vznikem nových DPS v této obci.

Tabulka 6: Vývoj počtu obyvatel v letech 2008 - 2012

Obec	2008	2009	2010	2011	2012
Božice	1 526	1 539	1 558	1 555	1 541
Břežany	918	915	912	894	891
Čejkovice	212	210	217	209	208
Dyjákovice	829	831	828	831	849
Hevlín	1 371	1 380	1 405	1 419	1 424
Hrabětice	895	895	915	901	881
Hrušovany n. J.	3 261	3 268	3 247	3 280	3 287
Litobratřice	521	513	509	508	498
Mackovice	382	389	386	379	371
Pravice	325	328	322	307	325
Šanov	1 378	1 424	1 445	1 472	1 499
Velký Karlov	449	441	445	435	432

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>)

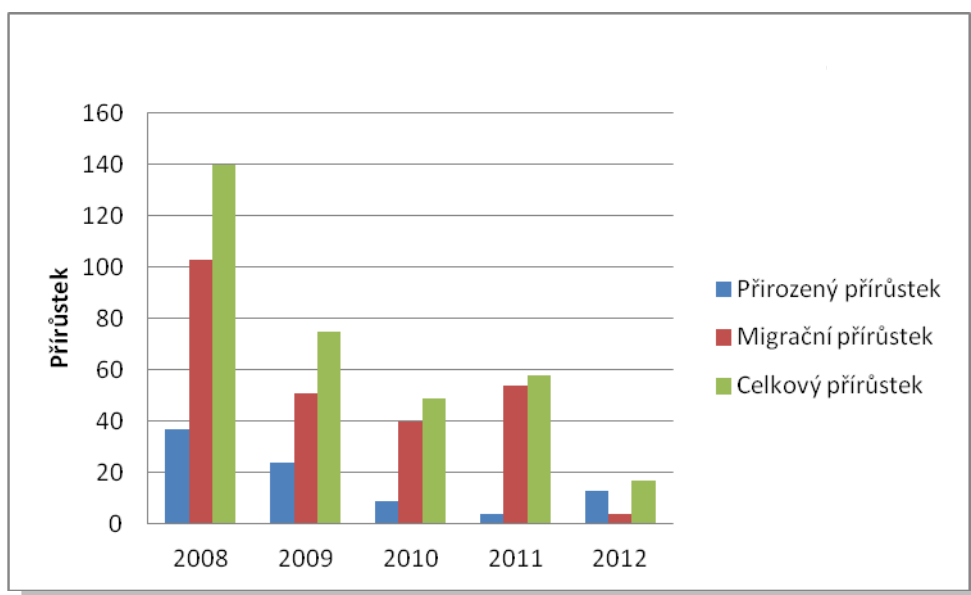
Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 2008 - 2012

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>)

Počet obyvatel na Hrušovansku se v průběhu let pozvolna zvyšuje až na dnešních více než 12 200 obyvatel. Růst počtu obyvatel byl způsoben především díky kladnému migračnímu saldu. Obyvatel však přibývalo také přirozenou cestou, zde mluvíme o přirozeném přírůstku. Nejvyšší přírůstky zaznamenávala především obec Šanov. Avšak v posledních letech lze na Hrušovansku pozorovat pokles tempa růstu počtu obyvatel.

Graf 2: Vývoj přírůstku obyvatel v letech 2008 - 2012

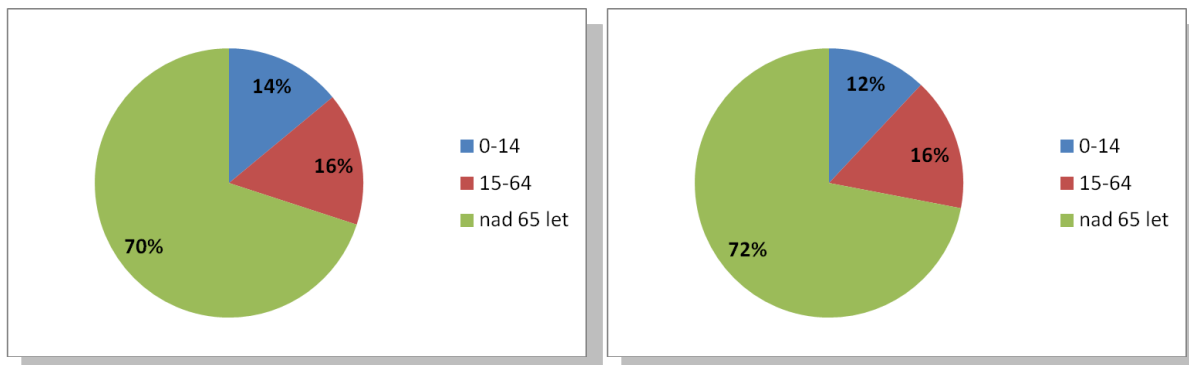

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>)

Věková struktura

V roce 2012 dominovali na Hrušovansku občané spadající do věkové kategorie: 15 – 64 let. Kategorie mladších obyvatel a obyvatel starších 65 let byla téměř vyrovnaná, a to 16 %, respektive 14 %. Oproti roku 2008 se zvýšil podíl obyvatel starších 65 let, z čehož lze usoudit, že obyvatelstvo na Hrušovansku stárne.

Graf 3: Věková struktura obyvatel v roce 2008 - 2012

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>)

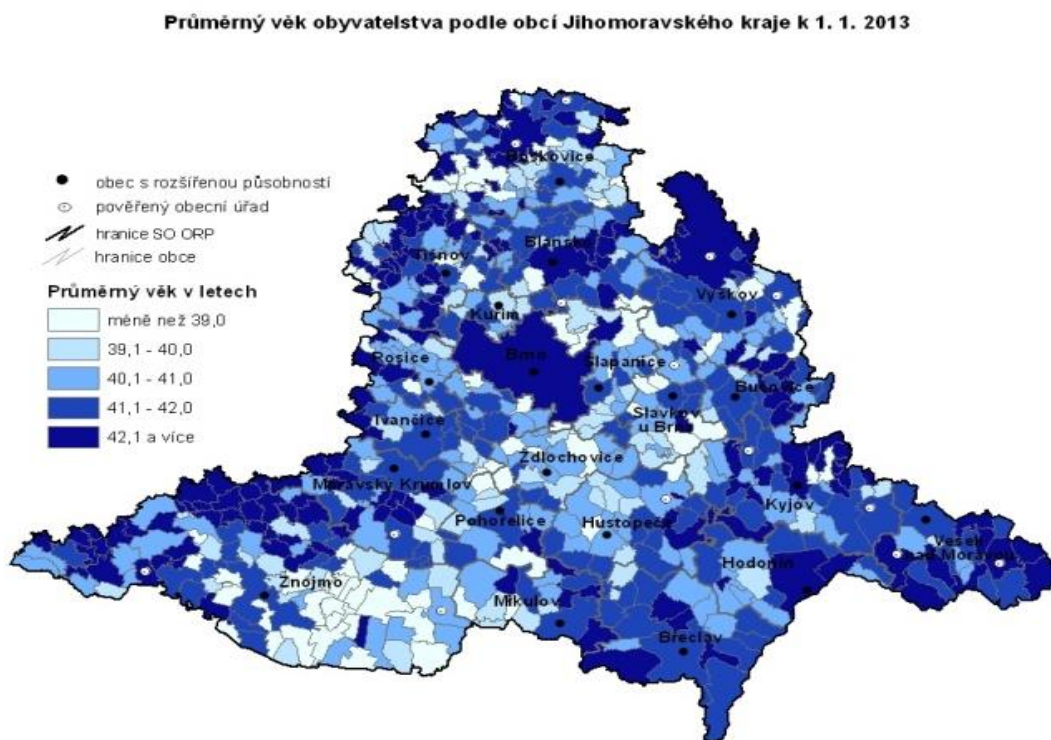
Věkovou strukturu obyvatelstva dobře zobrazuje tzv. index stáří, který se vypočítá jako poměr obyvatel starších 65 let ku obyvatelům mladším 14 let. Na Hrušovansku tento index v roce 2008 činil 73,3 a v roce 2012 již 87,5, což opět indikuje stárnutí obyvatelstva. Ve srovnání s ČR je však obyvatelstvo na Hrušovansku mladé. Index stáří v ČR byl totiž v roce 2008: 105,1 a v roce 2012 už 113,3. Mladé je Hrušovansko i ve srovnání s Jihomoravským krajem a okresem Znojmo. V Jihomoravském kraji byl index stáří v roce 2008: 112,3 a v roce 2012 vzrostl na 118,5. V okrese Znojmo pak 95,64 pro rok 2008 a 107,3 pro rok 2012. Obyvatelstvo na Hrušovansku je tak relativně mladší ve srovnání s vyššími územními celky, avšak stárne nejrychleji ze všech sledovaných oblastí. V roce 2012 měla nejnižší index stáří obec Pravice a nejvyšší pak obec Břežany. Zajímavé zjištění je také to, že v obci Pravice a Hevlín obyvatelstvo omládl.

Tabulka 7: Index stáří v roce 2008 a 2012

Obec	Index stáří v roce 2008	Index stáří v roce 2012
Božice	69,0	81,2
Břežany	80,6	113,7
Čejkovice	105,3	133,3
Dyjákovice	65,2	92,8
Hevlín	68,8	67,4
Hrabětice	91,0	101,5
Hrušovany n. J.	76,1	91,3
Litobratřice	59,8	92,4
Mackovice	69,7	84,0
Pravice	75,9	66,1
Šanov	67,7	85,9
Velký Karlov	90,6	101,7
Hrušovansko	73,3	87,5
ČR	105,1	113,3
Jihomoravský kraj	112,3	118,5
Okres Znojmo	95,6	107,3

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>)

Obrázek 4: Průměrný věk obyvatelstva podle obcí v JMK

Zdroj: zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 1. 1. 2013³

³

Dostupné z: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/ktg_obyv_1/\\$File/01_2013_01.jpg](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/ktg_obyv_1/$File/01_2013_01.jpg)

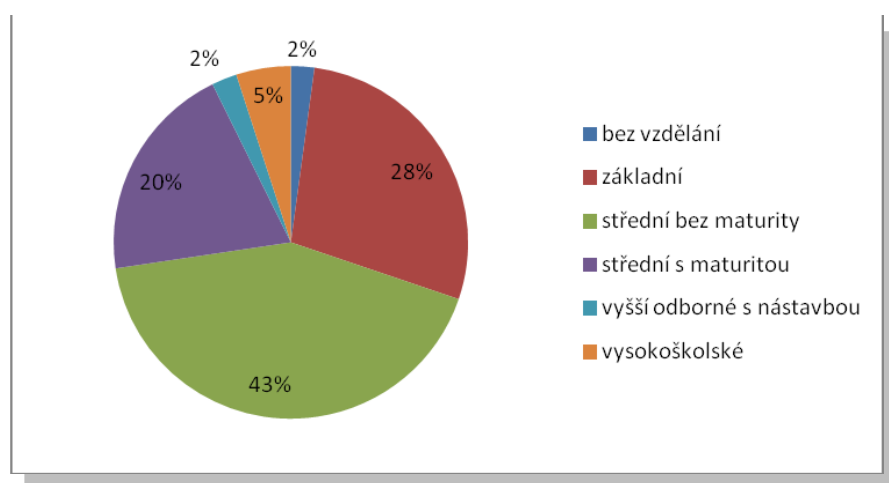
Celý okres Znojmo a především jeho jihovýchodní část, kde se nachází i obvod POÚ Hrušovany nad Jevišovkou, je dle údajů v mapě jedním z nejmladších regionů v Jihomoravském kraji. Má tedy velice vysoký potenciál pracovní síly, což může být podnětem pro investory vložit svůj kapitál právě sem.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Na Hrušovansku převládají obyvatelé se středním vzděláním bez maturity – vyučení. Podle sčítání lidu z roku 2011 jich bylo 43 %, což je nadprůměrná hodnota oproti vyšším územním celkům ČR (34,8 %) Jihomoravskému kraji (33,7 %) i okresu Znojmo (39,6 %). Vzdělanostní struktura na Hrušovansku je obecně na nižší úrovni než ve srovnávaných územích – základní vzdělání zde má 28 % lidí kdežto v celé ČR je to 18,6 %, v Jihomoravském kraji 18,3 % a v okrese Znojmo 23,8 %. Vysokoškolský diplom získalo na Hrušovansku 5 % lidí což je výrazně méně než v ČR (13,2 %), Jihomoravském kraji (15,3 %) a i v okrese Znojmo (8,2 %).

Pokud se srovná změna vzdělanostní struktury za poslední dva cenzy, Hrušovansko na tom také není nejlépe. Podíl základního vzdělání obyvatel se zmenšil o 6 % což je srovnatelná změna s celou ČR (5 %), Jihomoravským krajem (5 %) i okresem Znojmo (6 %) Podíl vysokoškolského obyvatelstva se zvětšil o asi 2 %, což je méně než za celou ČR (4 %), Jihomoravský kraj (5 %) i okres Znojmo (3 %).

Graf 4: Vzdělanostní struktura v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>)

3.1.4 Technická infrastruktura

Vybavenost obcí technickou infrastrukturou, kterou názorněji zobrazuje tabulka č. 8, ukazuje na dobré celkové vybavení jak kanalizací, tak vodovodem a plynofikací. Dle informací dostupných k dnešnímu datu (06. 04. 2014), nejsou kanalizací prozatím vybaveny obce Pravice a Litobratřice. V obou obcích se kanalizace připravuje: v obci Pravice bude dokončena do konce roku 2015, obec Litobratřice připravuje žádost o dotaci do programového období 2014 - 2020. Obec Čejkovice dostavbu kanalizace připravuje, měla by být dokončena do r. 2018. Vodovodem jsou vybaveny všechny obce, spadající pod MAS Hrušovansko. Plynofikací není vybavena dle aktuálně dostupných informací obec Velký Karlov. V obci je zavedená teplofikace.

Tabulka 8: Vybavení obcí technickou infrastrukturou

Název Obce	Kanalizace	Vodovod	Plynofikace
Božice	X (částečná)	X	X
Břežany	X	X	X
Čejkovice	-	X	X
Dyjákovice	X	X	X
Hevlín	X	X	X
Hrabětice	X	X	X
Hrušovany n. J.	X	X	X
Litobratřice	připravuje se	X	X
Mackovice	X	X	X
Pravice	připravuje se	X	X
Šanov	X	X	X
Velký Karlov	X	X	teplofikace

Zdroj: vlastní zpracování na základě konzultace se starosty

Otázka pokrytí internetovým a telefonním signálem není zásadním problémem regionu. Většina obcí je uspokojivě pokryta jak jedním, tak druhým typem signálu. V Pravicích mají částečně potíže s mobilním signálem T-Mobilu. Pokrytí mobilním operátorem Vodafone je nedostatečné v údolí u přírodní památky Horní Karlov u obce Božice. V každé obci se nachází veřejná knihovna a je vybavena internetem. Na Hrušovansku je celkem 47,2 % bytových domácností vybaveno počítačem s internetem, což je podprůměrná hodnota oproti ČR (53 %), Jihomoravském kraji (55 %) i okresu Znojmo (49 %).

Okresem Znojmo, pod který spadá celé území členských obcí MAS Hrušovanska neprochází dálnice. Délka silnic celkově je v každém roce sledovaného období podprůměrná, stejně jako délka silnic 1. třídy (průměrně 54 % České republiky). Poměr silnic druhé třídy je ve znojemském okrese vyšší než průměr Jihomoravského kraje i České republiky (průměrně

128 % v porovnání s Českou republikou, 115 % v porovnání s Jihomoravským krajem). Poměr silnic třetí třídy ve znojemském okrese je porovnatelný s průměrem Jihomoravského kraje (přibližně 100 %), a zároveň výrazně nižší než průměr České republiky (79 % celku).

Tabulka 9: Délka silnic a dálnic v okrese v porovnání s vyššími územními celky

Celková délka dálnic a silnic na 100 km ²	Česká republika	Jihomoravský	Znojmo	Silnice 1. třídy na 100 km ²	Česká republika	Jihomoravský	Znojmo
2001	70,3	62,2	61,7		7,65	6,07	4,28
2011	70,7	62,2	62		7,93	6,21	4,09
Silnice 2. třídy na 100 km ²	Česká republika	Jihomoravský	Znojmo	Silnice 3. třídy na 100 km ²	Česká republika	Jihomoravský	Znojmo
2001	18,62	20,71	23,52		43,35	33,71	33,91
2011	18,55	20,49	23,96		43,26	33,66	33,96

Zdroj: ŘSD: Páteří síť silnic a dálnic v ČR [online]⁴, k 29. 8. 2014

Obrázek 5: Schéma silnic na území MAS Hrušovansko

Zdroj: vlastní úprava, zdroj dat: www.maps.google.com

3.1.5 Doprava

Dopravní dostupnost

Na severozápadním okraji extravilánu obce Makovice se nachází silnice I. třídy I/53. Další rychlostní komunikace nebo silnice I. třídy už na území Hrušovanska neexistují.

⁴ Dostupné z: [http://www.rsd.cz/rsd/rsd.nsf/0/91E27C9A198FA561C1257CE80035F656/\\$file/RSD-paterni-sit-silnic-a-dalnic-v-cr.pdf](http://www.rsd.cz/rsd/rsd.nsf/0/91E27C9A198FA561C1257CE80035F656/$file/RSD-paterni-sit-silnic-a-dalnic-v-cr.pdf)

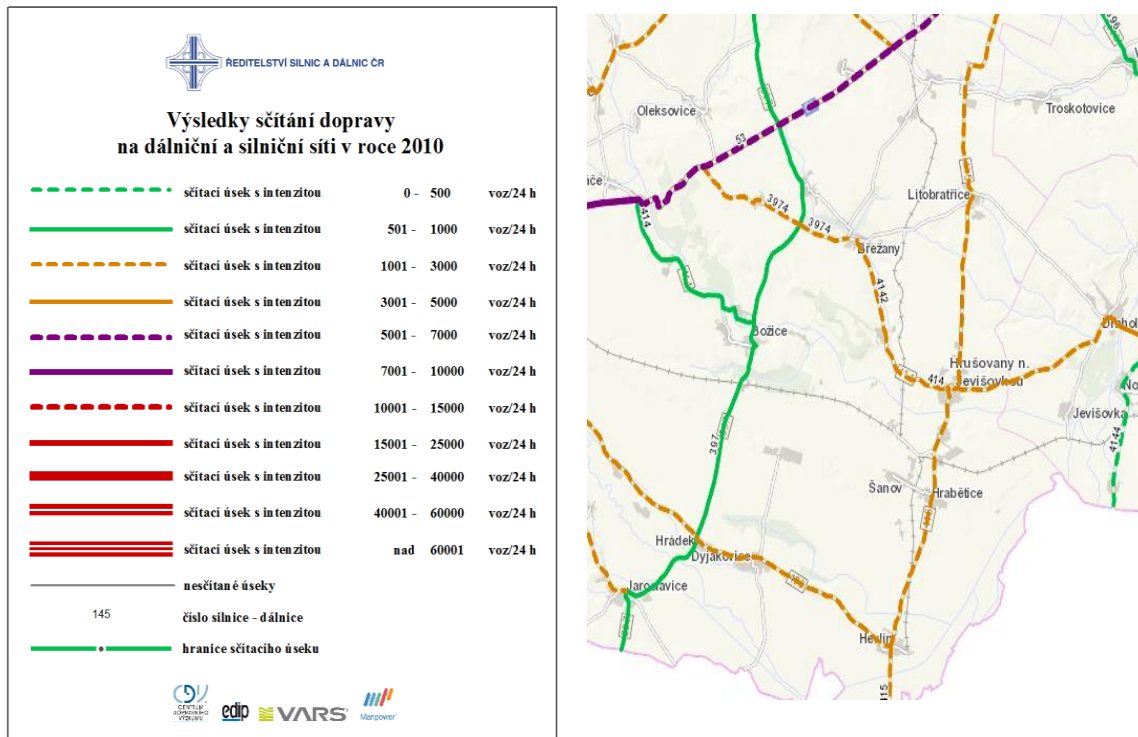
Silnice č. I/53 ze Znojma do Pohořelic sice daným územím téměř neprochází ale má pro něj značný význam, protože z především severní části území se po ní dá dostat nejrychlejší cestou do okresního Znojma. Obyvatelé všech obcí pak tuto komunikaci používají, pokud se chtějí co nejrychleji dostat do krajského města Brna, kdy se za Pohořelici napojí na rychlostní komunikaci R52. Na tuto významnou silnici se lze z Hrušovanska dostat především po dvou severojižních silnicích druhé třídy č. II/415 a II/397. První zmíněná vede na sever k zmíněné komunikaci první třídy, lze se s ní ale dostat i dále směrem na Moravský Krumlov. Tato cesta spojuje region i s Rakouskem – vede na jih do obce Laa an der Thaya. Je to jediné přímé spojení regionu s Rakouskem, protože druhá silnice č. II/397 končí na svém jižním konci v Jaroslavicích a dále na jih nevede, což je pravděpodobně pozůstatek minulé železné opony. Na severním konci se s ní kromě silnice z Pohořelic do Znojma lze dostat směrem na Hostěradice, Miroslav a dále do Moravského Krumlova. Z jihu území se dá pohodlně dostat po západovýchodní silnici II. třídy č. 408 do Znojma. Tyto tři komunikace lze označit za páteřní. Za zmínku ještě stojí silnice č. II/414, která vede z Hrušovan nad Jevišovkou přes východní hranici regionu na Mikulov a Novomlýnské nádrže. Kromě těchto silnic I. a II. třídy protíná region množství komunikací III. třídy, na kterých jsou závislé především Břežany, Šanov a Velký Karlov.

Kromě silničních tahů se na Hrušovansku nalézají také železnice, které jsou v regionu pomyslně uspořádány do kříže. Severojižním směrem vede železnice od Brna, Moravských Bránic a Moravského Krumlova směrem na Hrušovany nad Jevišovkou, dále na jih do Hevlína. Do této obce však železniční spojení od roku 2010 nefunguje. Dříve byla tato severojižní trasa hlavní železniční spojnici z Vídně do Brna. Po druhé světové válce ale bylo spojení na česko-rakouské hranici zrušeno a koleje rozebrány. Na západ vede železnice do okresního Znojma a na východ do Břeclavi. Železnice se kříží mezi obcemi Šanov a Hrušovany nad Jevišovkou.

Co se týče intenzity dopravy nejhůře je na tom úsek silnice č. I/53 na území Mackovic, který ale vede daleko od intravilánu této obce. Projede tam v průměru 6 420 aut / 24 hodin. Úsek je v plánu vyznačen fialovou barvou. Dále jsou zelenou barvou zaznačeny relativně méně vytižené úseky a oranžově více vytižené. Jmenovitě je nejfrekventovanější úsek z Hrušovan na jih přes Hrabětice do Hevlína – 2 175 auto / 24 hodin, následován úsekem z Hrušovan na východ do Drnholce 2 154 aut. Relativně nejméně frekventovaná je pak silnice z Mackovic do Božic – 791 aut / 24 hodin. Lze konstatovat, že dopravou v celém regionu nejvíce trpí

město Hrušovany nad Jevišovkou a obec Hrabětice, kde projíždí také relativně značný podíl těžkých motorových vozidel.

Obrázek 6: Intenzita dopravy na Hrušovansku v roce 2010

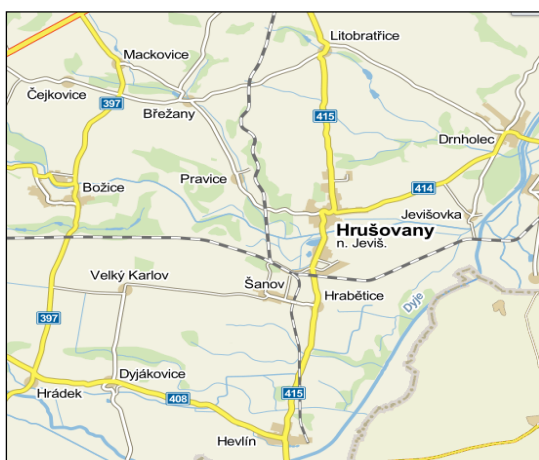

Zdroj: vlastní zpracování dle⁵

Technický stav silnic

Technický stav je mnohdy ve velmi špatném stavu. Konkrétní informace za jednotlivé obce podle vyjádření samotných starostů se nachází v příloze č. 3.

Obrázek 7: Plánek místní dopravní infrastruktury

Zdroj: vlastní úprava, zdroj dat: www.mapy.cz

⁵ Dostupné z: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

Dopravní obslužnost

Oblast Hrušovanska spadá do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje, díky kterému by měla být zajištěna návaznost regionálních autobusových i vlakových spojů. Dopravní obslužnost je na Hrušovansku až na výjimky, mezi které patří především Velký Karlov a některé víkendové odpolední spoje na poměrně dobré úrovni. Do Brna se lze dostat přímým spojem z Hevlína, nebo přes Znojmo a Lechovice. V průběhu cesty do okresního města Znojmo se často musí přestupovat, ale spojení lze označit za vyhovující. Taktéž dopravní dostupnost Hrušovan je místními vnímána jako dostačující. Podrobnější výčet autobusových spojů je uveden v příloze č. 1.

Vlaky jezdí ze Znojma směrem na Hrušovany a dále na Mikulov ve všední dny přibližně po 1 – 2 hodinách. O víkendech se intervaly prodlužují na dvou hodinové. Ze severu směrem od Moravského Krumlova Moravských Bránic a Brna jezdí vlak přibližně 6x denně o víkendech, ve všední dny pak pouze odpoledne a večer po 2 hodinách 3 spoje. Do regionu se dá vlakem dostat i směrem od Břeclavi přes Mikulov. Na špatnou dopravní obslužnost si stěžuje pouze obec Velký Karlov.

3.1.6 Vybavenost obcí službami

Školská zařízení

Jak bylo zmíněno v předcházející kapitole věnované struktuře vzdělanosti, obyvatelé MAS mají horší vzdělanostní strukturu oproti průměru ČR, Jihomoravského kraje i okresu Znojmo. Zastoupení osob s nejvyšším dosaženým vzděláním středoškolským s maturitou a zastoupení osob s vysokoškolským vzděláním bylo pod celorepublikovým i celokrajským průměrem. Dle informací, sbíraných českým statistickým úřadem se mateřská škola nachází ve všech obcích kromě Mackovic a Čejkovic. Jen první stupeň základní školy je dětem dostupný v obci Hrabětice. Oba stupně jsou zřízené v obcích Božice, Břežany, Dyjákovice, Hevlín, Hrušovany nad Jevišovkou a Šanov. Základní uměleckou školou zřizuje pouze město Hrušovany nad Jevišovkou a v Božicích je krajská pobočka ZUŠ. Obec Mackovice a Čejkovice užívá školská zařízení obcí Břežany, Božice, obec Pravice a Litobratřice obcí Břežany, Hrušovany n. J. a obec Velký Karlov užívá zařízení obce Dyjákovice. Střední škola, jakéhokoliv zaměření není zřízena ani v jedné z obcí. Také se ve sledovaném území se nenachází žádná škola či školské zařízení zřizované církví či soukromou právnickou osobou.

Tabulka 10: Vybavenost školskými zařízeními

Název obce	Mateřská škola počet tříd	Mateřská škola počet dětí	Základní škola (první i druhý stupeň) počet tříd	Základní škola (první i druhý stupeň) počet žáků
Božice	2	95	9	227
Břežany	2	48	9	111
Čejkovice	-	-	-	-
Dyjákovice	1	40	9	173
Hevlín	2	57	8	125
Hrabětice	2	36	3	36
Hrušovany n. J.	5	130	15	357
Litobratřice	1	20	-	-
Mackovice	-	-	-	-
Pravice	1	13	-	-
Šanov	2	44	8	132
Velký Karlov	1	17	-	-

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

Jak vyplývá z tabulky č. 11 většina mateřských škol na území MAS je zcela zaplněna. 5 školek je zaplněna na 100 %, 2 školky jsou zaplněny na 80 % a 90 % a pouze 2 školky jsou zaplněny pod 80 % svých kapacit. Přesný opak znázorňuje tabulka č. 10, která ukazuje na zaplněnost základních škol na sledovaném území. Všechny základní školy jsou nedostatečně zaplněny. Příčiny mohou být demografického hlediska či další příčiny, např. dojíždění dětí do školských zařízení do Znojma, které jsou lépe a moderněji vybaveny. Část budov škol na území MAS prošla v minulých letech rekonstrukcemi a modernizací včetně jejich vnitřního vybavení. Rovněž byla snížena energetická náročnost budov prostřednictvím zateplení. Ovšem část budov je stále ve zhoršeném stavu a čeká na provedení potřebných oprav. U školských zařízení na území MAS musí neustále docházet ke zvyšování kvality výuky a vybavení škol, aby byly školy schopné konkurovat velkým městským školám.

Tabulka 11: Popis MŠ na území MAS Hrušovansko za školní rok 2014/2015

Mateřská škola	Obec	Kapacita	Počet žáků	Zaplňenost
Základní škola a mateřská škola, Božice, příspěvková organizace	Božice	121	94	78 %
Základní škola a Mateřská škola, Břežany, okres Znojmo, příspěvková organizace	Břežany	60	48	80 %
Mateřská škola, Dyjákovice, okres Znojmo, příspěvková organizace	Dyjákovice	40	40	100 %
Základní škola a Mateřská škola, Hevlín, příspěvková organizace	Hevlín	57	57	100 %
Základní škola a Mateřská škola, Hrabětice, příspěvková organizace	Hrabětice	40	36	90 %
Mateřská škola, Hrušovany nad Jevišovkou, okres Znojmo, příspěvková organizace	Hrušovany n. Jev.	128	128	100 %
Mateřská škola Litobratřice, okres Znojmo, příspěvková organizace	Litobratřice	20	20	100 %
MŠ Pravice (data k 1. 9. 2015)	Pravice	20	9	45 %
Základní škola a Mateřská škola, Šanov, okres Znojmo, příspěvková organizace	Šanov	44	44	100 %

Zdroj: vlastní zpracování, na základně článku Přeplněné mateřské školy⁶

Tabulka 12: Popis ZŠ na území MAS Hrušovansko za školní rok 2014/2015

Základní škola	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Základní škola a mateřská škola, Božice, příspěvková organizace	Božice	350	208	142
Základní škola a Mateřská škola, Břežany, okres Znojmo, příspěvková organizace	Břežany	230	123	107
Základní škola a Mateřská škola, Hevlín, příspěvková organizace	Hevlín	225	122	103
Základní škola a Mateřská škola, Hrabětice, příspěvková organizace	Hrabětice	100	36	64
Základní škola, Hrušovany nad Jevišovkou, okres Znojmo, příspěvková organizace	Hrušovany n. Jev.	532	318	214
Základní škola a Mateřská škola, Šanov, okres Znojmo, příspěvková organizace	Šanov	330	134	196
Základní škola, Dyjákovice, okres Znojmo	Dyjákovice	310	150	160

Zdroj: vlastní zpracování, data ze Strategie území správního obvodu ORP Znojmo,⁷

⁶ Dostupné z http://www.rozhlas.cz/zpravy/data/_zprava/preplnene-materske-skoly-podivejte-se-na-mapu-kde-jich-je-nejvic--1495469

⁷ Strategie území správního obvodu ORP Znojmo v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, zaměstnanosti a podpory podnikání.

Služby v oblasti kultury a sportu

Tabulka č. 13 zobrazuje vybavenost obcí z hlediska možností kulturního a sportovního využití. Ačkoliv mají obce, co se počtu týče, poměrně vysoké vybavení hřišť, z dotazníkového šetření a kulatých stolů vyplynula potřeba investic do dovybavení, renovací, případně kompletního přestavění těchto zařízení. Tělocvičny jsou převážně součástí školských zařízení, bazény se nachází pouze v obcích Božice a Hrušovany n. J. V žádné z obcí není stálé funkční kino (jen v Hrušovanech je kino letní), ani jiné kulturní zařízení kromě níže zmíněných. V oblasti sportovní vybavenosti je nejvíce vybavená obec Šanov, která provozuje Sportcentrum s víceúčelovou halou s kuželnou a fitness. V Hrušovanech n. J. se dobudovala víceúčelová sportovní hala. Venkovní multifunkční hřiště je v obci Čejkovice a Velký Karlov. Ostatní obce další zařízení pro sport postrádají. Dětská hřiště se nacházejí téměř v každé obci.

Tabulka 13: Kulturní a sportovní vybavení obcí

Název Obce	Kulturní vybavenost				Sportovní vybavenost				
	Veřejná knihovna vč. poboček	Kulturní zařízení ost.	Sakrální stavba	Hřbitov	Hřiště	Vnitřní bazén	Tělocvična	Tenisové kurty	Multifunkční venkovní hřiště
Božice	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Břežany	1	1	1	1	1	-	1	-	-
Čejkovice	1	-	1	1	1	-	-	-	1
Dyjákovice	1	1	2	1	1	-	1	-	-
Hevlín	1	1	1	1	1	-	1	1	-
Hrabětice	1	-	1	1	1	-	-	-	-
Hrušovany n.J.	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Litobratřice	1	-	2	1	1	-	-	-	-
Mackovice	1	1	1	2	1	-	-	-	-
Pravice	1	1	1	1	-	-	-	-	-
Šanov	1	1	1	-	1	-	1	1	-
Velký Karlov	1	1	-	-	1	-	-	-	1

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

Sociální služby

Na území MAS Hrušovansko se nachází více zařízení sociálních služeb. V Šanově a Břežanech jsou umístěny ústavy sociální péče. Domovy pro seniory se stálou pečovatelskou službou jsou v Božicích a Šanově. Domy pečovatelské služby (DPS) jsou v Hrušovanech n. J. a v Božicích. Požadavky seniorů na umístění v těchto zařízeních vysoce převyšují jejich kapacitu, a proto se připravuje vybudování dalších DPS v Hrušovanech n. J. a v Hevlíně.

Lékařské a ostatní služby

Poštu zřizuje většina obcí, přičemž obce Mackovice, Pravice, Šanov a Velký Karlov užívají služby v jiných obcích. Samostatná ordinace praktického lékaře pro děti i dospělé se nachází v obcích Božice, Břežany, Dyjákovice a Hrušovany nad Jevišovkou. Ordinace specialistů jsou na území MAS Hrušovanska částečně zastoupeny v Hrušovanech n. J.

Tabulka 14: Vybavenost obcí samostatnými zařízeními vč. detašovaných pracovišť

Název Obce	Pošta	Ordinace pro dospělé	Ordinace pro děti a dorost	Stomatologie	Gynekologie	Lékař specialista
Božice	1	1	1	1	-	1
Břežany	1	1	1	-	-	1
Čejkovice	-	-	-	-	-	-
Dyjákovice	1	1	1		-	-
Hevlín	1	-	1	1	-	-
Hrabětice	1	-	1	-	-	-
Hrušovany n. J.	1	3	2	3	1	3
Litobratřice	1	-	1	-	-	-
Mackovice	-	-	1	-	-	-
Pravice	-	-	-	-	-	-
Šanov	-	-	-	-	-	-
Velký Karlov	-	-	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

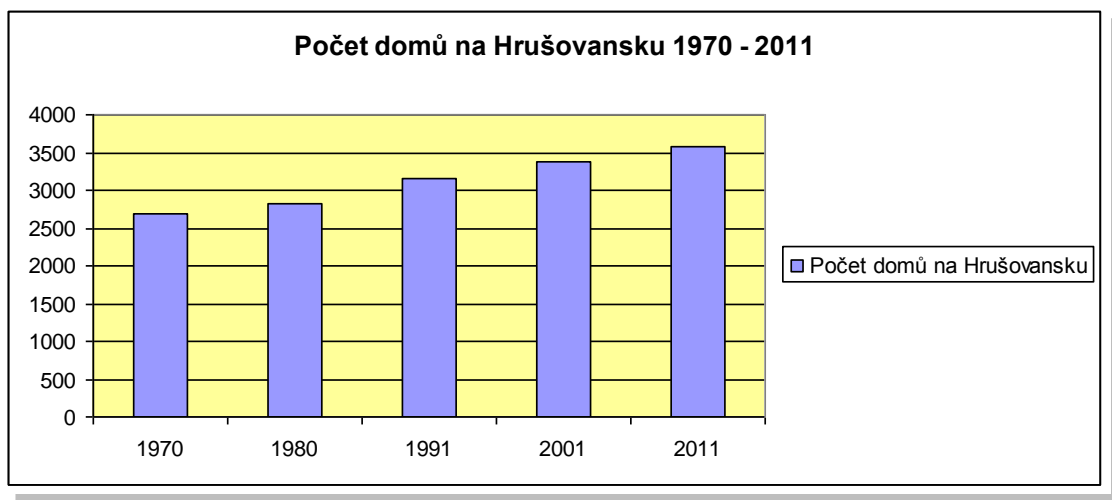
Středisko záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci včetně detašovaného pracoviště se nachází na území obce Hrušovany nad Jevišovkou. Dále jsou v rámci oblasti lékařských služeb dostupné dvě lékárny v obcích Božice a Hrušovany nad Jevišovkou. Mezi nejlépe dostupná zařízení lze označit ordinace pro děti a dorost a poštu. Komplexní vybavení zdravotnickými zařízeními je dostupné pouze v obci Hrušovany nad Jevišovkou.

3.1.7 Domovní a bytový fond

Na Hrušovansku se podle sčítání v roce 2011 nacházelo 3573 domů. Což je nejvíce za sledované období od roku 1970. Počet domů stále roste.

Graf 5: Vývoj počtu domů v letech 1970 - 2011

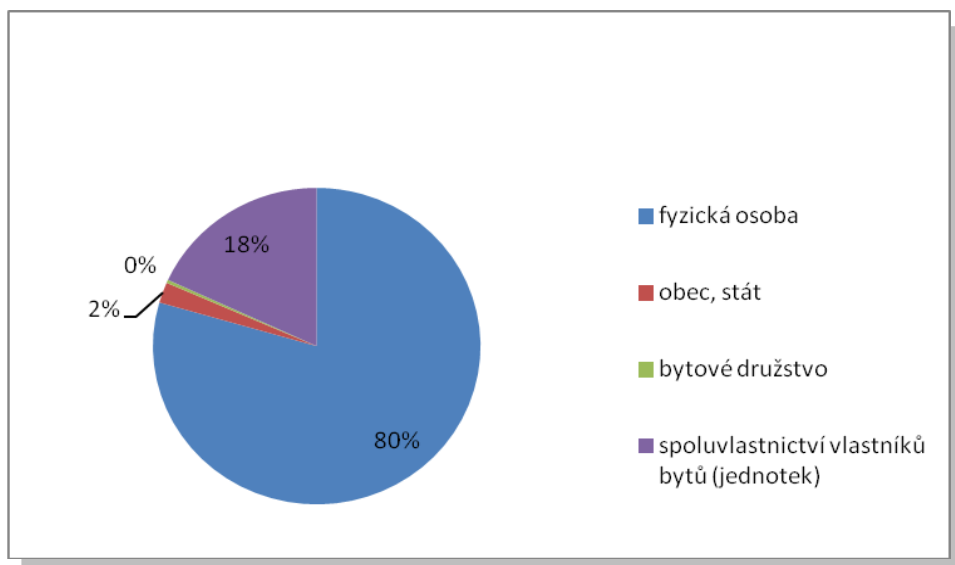

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat: SLBD 1970 – 2011

Z celkového počtu domů jsou necelá 4 % bytové domy, což je poměrně málo ve srovnání s ČR (necelých 10 %) s Jihomoravským krajem (7,7 %) i okresem Znojmo (6,1 %). Uvedené napovídá o venkovském stylu zástavby. Největší podíl bytových domů mají Hrušovany nad Jevišovkou (6,2 %) následovány Božicemi (4,3 %), Hevlínem (3,9 %) a Dyjákovicemi (3,5 %). Naopak žádné bytové domy se nenachází v Hraběticích.

Na Hrušovansku vlastní drtivou většinu obydlených domů fyzické osoby. Nejvíce domů ve vlastnictví státu nebo obce se nachází v Božicích, celkem 20. Podíl obydlených domů, které vlastní obec nebo stát činí pouze 2 %, což je ve srovnání s ČR, Jihomoravským krajem i okresem Znojmo průměrné číslo.

Graf 6: Obydlené domy podle vlastníka v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat: SLBD 2011

Na Hrušovansku existuje 12,4 % neobydlených domů, což je mírně pod průměrem ve srovnání s údaji vyšších územních celků. Zajímavým údajem také je to, že 3,4 % domů slouží k rekreaci (povětšinou jako 2. bydlení) což je také hluboko pod průměrem ČR (7,8 %) okresu Znojmo 7,7 % i Jihomoravského kraje 4,3 %. Údaje naznačují, že na Hrušovansku není moc velké množství chat a chalup. Z tohoto pohledu se jako nejatraktivnější jeví lokalita Mackovic (10,5 %), Litobratřic (10,8 %), dále Hrabětic (6,2 %) a Božic (6 %). Naopak pouze jeden objekt sloužící k rekreaci stojí v Hevlíně a Velkém Karlově. Velmi nízký podíl je i v Hrušovanech nad Jevišovkou (0,7 %).

3.1.8 Životní prostředí – nakládání s odpady

Tabulka 15: Zabezpečování nakládání s odpady

Obec	Soukromý poskytovatel	Nejblížejší Skládka odpadu	Nejblížejší skládka nebezpečného odpadu	Sběrný dvůr	Kompostárna
Božice	AVE Únanov	Únanov			
Břežany	AVE CZ	Únanov			X
Čejkovice	AVE Třebíč	Únanov			
Dyjákovice	A.S.A. Miroslav	Únanov	Miroslav		
Hevlín	AVE Třebíč	Únanov			X
Hrabětice	STKO Mikulov	Žabčice	STKO Mikulov		
Hrušovany. J.	A.S.A. Brno	Žabčice	Kontejnery ASA	X	
Litobratřice	SITA CZ Brno	Brno	Brno		
Mackovice	AVE Únanov	Únanov			
Pravice	AVE Třebíč	Únanov			
Šanov	A.S.A. Brno	Žabčice	Žabčice		
Velký Karlov	AVE Třebíč	Únanov			X

Zdroj: vlastní zpracování na základě konzultace se starosty obcí, k 29. 8. 2014

Na Hrušovansku zabezpečuje ve všech obcích nakládání s odpady soukromý poskytovatel. Převážně se jedná o pobočky firmy AVE, pak A.S.A., SITKO a SITA v přílehlých městech. Pro obce jsou nejblíže skládky odpadu Únanov, cca 30km, Žabčice, taktéž cca 30km a Brno cca 60km. Žádná ze skládek se tedy nenachází přímo v regionu. Podobně ani žádná skládka nebezpečného odpadu nezasahuje přímo do regionu. Na území MAS Hrušovansko se nachází jen jeden sběrný dvůr a 3 kompostárny, což je nedostačující a bylo by vhodné zřídit další.

Tabulka 16: Statistika množství odpadu

Obec	Komunální odpad (t)	Plast (t)	Papír (t)	Sklo (t)	Svoz zahradního odpadu (t)
Božice	283	11,8	1,7	6,17	200
Břežany	127,19	6,98	3,92	5,55	128
Čejkovice	32,66	1,07	0,56	1,11	-
Dyjákovice	234,23	2,24	1,876	4,823	-
Hevlín	283	12	15	9	-
Hrabětice	126,4	14,8	3,6	7,3	54
Hrušovany n. J.	813,07	33,14	47,55	31,67	-
Litobratřice	124	1,35	0,54	0,6	4,9
Mackovice	67,24	2,38	1,12	1,96	10
Pravice	65	2	1	1,5	-
Šanov	230	14,9	5,6	11	100
Velký Karlov	127,75	5,23	3,35	5,64	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě konzultace se starosty obcí, k 29. 8. 2014

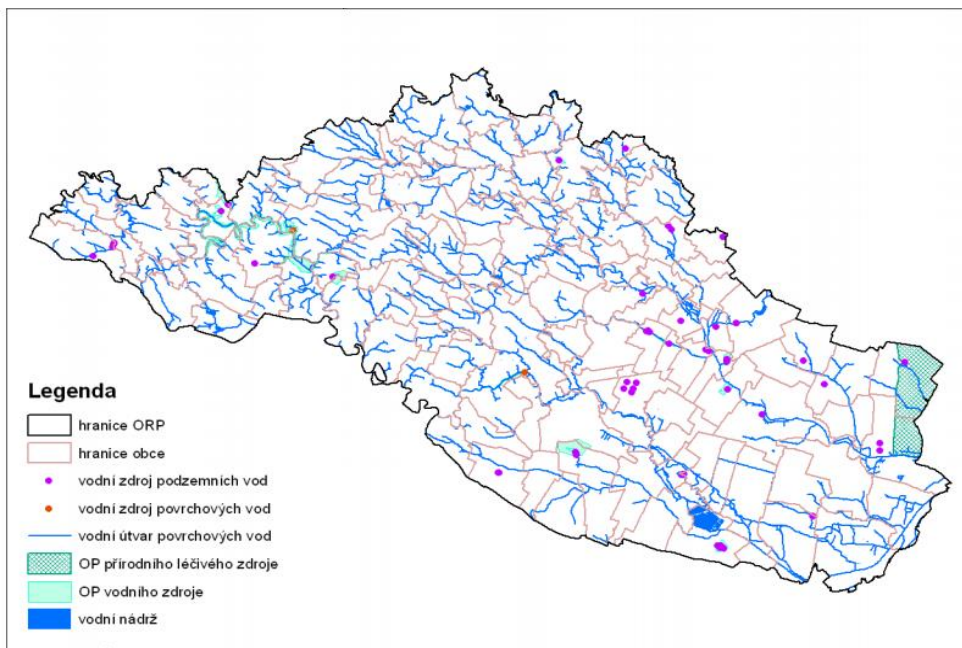
Největší podíl odpadu má pochopitelně komunální odpad, statisticky rostoucí s počtem obyvatel v obcích. V sekci separovaného sběru je nejvíc vybráno plastů, pak skla a papíru. Příznivé je, že v obcích je sbírán zahradní odpad, což přispívá k snižování pravděpodobnosti spalování odpadu doma a celkovému snižování ekologické zátěže regionu.

3.1.9 Životní prostředí – vodní režim a kvalita pitné vody

V obcích Božice, Břežany, Dyjákovice, Hrušovany nad Jevišovkou, Litobratřice, Mackovice jsou podzemní zdroje vod. Povrchové zdroje vody jsou v obcích Štítary a Znojmo. Ochranná pásma vodních zdrojů jsou stanoveny v obcích Božice, Břežany, Hrušovany nad Jevišovkou, Litobratřice, Mackovice. Na území 2 obcí je vyhlášeno ochranné pásmo II. stupně přírodního léčivého zdroje Pasohlávky - Hrušovany nad Jevišovkou (530,8 ha) a Litobratřice (1317,6 ha).

Na území MAS Hrušovansko se za posledních 16 letů vyskytly 4 povodně. V roce 2002 (pětsetletá), 2006 2x (dvěstěletá, stoletá) a v roce 2014 (dvěstěletá) Přívalové povodně, též bleskové povodně, vznikají po krátkém přívalovém dešti a jsou typické pro suché oblasti.

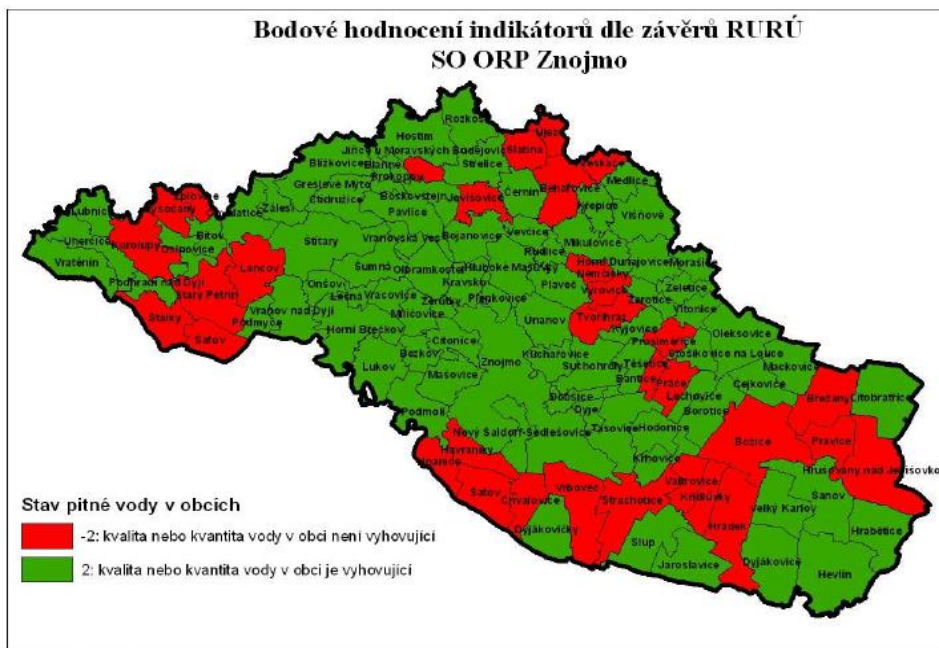
Obrázek 8: Vodní režim ve správním obvodu ORP Znojmo

Zdroj: Data ÚAP. 2012

Obrázek níže poukazuje na problémy s kvalitou, případně kvantitou pitné vody v obcích Božice, Břežany, Hrušovany nad Jevišovkou a Pravice. V obcích se zároveň nacházejí zdroje podzemních vod. Ve zbylých obcích nebyl problém s kvalitou a kvantitou vody prozatím zaznamenán. Celkově je na území MAS Hrušovansko nedostatek vody v krajině – území MAS Hrušovansko patří k nejsušším místům ČR. ČOV je v Hrušovanech n. J. a v obcích Břežany, Božice, Hevlín a Šanov. Tyto ČOV slouží k okolním obcím.

Obrázek 9: Souhrnné hodnocení kvality vody na území SO ORP v roce 2012

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2012

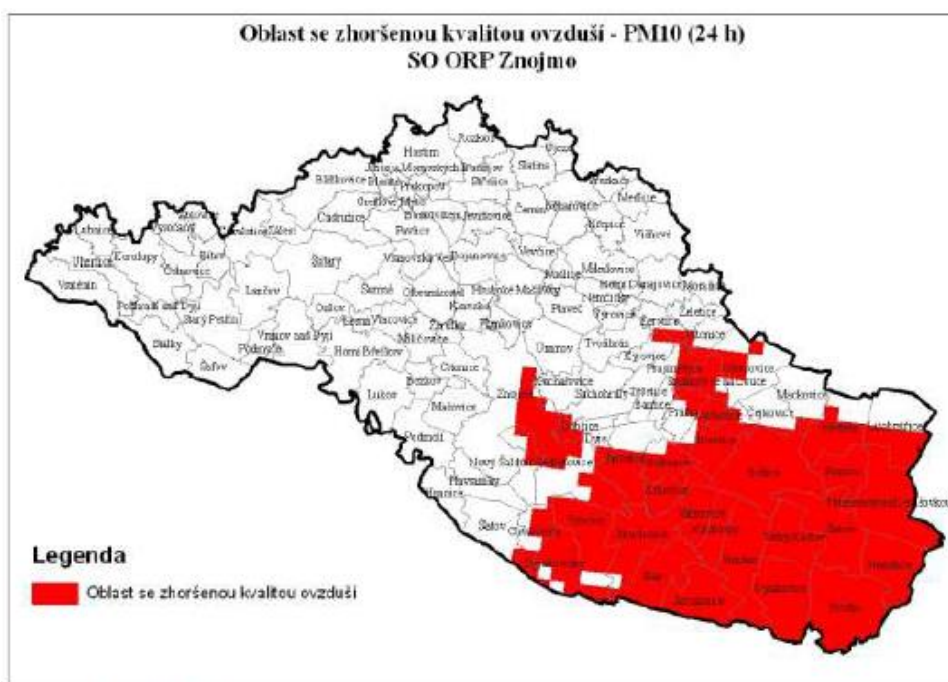
Území MAS je území s nadprůměrnými teplotami a jedno z nejsušších míst v ČR. Sucho je klimatická změna, na kterou je třeba se adaptovat. Vlny veder mají vliv na sucho a tím pádem ovlivňují i zemědělskou produkci a také mohou výrazně ovlivnit zdraví lidí. Existuje mnoho opatření, jak zabránit vysušování půdy. Jednou z možností je budování retenčních nádrží, které kromě protipovodňové funkce budou shromažďovat vodu a v případě jejího přebytku dotovat vody podzemním vsakováním nebo čerpáním do podzemí. Další možností je rovněž obnova mezí, remízků, mokřadů a malých vodních nádrží, tedy i starých rybníků. Tyto opatření jsou velmi důležitá do budoucna. Je tedy potřeba apelovat na zemědělce, aby na část půdy obětovali obnově krajiny a budovali drobné i rozsáhlé mokřady, které by zachycovaly a čistily vodu, protierozní pásy a dbali na obnovu mezí a průleहů. Půdy bývají často silně ztuhlé, s nízkým obsahem humusu a mohou tak jímát menší množství srážek.

3.1.10 Životní prostředí – kvalita ovzduší

Podle průzkumu z roku 2012 je zhoršená kvalita ovzduší v jihovýchodní části okresu Znojmo, a tedy i téměř na celém území regionu MAS Hrušovansko. Obrázek níže poukazuje na zhoršenou kvalitu ovzduší ve všech obcích mimo obcí Mackovice, Čejkovice a části Libotratčic.

Obrázek 10: Vymezení oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší

– 24 hodinové koncentrace polétavého prachu:

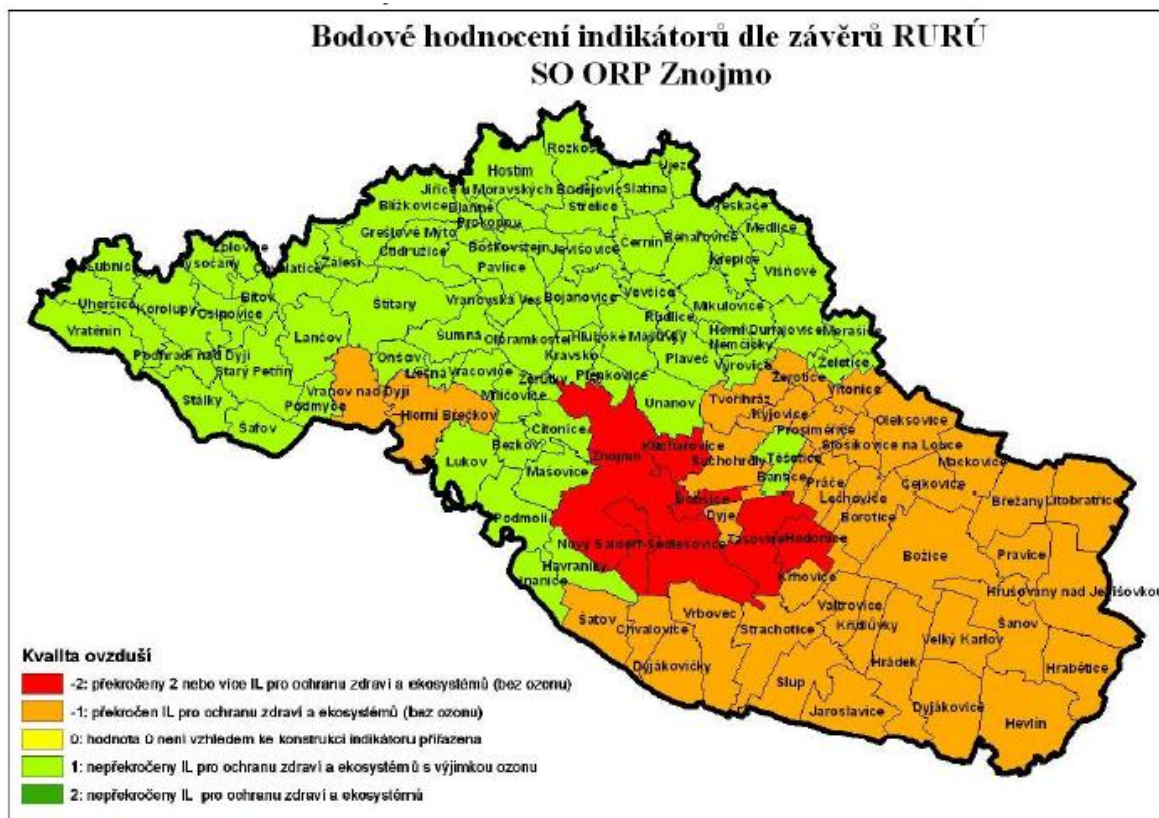

Zdroj dat: Data ÚAP, 2012

Obrázek zaznamenávající bodové hodnocení indikátorů dle závěru RURÚ poukazuje na překročení indikátorů pro ochranu zdraví a ekosystému ve všech členských obcích MAS Hrušovanska. Je tedy zřejmé, že v regionu MAS Hrušovanska může v budoucnu dojít k zlepšení jak čistoty vod a dostupnosti pitné vody, tak kvality ovzduší, které je v některých členských obcích v neuspokojivém stavu.

Obrázek 11: Souhrnné hodnocení kvality ovzduší na území SO ORP v roce 2012

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2012

3.1.11 Výskyt chráněných lokalit v území

V území regionu MAS Hrušovanska se nenachází žádný národní park. Co se tzv. Evropsky významných lokalit týče, v regionu MAS Hrušovanska se nachází tři. Jedná se o Trávní dvůr na území obce Hrabětice (smíšené jasanovo-olšové lužní lesy s výskytem vodních a mokřadních ptáků, obojživelníků a hmyzu), Božické rybníky na území obcí Božice a Šanov a Božický mokřad na území města Božice. Na území obcí Šanov a Božice se nachází přírodní rezervace Karlov s řadou vzácných a ohrožených živočišných i rostlinných druhů. Koryto Příčnického potoka je zařazeno do soustavy NATURA 2000 a to především díky výskytu vzácného měkkýše – vrkoče bažinného (*Vertigo moulinsiana*).

Tabulka 17: Přehled zvláště chráněných území v SO ORP Znojmo a jejich rozloha

Národní park	Obce	Kód	Plocha (ha)
Podyjí	Havraníky, Hnanice, Horní Břečkov, Lesná, Lukov, Mašovice, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Onšov, Podmolí, Podmyče, Vranov nad Dyjí, Znojmo		6275,4
Ptačí oblast	Obce	Kód	Plocha (ha)
Podyjí	Havraníky, Hnanice, Horní Břečkov, Lesná, Lukov, Mašovice, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Onšov, Podmolí, Podmyče, Šatov, Vranov nad Dyjí, Znojmo	CZ0621032	7665,7
Jaroslavičské rybníky	Hrádek, Jaroslavice, Křídlovky, Slup	CZ0621031	357,0
Evropsky významná lokalita	Obce	Kód	Plocha (ha)
Božické rybníky	Božice, Šanov	CZ0623798	32,9
Božický mokřad	Božice	CZ0623772	4,9

Zdroj: vlastní zpracování

3.1.12 Život v obcích

V členských obcích MAS Hrušovansko se po celý rok koná řada kulturních a sportovních akcí. V mnoha obcích se každoročně konají tradiční folklórní akce, mezi které patří především krojované hody. Téměř v každé obci kromě Hrušovan n. J. mají tradici hodové chasy. Mezi další kulturní akce, které se na Hrušovansku pravidelně konají, patří pálení čarodějnic, rybářské a hasičské závody. Hrušovansko leží ve vinařské oblasti, proto nemůže být překvapením, že se ve vinařských obcích (např. Hrušovany n. J., Božice, Šanov) každoročně koná košť vín. Mnohé obce podporuje také mládež a pořádá kulturně – vzdělávací akce při příležitosti Vánoc, Velikonoc nebo Dušiček (dýňové stezky, dny dětí, rozsvícení vánočního stromu.). Za zmínku stojí každoroční slavnostní otevření cyklostezky Brno – Vídeň, která je velmi významná v celoevropském měřítku a prochází jižní částí Hrušovanska, především obcí Hevlínem. Pravidelně se také konají cyklovýlety po vyznačených cyklostezkách regionu.

I na spolky je Hrušovansko poměrně bohaté. Téměř v každé obce se nachází fotbalový klub nebo tělovýchovná jednota. V obcích dále působí myslivecké spolky nebo sbory dobrovolných hasičů. V Pravicích funguje kynologický klub, ve Velkém Karlově se sdružují zahrádkáři a v Litobratřicích se nachází chov koní. V Hrušovanech působí volejbalový i tenisový klub, v Šanově okrašlovací spolek.

Ve všech obcích na Hrušovansku disponují vlastní knihovnou nebo pobočkou knihovny. Ostatní kulturní zařízení, mezi které patří např. kulturní dům, se nachází ve všech obcích kromě Hrabětic. Sakrální stavby mají kromě Velkého Karlova ve všech obcích. V Šanově je pouze kaplička se zvonící. Ve všech obcích kromě Šanova a Velkého Karlova je kostel

i hřbitov. Na řešeném území se nenachází žádné stálé kino ani muzeum. Za zmínku stojí pouze historická výbava hasičů v obci Pravice a menší výstava starožitností v Hevlíně. V Hrušovanech nad Jevišovkou lze sezónně navštívit letní kino.

Tělocvičnu nebo alespoň hřiště mají ve všech obcích kromě Pravic, kde se již hřiště buduje. Krytý bazén mohou navštěvovat obyvatelé Hrušovan a Božic. Tato zařízení mají ale i nadmístní význam a dojíždějí do nich i obyvatelé okolních obcí. Krytý bazén v Božicích je 12,5 metrů dlouhý s teplotou vody 28 stupňů, která je díky obsahu soli léčivá. Součástí komplexu je i vířivka. Od roku 2006 mají v Hrušovanech nad Jevišovkou v provozu bazén s rehabilitačním centrem. Součástí je i sauna. Ze sportovní infrastruktury stojí jistě za zmínku i Sportcentrum Šanov, jehož součástí je ubytovací kapacita, kuželna, hala, relaxační služby a fitness. Venkovní multifunkční hřiště vhodné na více sportů (tenis, volejbal, nohejbal a další) se nachází v obci Velký Karlov a Čejkovice.

Tabulka 18: *Volnočasové aktivity v obcích*

Obec	Příklad volnočasových aktivit
Božice	fotbal, mažoretky, florbal, zumba, pěvecký sbor, přírodovědný kroužek, rybáři
Břežany	fotbal, rybáři, myslivci
Čejkovice	fotbal
Dyjákovice	fotbal, Radost dětem-sdružení maminek, rybáři
Hevlín	fotbal, tenis, jóga, volejbal, rybáři
Hrabětice	fotbal, Babský spolek
Hrušovany n. J	fotbal, volejbal, tenis, gymnastika, aquaerobic, zumba, keramika, rybáři
Litobratřice	fotbal, spolek Berušky
Mackovice	fotbal
Pravice	kynologický klub, myslivci
Šanov	fotbal, lukostřelba, volejbal, tenis, okrašlovací spolek, kuželky, myslivci
Velký Karlov	fotbal, mažoretky, tenis, rybáři, zahrádkáři

Zdroj: vlastní zpracování na základě konzultace se zástupci MAS, k 29. 8. 2014

3.1.13 Nezaměstnanost

Tabulka č. 19 zobrazuje podíly ekonomicky aktivních obyvatel v jednotlivých obcích Hrušovanska. Ekonomicky aktivních obyvatel je nejvíce právě v největší obci, a to v Hrušovanech nad Jevišovkou, jinak se hodnoty pohybují poměrově k počtu obyvatel. Nejvyšší hodnota je 52 %, v Hrušovanech nad Jevišovkou a nejnižší v obci Břežany 40 %. Značný rozdíl je mezi relativními hodnotami Ekonomicky aktivní/počet obyvatel

a Ekonomicky aktivní-zaměstnaní/počet obyvatel. Tedy rozdíl tvoří obyvatelé aktivně se ucházející o zaměstnání. Tento rozdíl je největší v obci Pravice (11 %) a Hevlín (10 %). V dalších obcích regionu se pohybuje v průměru kolem 7,5 %. Počet hospodařících domácností na počet obyvatel je nejvyšší v obcích Dyjákovice, Hrušovany nad Jevišovkou a Pravice, kde tvoří 38 % podíl. Ve zbylých obcích se pohybuje v intervalu 29 % (obec Břežany) až 37 % (obce Hrabětice a Velký Karlov).

Tabulka 19: Ekonomická aktivity obyvatel Hrušovanska

Obec	Počet ekonomicky aktivních obyvatel	Počet zaměstnaných obyvatel	Ekonomicky aktivní/počet obyvatel (%)	Zaměstnaní/ Počet obyvatel (%)
Božice	680	563	45	37
Břežany	354	306	40	35
Čejkovice	105	81	52	40
Dyjákovice	361	293	44	36
Hevlín	685	553	51	41
Hrabětice	377	309	44	36
Hrušovany n. J.	1 637	1 415	52	45
Litobratřice	225	181	46	37
Mackovice	153	132	41	36
Pravice	144	109	47	35
Šanov	663	549	46	38
Velký Karlov	195	158	48	39

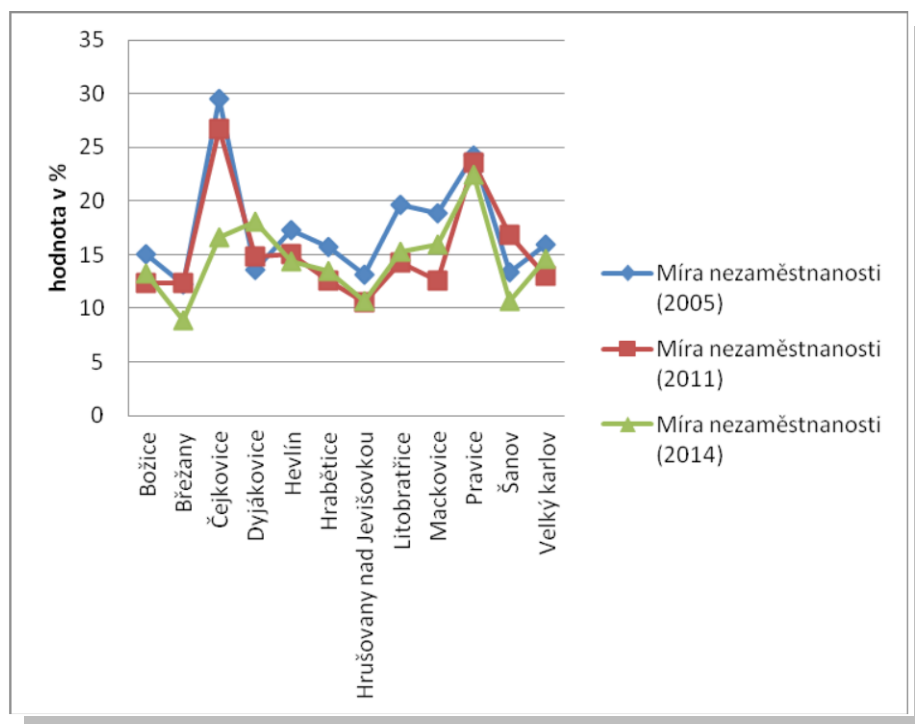
Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

Tabulka č. 20 zobrazuje vývoj míry nezaměstnanosti mezi lety 2005 a 2014. V některých obcích je viditelný klesající trend za celé sledované období, zejména v obcích Čejkovice a Hevlín, případně trend stability, např. v obci Hrušovany nad Jevišovkou v roce 2011 a 2014. Podíl nezaměstnaných se oproti roku 2005, kdy jsou za obce dostupné první údaje, převážně zlepšil. Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2005 byla 17,4 %, přičemž v roce 2011, 15,4 %. Aktuální údaje z března 2014 udávají průměrnou míru nezaměstnanosti v regionu 14,53%, což naznačuje další snížení. Obec s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v roce 2011 byla Pravice, stejně jako v roce 2005. Na druhou stranu obec s nejnižší mírou nezaměstnanosti v roce 2011 byla Hrušovany nad Jevišovkou, přičemž v roce 2005 to byla obec Břežany. Počet volných míst na počet uchazečů je velmi nízký, v průměru 3% uchazečů můžou najít místo přímo v obci bydliště. Je tedy zřejmé, že uchazeči jsou nuceni za prací cestovat do blízkých měst.

Tabulka 20: Vývoj míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích

Název Obce	Míra nezaměstnanosti v roce 2005 (%)	Míra nezaměstnanosti v roce 2011 (%)	Míra nezaměstnanosti v roce 2014 (%)
Božice	15	12,40	13,3
Břežany	12,20	12,40	8,9
Čejkovice	29,52	26,67	16,6
Dyjákovice	13,60	14,80	18,1
Hevlín	17,30	15,10	14,4
Hrabětice	15,70	12,60	13,5
Hrušovany n. J.	13,10	10,60	10,7
Litobratřice	19,70	14,30	15,3
Mackovice	18,90	12,60	15,9
Pravice	24,20	23,60	22,4
Šanov	13,40	16,80	10,7
Velký Karlov	15,90	13,00	14,6

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ - místní obecní statistika (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

Graf 7: Vývoj míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích

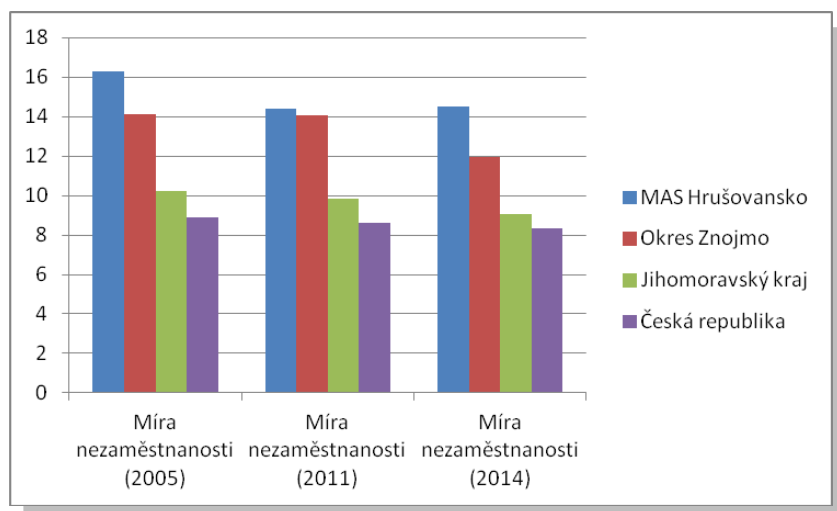
Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ - místní obecní statistika (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

Tabulka 21: Srovnání míry nezaměstnanosti s vyššími územně správními celky

	Míra nezaměstnanosti v roce 2005 (%)	Míra nezaměstnanosti v roce 2011 (%)	Míra nezaměstnanosti v roce 2014 (%)
MAS Hrušovansko	16,3	14,4	14,53
Okres Znojmo	14,14	14,05	11,95
Jihomoravský kraj	10,21	9,81	9,08
Česká republika	8,88	8,62	8,34

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ - místní obecní statistika (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

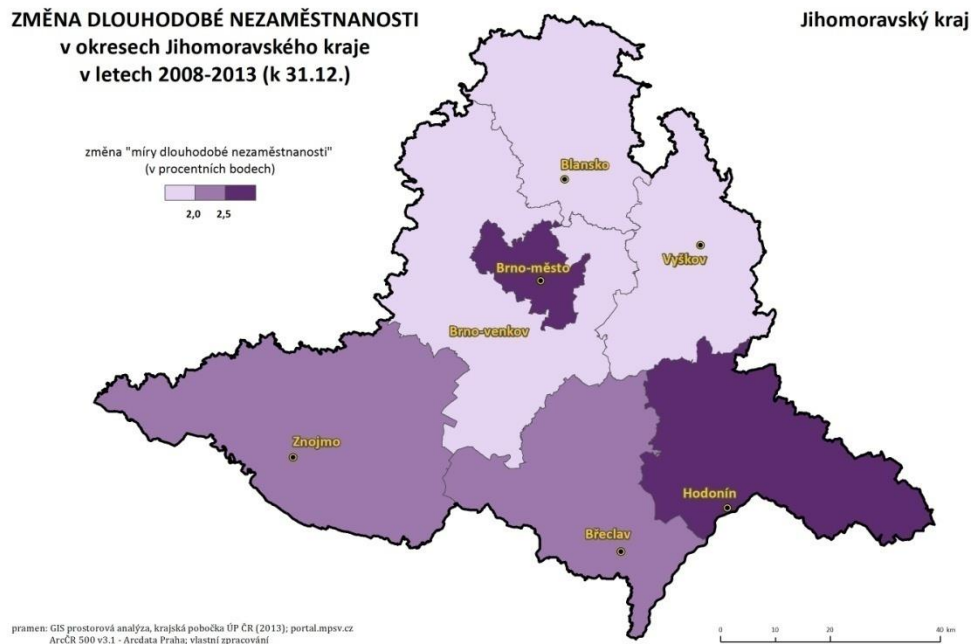
I ve srovnání s vyššími územně správními celky má region MAS Hrušovanska výrazně vyšší nezaměstnanost. Oproti roku 2005 má sice klesající tendenci, ale jelikož tento trend sledují vyšší územní celky, drží si region v rámci nich postavení oblasti s přetrvávající vyšší mírou nezaměstnanosti.

Graf 8: Srovnání míry nezaměstnanosti s vyššími územními celky

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat ČSÚ - místní obecní statistika (dostupné z <http://www.czso.cz/>), k 29. 8. 2014

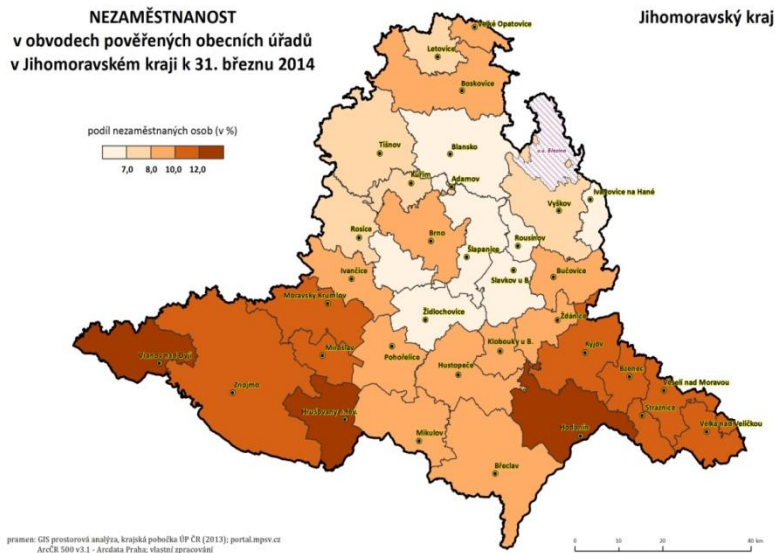
Změna míry dlouhodobé nezaměstnanosti je v okrese Znojmo, dle průzkumu realizovaného Jihomoravským krajem, mezi lety 2008-2013 mezi 2 a 2,5 procentního bodu. Jedná se tedy o mírný nárůst míry dlouhodobé nezaměstnanosti. V porovnání s hodnotami kraje se taktéž jedná o průměrné hodnoty. Je tedy patrné, že míra dlouhodobé nezaměstnanosti v okrese Znojmo roste v porovnání s Jihomoravským krajem průměrnými hodnotami, avšak důležité je, že stále roste, a tedy negativní trend přetrvává.

Obrázek 12: Změna dlouhodobé nezaměstnanosti

Zdroj: webový portál JMK, průzkum zaměstnanosti k 31.12. 2013⁸

Obrázek 13: Nezaměstnanost v obvodech POÚ v JMK

Zdroj: webový portál JMK, průzkum zaměstnanosti k 31. 12. 2013⁹

⁸ Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=221019&TypeID=2>

⁹ Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=221019&TypeID=2>

Shrnutí – pozitiva a negativa v oblasti nezaměstnanosti

Dle tematických map, zveřejněných na webu Jihomoravského kraje¹⁰, bude obvod POÚ Hrušovany n/Jev. analyzován v porovnání s ostatními obvody POÚ v Jihomoravském kraji. Hrušovansko má nízký podíl nezaměstnaných osob se zdravotním postižením (OZP), nepřesahuje 11 % celkového počtu uchazečů o zaměstnání. Dalším nalezeným pozitivem je nízké procento nezaměstnaných absolventů. Podíl uchazečů-absolventů škol na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání nepřesáhne 5% hranici, stejně jako například v obvodu Brno. Míra dlouhodobé nezaměstnanosti se dotýká vyšších hranic v rámci kraje (3,5–4,5 %), ale příliš už se nezvyšuje.¹¹ Na rozdíl od míry dlouhodobé nezaměstnanosti, podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu uchazečů je v porovnání s ostatními POÚ nízký a pohybuje se pod hranicí 35 %. Mezi negativní tendence nezaměstnanosti, se kterými se můžeme v regionu setkat, patří velký počet uchazečů na jedno volné pracovní místo (více než 50 uchazečů/místo). Celková nezaměstnanost v obvodu POÚ Hrušovany n/Jev. převyšuje 12 %. Řadí se tak spolu s obvody Vranov nad Dyjí a Hodonín mezi 3 obvody POÚ s nejvyšší nezaměstnaností v kraji, jak lze vidět na následující mapě. Naopak nejnižší nezaměstnanost ($\leq 7\%$) lze nalézt v sousedních obvodech Brna a v obvodu POÚ Ivanovice na Hané.

3.1.14 Členění zaměstnanosti dle sektorů

Tabulka v příloze č. 2 zachycuje podíl zaměstnaných v jednotlivých sektorech hospodářství za Českou republiku, Jihomoravský kraj, okres Znojmo i obce regionu MAS Hrušovansko. Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru převažuje shodně jak ve všech obcích regionu, tak za vyšší územní celky. V některých obcích se však počet obyvatel zaměstnaných v primárním sektoru hospodářství blíží zaměstnaným v terciárním sektoru. Jedná se o obce Dyjákovice, Hrabětice a Velký Karlov, kde je rozdíl v zaměstnanosti mezi sektory pouhé 3%. V regionu MAS Hrušovansko je teda silně zastoupená zaměstnanost v primárním sektoru. Co se týče zaměstnanosti v sektoru zemědělství, lesnictví a rybářství, je tato nejsilněji zastoupená v obcích Dyjákovice (14%), Litobratřice (11%) a Velký Karlov (16%). Ve srovnání s celorepublikovým průměrem (3%) a průměrnými hodnotami Jihomoravského kraje (3%) a okresu Znojmo (6%) se jedná o silně nadprůměrné hodnoty.

¹⁰ K nahlédnutí viz poznámka výše

¹¹ Změna míry dlouhodobé nezaměstnanosti v období 2008-2014 nepřesahuje v mikroregionu 1,5 %.

3.1.15 Srovnání nezaměstnanosti s okolními MAS

MAS Hrušovansko bezprostředně sousedí se čtyřmi dalšími místními akčními skupinami. Jedná se o MAS Znojemské vinařství, se kterými mají některé členské obce již zkušenosti. Jsou totiž, jak již bylo zmíněno výše, bývalými členskými obcemi tohoto uskupení obcí. Dále jsou to MAS Mikulovsko, typické především svým zaměřením, podobně jako MAS Znojemské vinařství právě na vinařství jako odvětví hospodářství, i na jeho stále populárnější spojení s turizmem. Posledními sousedy MAS Hrušovanska jsou MAS Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko a MAS Podbrněnsko. Tabulka níže poukazuje na míry nezaměstnanosti v jednotlivých MAS. Je viditelné, že MAS Hrušovansko má z okolních regionů výrazně nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti. Je téměř dvakrát vyšší než v regionu MAS Podbrněnsko, který těží z blízkosti metropole jižní Moravy. Nejblíže je hodnota MAS Znojemského vinařství, které je ale taktéž nižší téměř o tři procentní body.

Tabulka 22: Srovnání míry nezaměstnanosti s okolními MAS

Název MAS	Míra nezaměstnanosti v %
Hrušovansko	14,53
Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko	11
Mikulovsko	10
Podbrněnsko	7,5
Znojemské vinařství	11,6

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat: Leader.isu.cz (<http://leader.isu.cz/>,) vl. vložka - poznámka¹²

3.1.16 Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Všechny obce mají velmi obsáhlé a intuitivní webové stránky, které informují o dění v obci. Součástí je také často kalendář, díky kterému je uživatel informován o důležitých událostech a akcích konaných v obcích. Webové stránky MAS Hrušovanska jsou: www.mashrusovansko.cz. Webové stránky mikroregionu Hrušovansko, na který MAS volně navazuje, je možné navštívit na adrese www.hrusovansko.cz. Webové stránky mikroregionu obsahují turistické informace o zajímavostech v obcích mikroregionu, popis značených cyklostezek mikroregionu i kalendář akcí v mikroregionu. MAS je aktivní i na sociální síti (Facebook) a informuje tak o dění a akcích v MAS a tím spojuje aktéry v území. V řadě obcí mikroregionu jsou občané informováni o aktuálním dění místním rozhlasem nebo pravidelně vycházejícím zpravodajem. Obce dále informují své občany prostřednictvím úředních desek, které se nachází v každé obci. Spolupráce MAS Hrušovansko s různými subjekty v regionu

¹² Přistoupení Čekovic do MAS Hrušovansko

staví především na základech spolupráce nadvázané v rámci DSO Niva a Mikroregionu Hrušovansko, které oba působí na území více než deset let. MAS přináší další možnosti jak prohlubování stávající spolupráce, tak nadvázání nových partnerství, především s neziskovým sektorem a podnikateli v regionu. MAS může do budoucna sloužit jako prostředník mezi jednotlivými subjekty působícími v regionu a pomáhat k párování vzájemných potřeb a stavět dlouhodobé spolupráce.

Stávající spolupráce jsou s jinými svazky MAS, kde se jedná o výměnu zkušeností, především s MAS Rozkvět zahrady jižních Čech, která funguje již deset let a MAS Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko. Do budoucna je samozřejmě otevřená otázka společných projektů. Mezinárodní spolupráce těží z hranice regionu s Rakouskem. Přesněji s regionem Land um Laa, kde již delší dobu probíhá spolupráce v oblasti turistiky (společné cyklovýlety, vzájemná propagace kulturních a sportovních akcí), spolupráce obcí a měst (výměna zkušeností), řešení společných příhraničních problémů například povodně, doprava, atd.

Spolupráce se sdruženími působícími v regionu, a to spolky regionu MAS Hrušovansko, hodové chasy, tělovýchovné jednoty, sdružení dobrovolných hasičů. Spolupráce je aktivní v oblasti pořádání kulturních a sportovních akcí, vedení zájmových kroužků pro děti, mládež i dospělé. Aktivními partnery MAS Hrušovansko jsou základní školy regionu. Spolupracují především při pořádání sportovních a kulturních akcí pro děti, mládež i dospělé a taktéž poskytují prostory pro zájmovou činnost.

3.1.17 Podnikání, zemědělství

Podnikání

Míra podnikatelské aktivity vyjadřuje počet podnikatelů – fyzických osob připadajících na 1000 obyvatel. Čím je míra podnikatelské aktivity v obci vyšší, tím lze obec považovat za hospodářsky silnější. Míra podnikatelské aktivity v ORP Znojmo byla v roce 2013 178,9. Z tabulky č. 22 jasně vyplývá, že míra podnikatelské aktivity je oproti ORP Znojmo silně podprůměrná. Pouze 2 obce mají vyšší průměr (Čejkovice – 216,0 a Mackovice 199,4). Je třeba podnikání na Hrušovansku věnovat větší pozornost a podporovat drobné podnikatele.

Tabulka 23: Míra podnikatelské aktivity v obcích MAS Hrušovansko

Obec	Počet fyzických osob 2013	Míra podnikatelské aktivity		
		2009	2011	2013
Božice	234	140,4	149,8	152,3
Břežany	125	123,5	136,5	143,2
Čejkovice	46	179,7	192,3	216,0
Dyjákovice	126	138,4	149,2	147,4
Hevlín	162	104,3	115,6	113,9
Hrabětice	137	150,8	148,7	158,7
Hrušovany n. Jev.	584	179,3	181,1	178,0
Litobratřice	70	144,2	147,6	143,7
Mackovice	71	169,7	190,0	199,4
Pravice	50	131,1	149,8	155,3
Šanov	216	133,4	139,3	142,1
Velký Karlov	63	136,1	140,2	143,8

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat¹³

Zemědělství a lesnictví

Půda je jednou ze základních složek životního prostředí ovlivňující celý ekosystém a ochrana půdního fondu proto patří k základním prvkům strategie udržitelného rozvoje. Je potřeba minimalizovat zábory zemědělské půdy a zejména zemědělské půdy s vysokým stupněm ochrany nebo vysokou bonitou. Snažit se především využívat stávajících ploch, které jsou již vyjmuty ze zemědělského půdního fondu a rovněž navracet půdu po rekultivacích zpět do ZPF. Využití pozemků, které jsou vhodné k zalesnění, k zakládání lesa, zejména v obcích s nízkou lesnatostí, popřípadě k zakládání ploch pro rychle rostoucí dřeviny. Při zalesňování je třeba důsledně dbát na vhodnou dřevinnou skladbu blízkou přírodě. Zachovávat a obnovovat systém větrolamů a využít obecních cest k zakládání dalších alejí a stromořadí

Z tabulky č. 24 vyplývá, že k úbytku zemědělské půdy došlo na úrovni celorepublikové i SO ORP a tudíž z na území MAS Hrušovansko.. To může být způsobeno jak zábořem půdy pro zástavbu, technickou infrastrukturu, tak např. zalesňováním, především některých méně úrodných a svažitéch pozemků. Na území MAS Hrušovansko je úbytek ZPF 1,77 % což je o 1,08 % více než je republikový průměr a o 0,83 % více než je úbytek na SO ORP Znojmo.

¹³Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Znojmo 2014

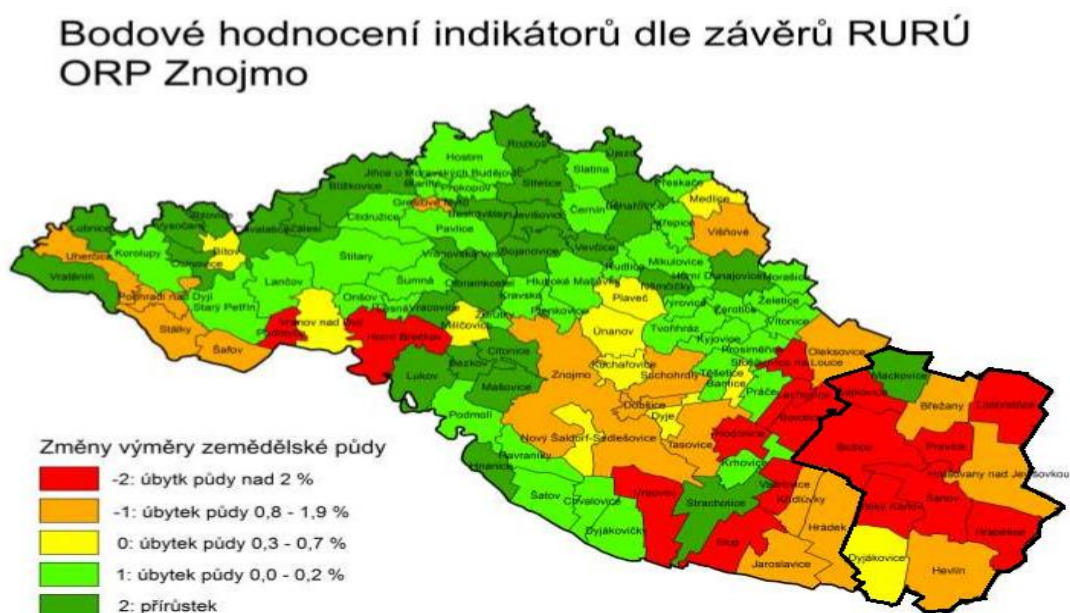
Tabulka 24: Změna výměry zemědělské půdy v jednotlivých obcích (2007 – 2014)

OBEC	VÝMĚRA ZPF 2007 (ha)	VÝMĚRA ZPF 2014 (ha)	ZMĚNA VÝMĚRY V %
Božice	2323	2266	-2,5
Břežany	1300	1285	-1,1
Čejkovice	814	791	-2,8
Dyjákovice	1556	1544	-0,8
Hevlín	2237	2214	-1,0
Hrabětice	1186	1160	-2,2
Hrušovany n. Jev.	2059	2035	-1,2
Litobratřice	1742	1702	-2,3
Mackovice	1055	1056	0,1
Pravice	699	678	-2,9
Šanov	1534	1503	-2,1
Velký Karlov	1173	1144	-2,5

Zdroj: Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Znojmo 2014 – 3. aktualizace

V celém ORP Znojmo byl zaznamenán nejvyšší relativní úbytek ZPF v obci Borotice, Božice, Čejkovice, Hodonice, Horní Břečkov, Hrabětice, Lechovice, Litobřetřice, Podmyče, Pravice, Slup, Stošíkovice na Louce, Suchohrdly, Šanov, Valtrovice, Velký Karlov a Vrbovec. V těchto obcích je úbytek vyšší než 2 %. Z těchto 17 obcí je 6 na území MAS Hrušovansko.

Obrázek 14: Změna výměry zemědělské půdy v SO ORP Znojmo

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2014

Zemědělství, které je tradičním a charakteristickým odvětvím hospodářství Hrušovanska, se rovněž významně podílí na údržbě a tvorbě krajiny. Má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, obnovu vesnic a jejich budoucí ekonomický rozvoj.

V území MAS Hrušovanska se dle údajů ČSÚ k 30. 6. 2016 vyskytuje 17 317 ha zemědělské půdy, což představuje 79, 24 % z celkové rozlohy území. Z kultur je na zemědělské půdě nejvíce zastoupena orná půda s 16 508 ha (95,33 %), což je výrazně vyšší než republikový průměr.

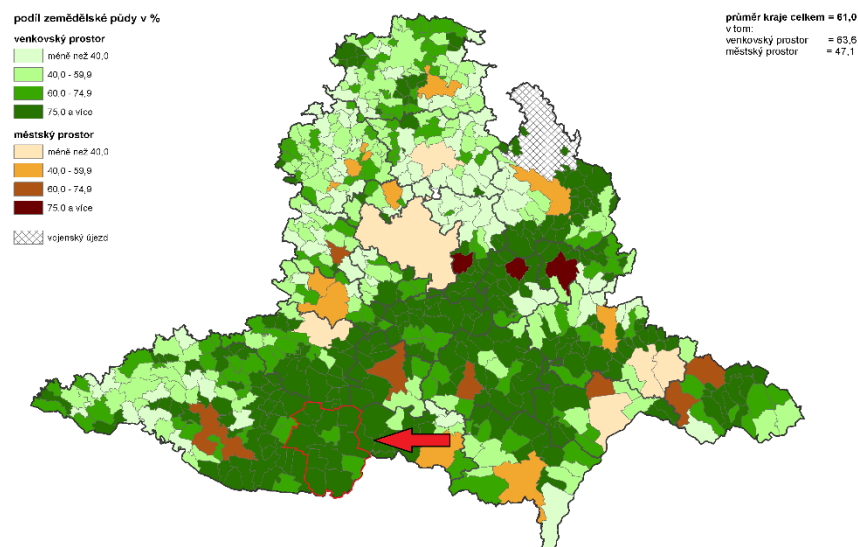
Tabulka 25: Výměra zemědělské půdy (ha) k 30. 6. 2016

Obec	Celková plocha obce	Orná půda	Zemědělská půda
Božice	2 989	2 043	2 265
Břežany	1 641	1 261	1 285
Čejkovice	920	780	791
Dyjákovice	1 930	1 429	1 511
Hevlín	2 694	2 163	2 214
Hrabětice	1 604	1 064	1 159
Hrušovany n. Jev.	2 530	1 883	2 007
Litobratřice	1 988	1 668	1 700
Mackovice	1 180	1 036	1 055
Pravice	993	660	678
Šanov	2 036	1 397	1 520
Velký Karlov	1 349	1 124	1 172

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat¹⁴

Obrázek 15: Podíl zemědělské půdy v obcích Jihomoravského kraje

Podíl zemědělské půdy na katastrálním území obcí Jihomoravského kraje k 31. 12. 2008

Zdroj: Aktualizace strategické vize Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020

Na obrázku č. 15 je červenou šipkou znázorněno území MAS Hrušovanska a dokazuje, že v analyzovaném území jsou pouze 2 obce které mají 60-74,9 % podílu zemědělské půdy a ostatních 10 obcí má podíl zemědělské půdy 75 % a více.

Jihomoravský kraj má dle Evidence zemědělských podnikatelů v součtu 6 755 zemědělských podnikatelů a řadí se na 2. místo v počtu zemědělských podnikatelů mezi kraji ČR. Do území Jihomoravského kraje spadá i území Hrušovanska a zde podniká 107 zemědělských podnikatelů.

Podniky právnických osob jsou zaměřeny zejména na rostlinnou a na klasickou zemědělskou výrobu, tedy kombinaci rostlinné a živočišné výroby. Výrazná převaha u podniků fyzických osob byla zaznamenána v oblasti vinařství.

Nejvýznamnější podnikatelé v zemědělství:

- Agra Šanov – rostlinná i živočišná výroba
- Land - Product, a.s. - výroba a prodej produktů rostlinné výroby se specializací na osiva
- Stefan Turoň – rostlinná výroba
- Zeva, s.r.o.
- Gastvín, s.r.o.
- Zeko Dyjákovice, spol. s.r.o.
- Intramo
- Mlékárna Klíč

Vzhledem k vysoké zátěži zemědělské výroby na životní prostředí je žádoucí alespoň částečně přecházet na tzv. ekologické zemědělství, které spočívá v hospodaření bez používání umělých hnojiv a jiných chemických látek. V režimu ekologického zemědělství hospodaří v regionu celkem 5 subjektů (data k 30. 3. 2017, zdroj MZe), z toho 1 právnická osoba a 4 fyzické osoby. Celkem čtyřikrát byl pro danou činnost evidován platný certifikát. Konkrétní produkty uvedené v certifikátu je možné označovat slovy „eko“ či „bio“ (nebo „ekologický“ či „biologický“) nebo jako produkty z přechodného období (v souladu s předpisy Evropské unie a zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství).

Pozemky určené k plnění funkce lesa

Území MAS Hrušovansko je velice podprůměrným lesnatým územím, dosahuje pouze 10,7 % (ORP Znojmo dosahuje 22,8 %)

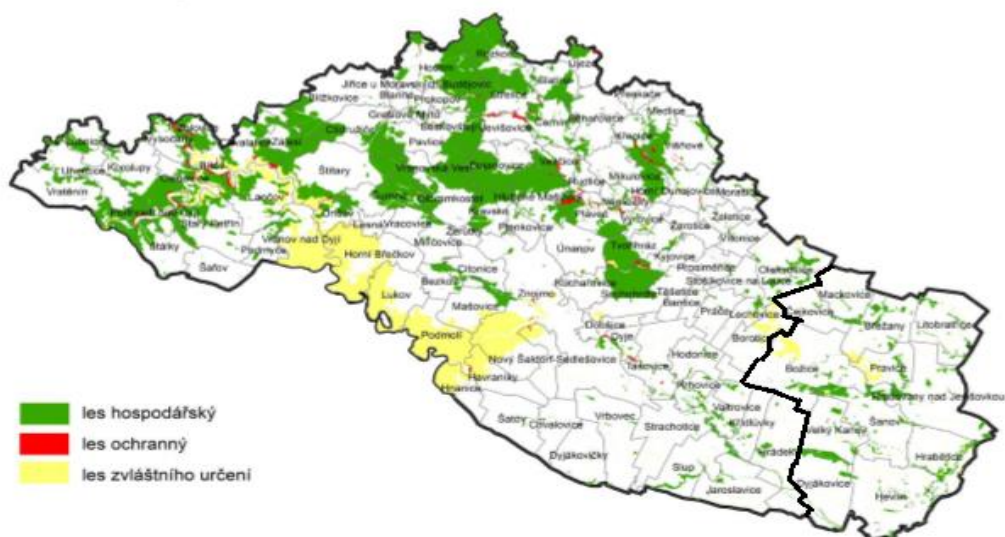
Tabulka 26: Lesnatost v jednotlivých obcích MAS Hrušovansko

Obec	Lesnatost 2014 (%)
Božice	12,3
Břežany	12,8
Čejkovice	7
Dyjákovice	11,6
Hevlín	5,5
Hrabětice	14,4
Hrušovany n. Jev.	5,7
Litobratřice	7
Mackovice	5,2
Pravice	22,6
Šanov	15,9
Velký Karlov	8,7

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj dat¹⁵

Obrázek 16: Kategorizace lesa

Kategorizace lesa ORP Znojmo

Zdroj: Podklady pro Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Znojmo 2014 – 3. aktualizace

¹⁵

Podklady pro Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Znojmo 2014 – 3. aktualizace

Obrázek výše nám znázorňuje kategorizaci lesů na ORP Znojmo i území MAS Hrušovansko. Na území MAS se nachází lesy hospodářské a to v obcích Božice (136 ha), Břežany (148 ha), Čejkovice (41 ha), Dyjákovice (210 ha), Hevlín (111 ha), Hrabětice (165 ha), Hrušovany nad Jevišovkou (122 ha), Litobratřice (103 ha), Mackovice (40 ha), Pravice (95 ha), Šanov (290 ha) a Velký Karlov (75 ha). Lesy zvláštního určení se nachází v obcích Božice (216 ha) a Pravice (125 ha – Obora Pravice, společenstevní honitba). Ochranný les se na území MAS Hrušovansko nevyskytuje.

3.1.18 Bezpečnost v obcích

Bezpečnostní složky, konkrétně policie a hasiči jsou ve všech obcích regionu zabezpečovány centrálně z obce Hrušovany nad Jevišovkou. Bezpečnostní složku policie zastřešuje Obvodní oddělení Hrušovany nad Jevišovkou. Mapa působnosti Obvodního oddělení je dostupná na obrázku níže. Téměř všechny obce mají dobrovolné spolky hasičů. Dle dostupných informací se Spolky dobrovolných hasičů nenachází jediné v obcích Břežany, Hrabětice a Hrušovany nad Jevišovkou, kde je ale zřízena samotná požární stanice pro region. Krajské ředitelství Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje zřizuje ve městě Hrušovany nad Jevišovkou svou organizační složku Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou. Jedná se tedy o profesionální sbor hasičů pro region. Bezpečnost v obcích spadá pod Integrovaný záchranný systém Jihomoravského kraje, který zřizuje a řídí jak hasičské, tak policejní a zdravotnické záchranné složky. Nejbližší nemocnicí je pro většinu obcí Nemocnice Znojmo, vzdálená 20-30km. Dále pak Fakultní nemocnice Brno, která je vzdálená průměrně 40-60km. Město Hrušovany nad Jevišovkou má dlouhodobý záměr zřídit na svém obvodu obecní policii.

Tabulka 27: Občanská vybavenost v obcích – bezpečnostní složky

Název Obce	Občanská vybavenost v obcích	
	Policie	Hasiči
Božice	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Božice, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Břežany	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou Sbor dobrovolných hasičů Břežany
Čejkovice	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Dyjákovice	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Dyjákovice, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Hevlín	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Hevlín, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Hrabětice	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Hrušovany nad Jevišovkou	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou

Litobratřice	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Litobratřice, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Mackovice	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Mackovice, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Pravice	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Pravice, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Šanov	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Šanov, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou
Velký Karlov	Obvodní oddělení Hrušovany n. J.	Sbor dobrovolných hasičů Velký Karlov, Požární stanice Hrušovany nad Jevišovkou

Zdroj: vlastní zpracování dle webových stránek obcí a Obvodního oddělení policie Hrušovany n. J. a Hasičského sboru ČR, k 29. 8. 2014

Obrázek 17: Mapa působnosti Obvodního oddělení policie Hrušovany nad Jevišovkou

Zdroj: vlastní zpracování dle¹⁶

3.1.19 Cestovní ruch

Hrušovansko nelze považovat za typickou, turisty příliš vyhledávanou destinaci. Existuje zde však řada zajímavostí, které stojí za zmínku, a které mají do budoucna potenciál přilákat více turistů do regionu. Mezi významné přírodní atraktivity se řadí přírodní památka Hevlínské jezero, v okolí kterého se nachází mokřady se vzácnou faunou a flórou. Jezero je tvořeno z několika malých jezer s rákosovým porostem a žije zde řada zvláště chráněných druhů obojživelníků a mokřadních ptáků. Jezero je však zanedbané a je třeba jeho okolí upravit a zpřístupnit široké veřejnosti.

K další místní přírodní zajímavosti se řadí přírodní rezervace Karlov se soustavou tří rybníků. Důvodem ochrany je vzácný porost v okolí místních rybníků. Místem vede naučná stezka

¹⁶

Dostupné z: <http://www.policie.cz/imgDetail.aspx?docid=21501>

Údolím lásky, která měří 5,4 km a lze z ní obdivovat řadu vzácných rostlin a živočichů. Vodní ptactvo, další živočichy a rostliny lze pozorovat také u Litobratřických rybníků nebo v přírodní lokalitě Trávní dvůr v Hraběticích.

Z historických památek na Hrušovansku patří k nejvýznamnějším Emin Zámek mezi Šanovem a Pravicemi pocházející z 19. století. Zámek je postaven v novobarokním slohu. Nachází se v malebném lesoparku a je spjatý s životem známého malíře Alfonse Muchy. Tento objekt ovšem neslouží jako turistická atrakce, ale jako domov sociální péče. Další historický objekt, který slouží jako domov sociální péče je Zámek Břežany. Původem barokní zámek byl přebudován do empírového stylu. Zámek stojí na vyvýšině na katastru obce Břežany. Obklopuje jej rozsáhlý anglický park o rozloze 6 ha.

Dále je třeba zmínit zámek v Hrušovanech nad Jevišovkou. Ten byl postaven v 17. století a v současné době patří městu Hrušovany n. J. K zámku patří i zámecký park, který byl v minulosti obnoven. Nyní je zámek v havarijním stavu a veřejnosti nepřístupný. Další zajímavou kulturní památkou je sklepní ulička Božice – Borotice, kde se nachází staré sklípky určené pro úschovu vína. Na hranicích s Rakouskem lze dále obdivovat opevnění československé státní hranice pocházející z období před 2. světovou válkou. V bunkru u Dyjákovic jsou dokonce možné i prohlídky. V obcích Hrušovanska se nachází mnoho drobných sakrálních staveb (sochy, kapličky zvoničky, boží muka).

Na Hrušovansku existují také možnosti sportovního vyžití. V Hrušovanech nad Jevišovkou se nachází rehabilitační centrum s krytým bazénem a saunou a víceúčelové sportovní hala. V Božicích je možné navštívit další relaxační centrum v regionu. Je zde krytý bazén se slanou vodou, která má pozitivní ozdravné účinky na lidské tělo. Ve Sportcentru Šanov lze využít kuželnu, sportovní halu, fitness a relaxační služby (např. solárium, saunu, atd.). Na Hrušovansku se dále nachází několik rančů – v Litobratřicích a v Hrušovanech nad Jevišovkou, kde se lze projet na koni a prohlédnout minizoo. V regionu neexistuje žádná pěší stezka, která by byla vyznačena Klubem českých turistů. Nachází se zde pouze naučná stezka Údolím lásky v přírodní rezervaci Karlov. Pro oblast je velmi důležitá cykloturistika. Regionem vedou významné mezinárodní cyklostezky: cyklostezka č. 5 Brno-Vídeň, která prochází Hevlínem a okrajem extravilánu Hrušovan n. J. a Hrabětic a cyklostezka Greenway Praha-Vídeň vedoucí regionem z Dyjákovic do Hevlína. Území MAS protíná i cyklostezka regionální: Moravská vinařská stezka č. 5008 v Hraběticích, Šanově, Hrušovanech, Pravicích,

Břežanech, Čejkovicích. Důležité jsou i místní tematické cyklostezky Ahoj sousede, Po rovince, Mezi poli a vinohrady a Muchova, které návštěvníkům představují místní zajímavosti a procházejí všemi obcemi regionu. Cyklostezky na území MAS vedou převážně po asfaltovém povrchu s minimální dopravou. Doprovodná infrastruktura na stávajících cyklostezkách je dostačující v počtu odpočívadel i značení.

Na Hrušovansku se nachází přibližně 210 ubytovacích míst v 8 ubytovacích zařízeních. Největší počet ubytovacích míst (100) se nachází ve třech ubytovacích zařízeních v Hevlíně, a to především z důvodu blízkosti termálních lázní v Laa. V Hrušovanech n. J. jsou tři ubytovací zařízení (jedna ubytovna, dva penziony), v Šanově jedna ubytovna, v Hraběticích se nachází dva penziony a v Břežanech jeden penzion.

Oblast čerpá především ze svého atraktivního reliéfu pro nenáročnou cykloturistiku. Rozvíjí se také agroturistika zaměřená na hipoturistiku. Výzvou do budoucna je zkvalitňování již nalezených cest pro rozvoj turistického potenciálu území a vinařská turistika. Pro oblast je velkou příležitostí sousedící příhraniční rakouský region Land um Laa, se kterým Hrušovansko již delší dobu intenzivně spolupracuje především v oblasti cestovního ruchu.

3.2 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Významné cyklotrasy v regionu	Nedostatek turistické infrastruktury a jejich nízká kvalita
Přítomnost vinařských tratí a vinogradů	Malé množství rekreačních objektů
Prostředí pro nenáročnou cykloturistiku (rovinaté území, zajímavé přírodní lokality podél cyklostezek)	V polovině obcí chybějící komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)
Dobré předpoklady pro rozvoj agroturistiky a ekoturistiky	Téměř žádné kulturní a historické památky vhodné pro turistiku
Dobře vyřešené nakládání s odpady	Chybějící cyklostezka z Hrušovan n. Jevišovkou navazující na cyklostezky regionu
Dobrá vybavenost základními školami a mateřskými školkami	Chybějící doprovodná infrastruktura na cyklostezkách
Bohatá spolková a zájmová činnost	Nedostatečná infrastruktura pro využití volného času (koupaliště, kino, kulturní dům, divadlo, klubovny)
Sociální služby pro seniory	Nedostatečná nabídka zájmových kroužků a jiných volnočasových aktivit především pro děti předškolního a mladšího školního věku
Poměrně dobrá občanská vybavenost v regionu	Chybějící obecní policie
Kvalitní vodovodní síť, dobré napojení na plyn	Nedokončená kanalizační síť v některých obcích nebo jejich částech
Drobní vinaři a zemědělci	Nedostatečné zásobování pitnou vodou z vrtů v Hrušovanech nad Jevišovkou
Čisté životní prostředí	Nedostatek lesů, zeleně
	Oblast s nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti
	Slabé příležitosti pro podnikatele
	Nepřipravené plochy k rozvoji průmyslu a výroby
	Špatný stav místních komunikací ve většině obcí
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Podpora agroturistiky a vinařské turistiky	Útlum zájmu o vinařskou turistiku a agroturistiku
Regionální produkty – pořádání farmářských trhů	Konkurence Mikulovska a Znojemska v cestovním ruchu
Využití potenciálu přírodní rezervace Karlov pro turistiku	Nárůst sociálně vyloučených občanů (bezdomovectví)
Budování mokřadů, výsadba lesů a zeleně	Demografické změny (stárnutí obyvatelstva, nadměrný odliv mladých lidí)
Obnova původních vodních ploch, využití dešťové vody	Zvýšená kriminalita a vandalství a s nimi spojená sociální problematika (alkohol u mladistvých, drogy, ničení majetku apod.)
Expanze investorů do oblastí vhodných pro podnikání, příchod investorů z oblastí mimo region	Nedostatek vody v krajině – území MAS Hrušovansko je jedno z nejsušších míst v ČR
Oprava místních komunikací	Nezájem investorů o podnikání v regionu

	Vysoký podíl orné půdy a s tím spojené ohrožení větrnou erozí
	Bleskové povodně
	Nedostatek financí na obnovu silnic

Zdroj: Zpracováno autorem na základě výstupů schůzí pracovní skupiny vytvořené ke SPR.

Podrobnější dílčí SWOT analýzy jsou uvedeny v příloze č. 4.

3.3 Analýza problémů a potřeb

Na Hrušovansku je poměrně stálý, mírně stoupající počet obyvatel. Region za to vděčí především migračnímu přírůstku v posledních letech. Nejvíce patrný byl v obci Šanov. Růst počtu obyvatel neznamena pouze vyšší příjmy z rozpočtového určení daní, ale i mnohé nové potřeby stojící nemalé prostředky. Jedná se především o potřebu pozemků pro novou výstavbu, zkapacitnění nebo rozšíření inženýrských sítí, vyšší nároky na občanskou vybavenost (především školství a zdravotnictví).

Hrušovansko je ve srovnání s vyššími územními celky (ČR, Jihomoravský kraj, okres Znojmo) regionem s velmi mladou věkovou strukturou obyvatel. To s sebou nese potřebu péče o mládež, zajištění volnočasových aktivit, aby se neuchýlili k vandalismu a dalším nekalým činnostem. Řešením by bylo zřízení kluboven a rozšíření nabídky volnočasových aktivit především pro mládež 15 – 25 let. Důležité je také zajištění dostatku vyžití pro maminky s dětmi, kde by bylo vhodné vybudování mateřského centra.

Problémem na Hrušovansku může být odliv mladých a vzdělaných obyvatel vzhledem k nedostatku pracovních míst pro kvalifikované pracovníky. Proto poměrně slabá vzdělanostní struktura nemusí být pro Hrušovansko problémem, protože vysokoškoláci by se stejně pravděpodobně odstěhovali z regionu pryč. Je potřeba podporovat takové pracovní pozice, které by odpovídali struktuře vzdělanosti na Hrušovansku a naopak.

Podíl neobydlených bytů z důvodu, že slouží k rekreaci je nižší ve srovnání s vyššími územními celky, což implikuje nižší atraktivitu pro druhé bydlení na Hrušovansku. Vzhledem k přítomnosti vinařství v regionu je ovšem možné zaměřit se na oživení vinařské turistiky spojené s cykloturistikou. Pro cykloturistiku se na Hrušovansku nachází velmi příznivé podmínky, ale chybí zde půjčovna a servis kol i rychlé občerstvení na cyklotrasách. Nutné je také dobudování a propojení cyklostezek v regionu. Je potřeba klást důraz na kvalitní

infrastrukturu cestovního ruchu i na podporu místních vinařů a podnikatelů v cestovním ruchu a spolupráci s nimi. Na Hrušovansku je také možné zaměřit se na „bunkrovou“ turistiku. Jako vhodný potenciál pro rozvoj turistiky na Hrušovansku se jeví přírodní rezervace Karlov. Vhodné by také bylo zřízení galerie, kde by se mohli prezentovat místní umělci a muzea zaměřené na historii regionu.

Na Hrušovansku existuje poměrně bohatý kulturní a sportovní život. Krojované hody se konají téměř ve všech obcích. Je však třeba dále podporovat kulturní i sportovní infrastrukturu v obcích, aby se občanům žilo v regionu dobře, a aby mohli smysluplně využít svůj volný čas. Důležitá je dobrá informovanost občanů o dění v regionu např. prostřednictvím vydávaného zpravodaje i pořádání společných kulturních nebo sportovních akcí, při kterých se občané celého Hrušovanska poznají a sblíží.

Z dotazníkového šetření vyplynuly i hlavní problémy bránící v rozvoji území.

Bariéry rozvoje území:

- neexistence komplexních pozemkových úprav,
- neexistence inženýrských sítí po celém území regionu,
- nedokončená kanalizační síť v některých obcích nebo jejích částech,
- odliv mladých a vzdělaných obyvatel z regionu,
- nepříznivá image regionu,
- neexistence kvalitní turistické infrastruktury,
- existence některých sociálně-patologických jevů (vyšší kriminalita, vandalismus, bezdomovectví) v regionu.

3.3.1 Názory starostů obcí

Na dotazníky odpovídali ve všech případech starostové obcí, kteří působí ve své funkci průměrně téměř 10 let. Z toho někteří téměř 20 let a tak mají mnoho zkušeností a velmi dobře znají svoji obec a region. Část starostů jsou ve funkci čerstvě, o to více ale mají elánu do rozvoje své obce. Odpovědi tak byly podrobné a informačně přínosné.

Jako hlavní přednost své obce vnímají oslovení starostové čisté životní prostředí, což souvisí s nepřítomností velkých průmyslových podniků v regionu a také s absencí dálnice nebo rychlostní komunikace. Žít v regionu je tak možné bez vdechování škodlivin. Více než polovina starostů kvituje kvalitní technickou infrastrukturu. Kvalitní dopravní obslužností se

chlubí především větší obce na hlavních komunikačních osách regionu. Na druhou stranu menší obce, kam vede pouze silnice III. třídy má s dopravní obslužností problém (Velký Karlov). Polovina obcí se těší dostatku pozemků pro výstavbu, což je pozitivní pro možnost budoucího rozkvětu těchto sídel. Druhá polovina obcí hlásí nedostatek pozemků pro další výstavbu.

Jako svoji slabinu vnímají všechny oslovené obce nedostatek pracovních míst, což vede k tomu, že především mladí vzdělání lidé se stěhují za prací mimo region nebo musí složitě dojíždět. Výzvou je především pokusit se přilákat do regionu nové investory, k čemuž může vést cesta přes nabídku volných pozemků a jejich zasíťování. Plná polovina obcí je však omezena ve svém budoucím rozvoji nedostatkem volných pozemků pro výstavbu. Polovina obcí nemá provedené komplexní pozemkové úpravy. Plná polovina obcí se vnímá jako atraktivní pro cestovní ruch, především pro nenáročnou rodinnou cykloturistiku. Je proto potřeba se zaměřit na výstavbu infrastruktury cestovního ruchu a značení a budování cyklostezek.

Všechny obce jsou již nyní zapojeny do meziobecní spolupráce. Oslovení starostové si především pochvalují možnost navzájem si předávat zkušenosti a spolupracovat při realizaci různých projektů. Společný neobecní projekt realizovala většina z oslovených obcí. Často, ve 3/4 případů, se také konají společné kulturní akce, což vede ke zvýšení kvality života obyvatel, větší pospolitosti a lepšímu vztahu k regionu. Na základě výsledků z dotazníkového šetření lze tedy vymezit hlavní rozvojové potřeby dle starostů jednotlivých obcí MAS.

Hlavní rozvojové potřeby dle starostů obcí:

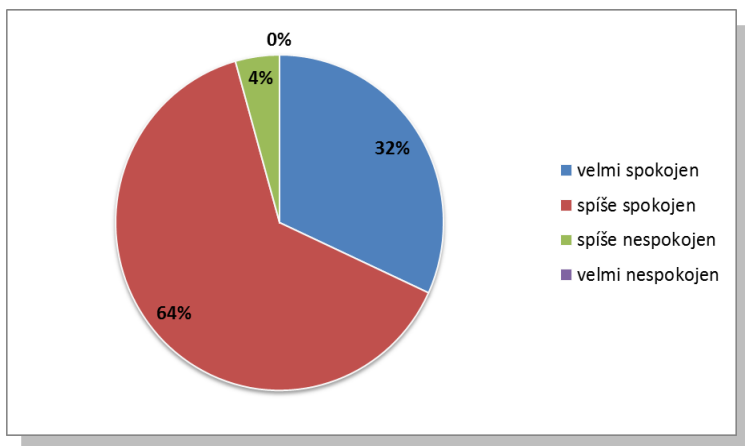
- zlepšení dopravní obslužnosti menších obcí,
- přilákání investorů a podpora vzniku nových pracovních míst,
- rozšíření inženýrských sítí v klíčových oblastech,
- výstavba infrastruktury cestovního ruchu,
- rozšíření cyklostezek,
- dokončení, popř. oprava některých komunikací
- využití dešťové vody v krajině, výsadba zeleně a lesů

3.3.2 Názory občanů

Podle dotazníkového šetření, které proběhlo na celém území MAS Hrušovansko vyplývá, že občané jsou s vlastní obcí celkově spokojeni, potažmo s kvalitou života v dané obci. Z toho 32 % dotázaných odpovědělo, že jsou s obcí, ve které žijí velmi spokojeni. Odpověď spíše spokojen zvolilo 64 % respondentů a negativní odpověď velmi nespokojen nezvolil žádný z občanů.

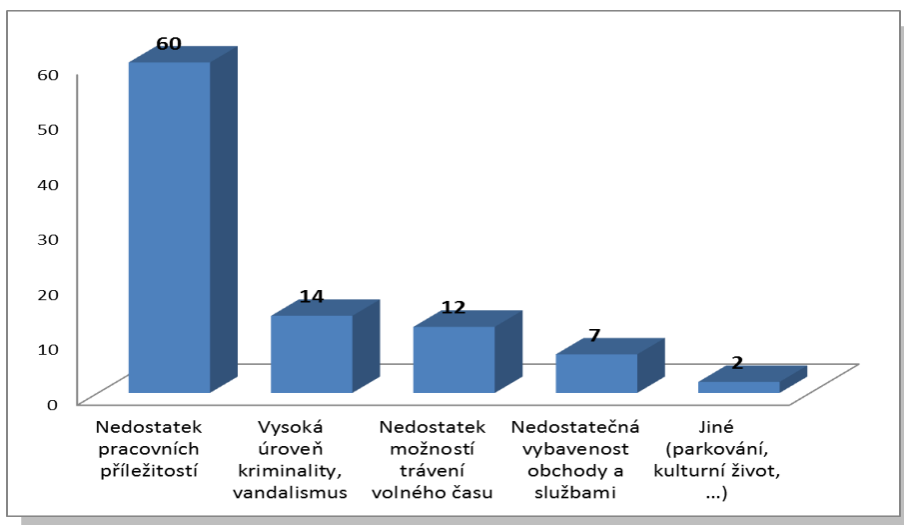
Graf 9: Celková spokojenost občanů s obcí

Zdroj: vlastní zprac. dle dotazníkového šetření

Stejně jako starostové považují i občané za největší problém právě nedostatek pracovních příležitostí v regionu. Je však důležité podotknout, že respondenti mohli v této otázce zatrhnout i více odpovědí. Jako druhý největší problém pak občané vnímají vysokou úroveň kriminality a vandalismus. Jako třetí nejvýznamnější problém občané zvolili nedostatek možností trávení volného času.

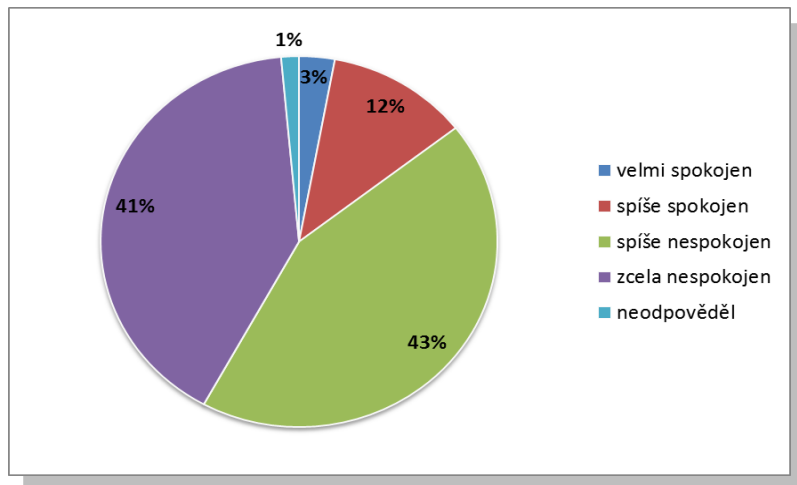
Graf 10: Největší problém obce/regionu

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Následující graf jen podtrhuje skutečnost, že jsou občané s nabídkou pracovních příležitostí v obcích spíše nebo zcela nespokojeni.

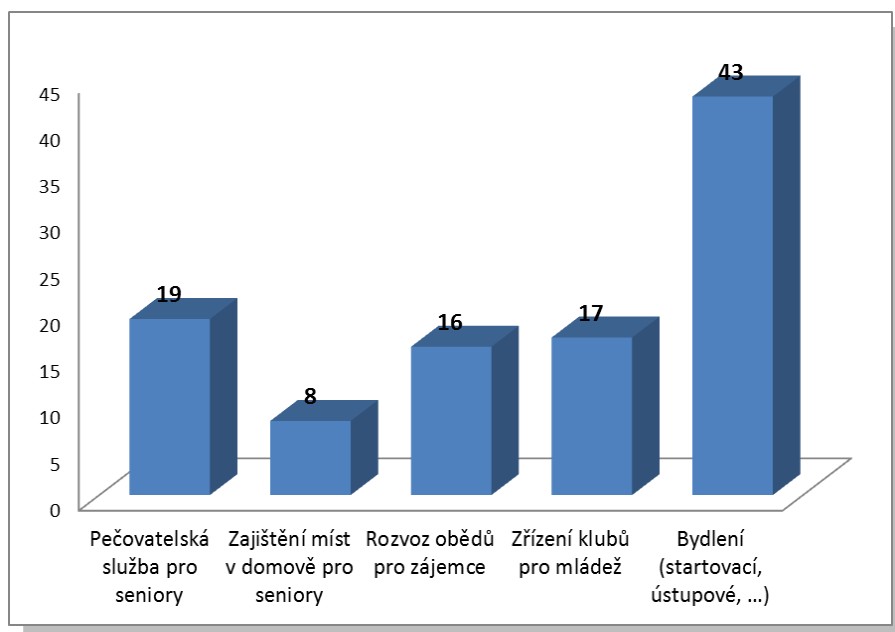
Graf 11: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí

Zdroj: vlastní zprac. dle dotazníkového šetření

Co se týká vybavenosti obcí obchody a službami, nevnímají to občané jako zcela zásadní problém. Občané si však uvědomují potřebu sociálních služeb v obcích, a to především zřízení startovacího bydlení pro mladé občany, dále pak zbudování domu s pečovatelskou službou pro seniory a stejně tak zřízení spolků a klubů pro mládež. Respondenti by také jako službu uvítali rozvoz obědů pro konkrétní zájemce. Následující graf uvádí přesné číselné vyjádření odpovědí.

Graf 12: Potřeba sociálních služeb v obcích

Zdroj: vlastní zprac. dle dotazníkového šetření

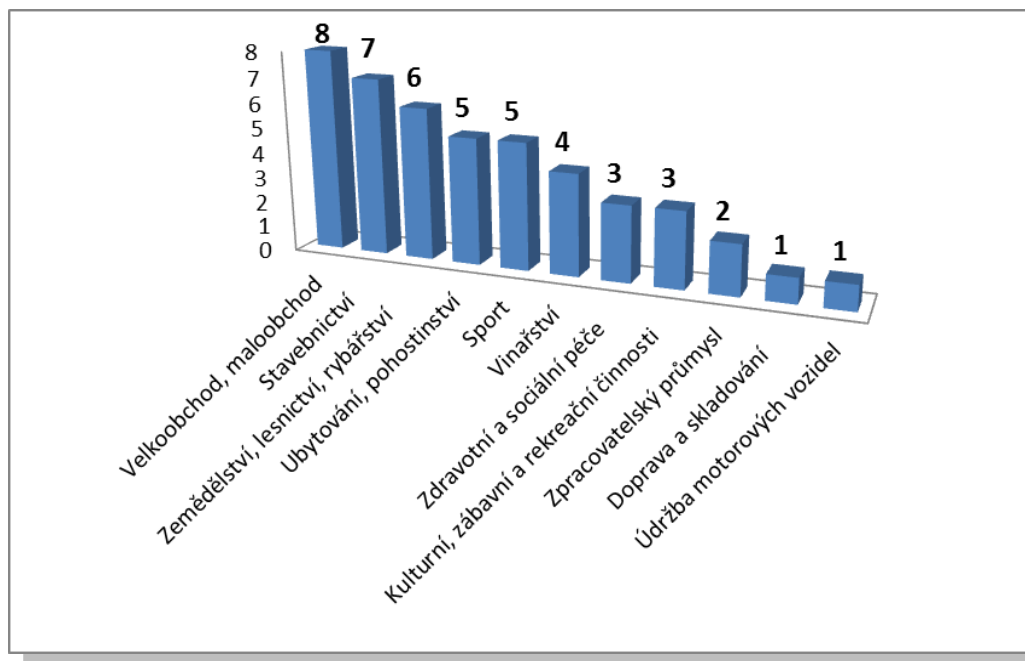
Na základě výsledků z dotazníkového šetření lze tedy vyjmenovat hlavní rozvojové potřeby dle obyvatel obcí MAS.

Hlavní rozvojové potřeby dle občanů:

- zlepšení podmínek na trhu práce – rozšířit nabídku pracovních míst a přilákat potenciální investory,
- snížit úroveň sociálně-patologických jevů (kriminalita, vandalismus),
- zřízení startovacího a ústupového bydlení,
- vybudování pečovatelské služby pro seniory,
- zajistit širší nabídku volnočasových aktivit,
- zlepšit stav některých komunikací a chodníků,
- vybudování infrastruktury pro cestovní ruch,
- zlepšit dopravní dostupnost především do větších obcí (Hrušovany nad Jevišovkou),
- rozšíření inženýrských sítí v rozvojových oblastech.

3.3.3 Názory podnikatelů

Poslední skupinu respondentů tvoří podnikatelé a zástupci neziskových organizací, jelikož i jejich názory je velmi důležité zohlednit při rozvoji řešeného území. Právě tyto subjekty jsou totiž schopny vytvořit nová pracovní místa, zrealizovat mnohé rozvojové projekty a obecně přispět k ekonomické prosperitě regionu. Celkový počet respondentů byl 33, přičemž nejčastější právní forma OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná) byla zastoupena v 16 případech. Druhou nejčastější právní formou byl spolek, respektive občanské sdružení, a to v 6 případech. Co se týká počtu zaměstnanců jednotlivých podniků, nejčastěji se jednalo o malé podniky s jedním až devíti zaměstnanci (11 podniků uvedlo tuto odpověď). Dále byly hojně zastoupeny podniky s deseti až devatenácti zaměstnanci, případně podniky bez zaměstnanců. Je tedy zřejmé, že na řešeném území by do budoucna měly být podporovány především malé, druhotně pak střední podniky. Odpověď na otázku, v jaké hospodářské oblasti je podnik, či nezisková organizace aktivní, uvádí následující graf.

Graf 13: Hospodářská oblast podnikání

Zdroj: vlastní zprac. dle dotazníkového šetření

Na základě uvedeného grafu lze vyvodit, jaké oblasti podnikání jsou zastoupeny poměrně hojně, a jaké je třeba do budoucna podpořit. Jelikož se region chce stát atraktivním z hlediska cestovního ruchu, bude potřeba se zamyslet nad sektorem služeb, především nad oblastí ubytování a pohostinnství a nad dalšími doprovodnými službami.

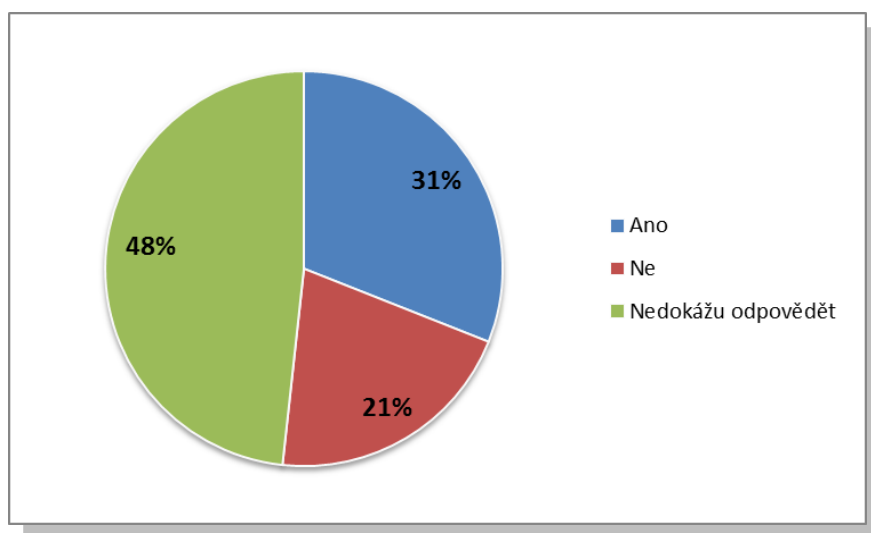
Na otázku, zda se podniky v minulosti zapojily do libovolného druhu spolupráce s jinými podnikateli, obcemi, neziskovými organizacemi z regionu MAS Hrušovansko, odpověděly z více než 60 % negativně. Jako nejčastější důvod nespolupráce pak podnikatelé uváděli, že neměli tuto možnost, případně že nebyli o této možnosti informováni. I následující otázka týkající se realizace projektů, v rámci kterých by podle dotazovaných subjektů bylo prospěšné navázat spolupráci s MAS Hrušovansko, například požádat o dotaci, byla z více než poloviny zodpovězena negativně. Proto by bylo vhodné, kdyby MAS Hrušovansko do budoucna uvažovalo o větší informovanosti zainteresovaných subjektů o možných formách regionální spolupráce, která by byla přínosná nejen pro samotné subjekty, ale především pro region jako celek. Subjekty, které odpověděly kladně, navrhují spolupráci s MAS Hrušovansko v rámci následujících projektů:

- vybudování rybníku pro sportovní rybolov a další úpravy vodních ploch,
- dosadba vinic, oprava oplocení, rekonstrukce podpůrných systémů, závlaha; dále pak rozšíření kapacity vinného sklepa, modernizace technologie zpracování, výroby a skladování vína,

- vybudování penzionu zaměřeného na vinařskou turistiku,
- podpora a propagace agroturistiky a mysliveckých spolků,
- vybudování koupaliště, resp. jeho údržba a provoz,
- řešení ubytovacích kapacit pro mládež - sportovce v rámci jejich činnosti (kopaná, tenis, volejbal) a zastřešení tenisových kurtů,
- řešení bio odpadů a podpora pěstování ovoce a zeleniny.

Následující otázka se zaměřovala na skutečnost, zda podnikatelé vnímají některé významné kladné stránky regionu. Odpovědi zachycuje následující graf.

Graf 14: Existence kladných stránek regionu

Zdroj: vlastní zprac. dle dotazníkového šetření

Pouze 31 % respondentů odpovědělo kladně. Jako pozitiva regionu podnikatelé nejčastěji uváděli blízkost hranic s Rakouskem a možnost přeshraniční spolupráce, dále dostupnost většího města Hrušovany nad Jeviškovkou (spádovost za službami) a v neposlední řadě se jednalo o počasí, respektive velký počet slunných dnů.

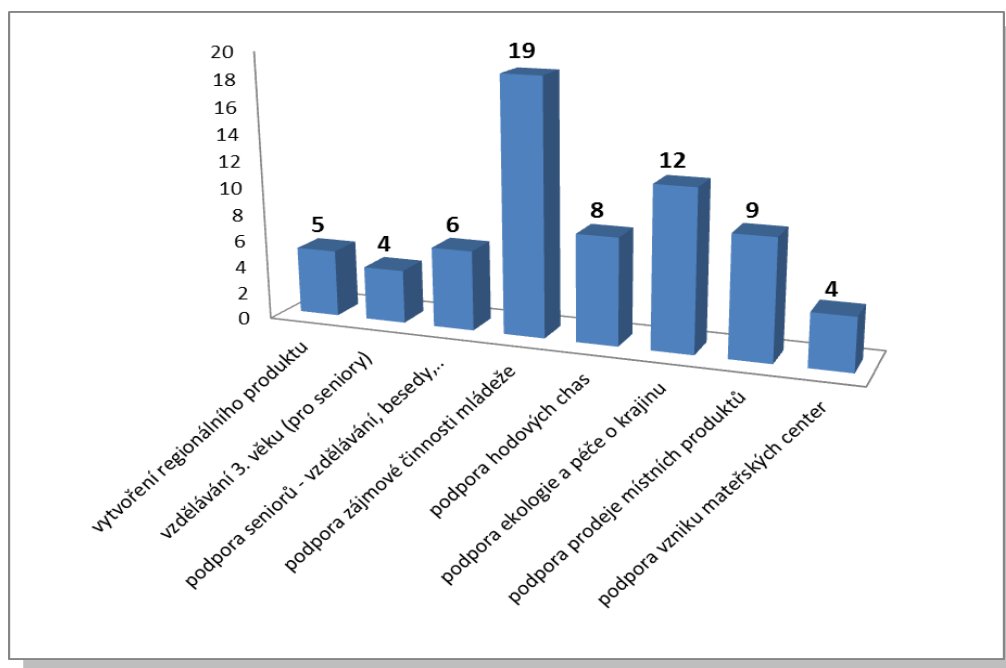
Dvanáct podnikatelských subjektů se vyjádřilo, že ve svém regionu vnímají nedostatky až hrozby v kvalitě podmínek pro rozvoj podnikání/neziskových organizací. Pouze čtyři subjekty neshledaly v regionu žádná negativa. Jako nedostatky, či hrozby respondenti uvedli následující skutečnosti:

- úbytek pracovních příležitostí v zemědělství,
- slabá turistická atraktivita regionu,
- nepropojenost cyklostezek v rámci území,

- nedostatek finančních prostředků na rozvoj regionu,
- chybějící ubytovací a stravovací kapacity,
- nezájem některých radnic o činnost aktivních místních sdružení a spolků,
- nezaměstnanost,
- nevyhovující stav sportovišť a jejich vybavenost,
- mnohdy konzervativní myšlení lidí,
- menšiny a přistěhovalci v regionu Hrušovansko.

Podnikatelé a zástupci neziskových organizací se také vyjádřili, jaké projekty vnímají jako žádoucí pro budoucí rozvoj regionu. Na výběr měli 8 navržených projektů, přičemž jako nejvíce potřebný projekt zvolili právě podporu zájmové činnosti mládeže. Jako druhý projekt v pořadí vybrali podporu ekologie a péči o krajinu, na třetím místě potom podporu prodeje místních produktů (především zemědělských), formou farmářských trhů. Graf č. 15 zobrazuje prioritizaci zmíněných rozvojových iniciativ.

Graf 15: Žádoucí rozvojové projekty dle podnikatelských subjektů

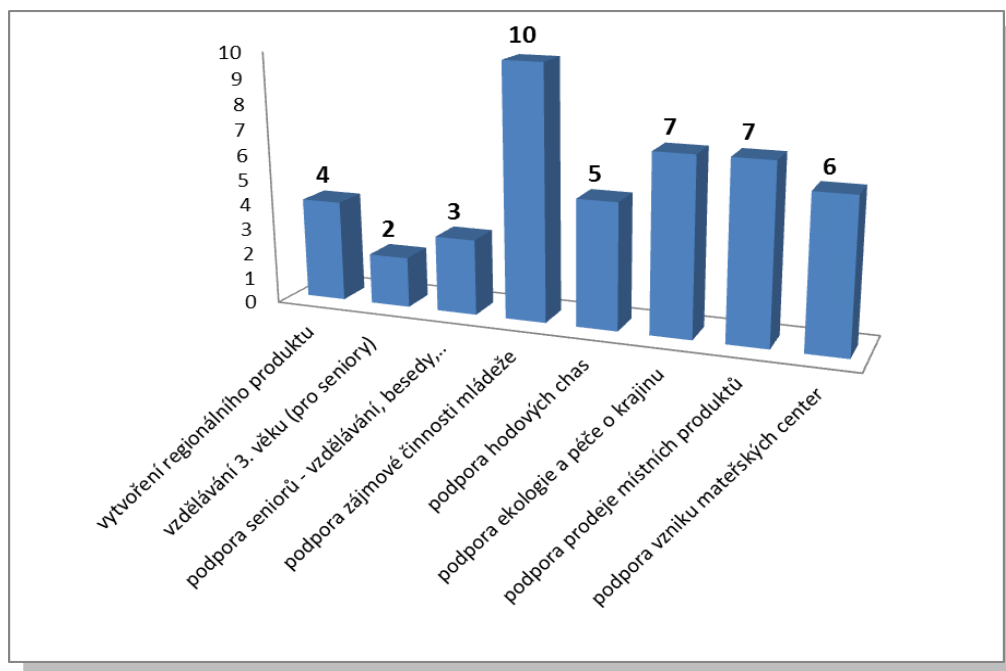
Zdroj: vlastní zprac. dle dotazníkového šetření

Poslední bod dotazníku se týkal stejných rozvojových aktivit, otázka však zněla, který projekt by samotní podnikatelé podpořili, resp. kterého by se sami zúčastnili. Odpovědi relativně korespondují s předchozím dotazem. Respondenti by byli ochotni podílet se na projektu

podporující zájmovou činnost mládeže, poté by podpořili ekologii a péči o krajinu, případně prodej produktů od místních zemědělců.

Graf 16: Projekty, na kterých jsou podnikatelé ochotni účastnit se

Zdroj: vlastní zprac. dle dotazníkového šetření

Následuje výčet rozvojových potřeb, které vyplývají z dotazníkového šetření podniků a neziskových organizací.

Hlavní rozvojové potřeby dle podnikatelů:

- rozšíření občanské vybavenosti,
- zřízení sportovišť, dětských hřišť a odpočinkových ploch,
- rozšíření cyklostezek,
- podpora turistického ruchu (vybudování ubytovacích a stravovacích kapacit),
- propagace vinařské turistiky (podpora rozvoje vinných sklepů) a agroturistiky,
- vybudování rybníků pro sportovní rybolov
- podpora rozvoje mysliveckých obor,
- vytvoření mládežnického sportovního centra v regionu,
- využití potenciálu zámku Hrušovany.

3.3.4 Klíčové oblasti rozvoje území

Tabulka č. 28 Klíčové oblasti rozvoje území

KLÍČOVÁ OBLAST	PROBLÉM	POTŘEBA	Řešení prostřednictvím ESI fondů s ohledem na možnosti financování v rámci SCLLD:
Občanská společnost, vybavenost, veřejné služby, volný čas včetně infrastruktury	Vzdělanostní struktura na Hrušovansku je obecně na nižší úrovni než ve srovnávaných územích – základní vzdělání zde má 28 % lidí kdežto v celé ČR je to 18,6 %, v Jihomoravském kraji 18,3 % a v okrese Znojmo 23,8 %. Vysokoškolský diplom získalo na Hrušovansku 5 % lidí což je výrazně méně než v ČR (13,2 %), Jihomoravském kraji (15,3 %) a i v okrese Znojmo (8,2 %).	<p>Zajištění lepších podmínek pro získání kvalitního vzdělání.</p> <p>Podpora kvality vzdělávání.</p> <p>Podpora technické infrastruktury pro vzdělávání</p>	IROP SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
	Nízká nabídka volnočasových aktivit	Dle obyvatel je potřeba zajistit širší nabídku volnočasových aktivit, dle podnikatelů je potřeba vytvoření mládežnického sportovního centra	V rámci operačních programů nejsou standardně tyto aktivity podporovány. Okrajově lze využít nově vybudované prostory z IROP SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení, pro volnočasové aktivity
	Špatný technický stav místních komunikací v některých obcích (viz příloha č.3) Absence chodníků nebo jejich špatný stavebně technický	<p>Dle starostů je potřeba dokončení či oprava některých komunikací a rozšíření cyklostezek.</p> <p>Dle občanů je potřeba zlepšit stav komunikací a</p>	<p>OP IROP – SC 1.2. Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy</p> <p>OP PRV – Článek 17, odstavec 1., písmeno c)</p>

	stav a bariérovost Nedostatečná propojenost území cyklostezkami	chodníků. Dle podnikatelů je potřeba rozšíření cyklostetek.	
Místní ekonomika	Území s vysokou nezaměstnaností v rámci ČR. MAS Hrušovansko mělo v roce 2014 míru nezaměstnanosti 14,53 %, okres Znojmo 11,95 %, JMK 9,08 % a v ČR 8,34 %. V průměru 3 % uchazečů o zaměstnání mohou najít práci v místě bydliště. Ostatní musí za práci dojíždět.	Vytvářet vhodné pracovní příležitosti. Zlepšovat vzdělanostní strukturu obyvatelstva.	Okrajově OP PRV – povinnost vytvářet pracovní místa
	Míra podnikatelské aktivity v ORP Znojmo v roce 2013 byla 178,9 %, na území MAS Hrušovansko pouze 157,8 %	Je potřeba podnikání na Hrušovansku věnovat větší pozornost a podporovat drobné podnikatele.	OP PRV – Článek 17, odstavec 1., písmeno c)
Cestovní ruch	Nedostačující turistická infrastruktura. Slabá turistická atraktivita území. Hrušovansko je velmi chudé na turistické zajímavosti.	Dle starostů, občanů i podnikatelů je potřeba vybudování infrastruktury pro cestovní ruch.	OP PRV – Článek 19, odstavec 1., písmeno b)
Utváření regionu	Nízká spolupráce obcí a aktérů v území při utváření a propagaci regionu.	Dle podnikatelů je potřeba zvýšit zájem obcí o spolupráci s místními aktéry.	OP PRV – Článek 4

Zdroj: vlastní zpracování

4 Strategická část

4.1 Úvod

Jelikož je strategie vytvořena v duchu komunitně vedeného místního rozvoje CLLD (Community-led Local Development), dodržuje jeho základní principy. Mimo jiné je to například partnerství veřejných a soukromých subjektů, přístup „zdola nahoru“ a inovační přístup. Úkolem strategické části dokumentu je tedy definovat dlouhodobou vizi řešeného území, určit specifické cíle a opatření tak, aby plně odpovídaly zmíněným principům a především, aby do budoucna zajistily plnění stanovených priorit a rozvojových projektů v regionu.

A právě partnerství všech zainteresovaných aktérů bylo klíčovým faktorem při tvorbě integrované strategie rozvoje území. Jak už bylo zmíněno v analytické části, v létě 2014 proběhlo dotazníkové šetření, v rámci kterého měli podnikatelé, neziskové organizace, starostové a samotní občané možnost subjektivně se vyjádřit o problémových oblastech týkajících se jejich obce i celého regionu. Jejich názory a připomínky byly následně zapracovány do integrované strategie, přičemž v rámci strategické části se jedná především o návrhy rozvojových projektů, které by si subjekty přály do budoucna zrealizovat. Na komunitním projednávání se také podílela akademická sféra zastoupená Institutem veřejné správy při ESF MU v Brně. Stěžejním pilířem však byla činnost samotných pracovních skupin a managementu MAS.

4.1.2 Činnost pracovních skupin

Vytvoření a samotná činnost pracovních skupin byla klíčovým bodem právě pro tvorbu strategické části dokumentu. Byly vytvořeny tři pracovní skupiny se zaměřením na životní prostředí, sport a kulturu a místní producenty. Tyto pracovní skupiny se sešly v průběhu srpna 2014 na pracovních jednáních, kde měly možnost připomínkovat návrh strategického dokumentu. Zástupci pracovních skupin společně řešili jednotlivá rozvojová témata a diskutovali především nad obsahem analytické, ale i strategické části dokumentu. V příloze jsou doloženy zápisy z pracovních skupin společně s prezenčními listinami a fotodokumentací.

4.2 Stanovení cílů

4.2.1 Stanovení vize

Na základě společného dialogu, znalosti regionu, včetně jeho specifík a podmínek, dále výsledků z předchozí analýzy problémů a SWOT analýzy vznikla dlouhodobá vize řešeného území, která zachycuje představu o tom, jakým směrem se chce region dále ubírat, a na jaké oblasti rozvoje se MAS Hrušovansko chce v dohledné době zaměřit. Jedná se o cílovou představu o budoucí ekonomické, sociální, environmentální a kulturní situaci, která by byla pro region žádoucí z hlediska jeho potřeb a podmínek. Jednotlivé části strategické vize jsou dále podrobně rozpracovány tak, aby byly co nejlépe srozumitelné a uchopitelné pro všechny zainteresované subjekty v MAS. Z dlouhodobé vize poté vyplývají konkrétní strategické cíle a priority, na něž dále navazují specifické cíle a možná opatření.

Ze SWOT analýzy vyplývá, že region čelí nadprůměrné nezaměstnanosti, malé nabídce volnočasových aktivit a společenských akcí, obecně se potýká se špatnou image regionu a některými sociálně-patologickými jevy. Regionu chybí také základní turistická infrastruktura, a proto se nedaří přilákat jak turisty, tak potenciální investory a podnikatele z důvodu nevhodných podmínek a celkové nepřipravenosti regionu.

Proto byla zformulována následující vize:

MAS Hrušovansko je atraktivním venkovským regionem, který vytváří dobré podmínky pro kvalitní život občanů tím, že nabízí dostatek pracovních příležitostí, zajišťuje dostatečnou občanskou vybavenost včetně širokého spektra volnočasových a kulturních akcí, podporuje podnikatelskou aktivitu a turistický ruch, zároveň chrání a rozvíjí potenciál vlastního území, krajiny i životní prostředí.

4.2.2 Stanovení mise

Na rozdíl od dlouhodobé vize regionu představuje mise filosofii a poslání, které bude MAS Hrušovansko při rozvoji území prosazovat. Místní akční skupina usiluje o dlouhodobou spolupráci všech zainteresovaných aktérů a snaží se zohlednit jejich zájmy při přípravě a realizaci rozvojových projektů. Snaží se vybrat ty nejvhodnější a nejpotřebnější projekty, které budou respektovat potřeby obyvatel a zajistí jejich kvalitní život v klidném a zdravém životním prostředí. MAS Hrušovansko podporuje všechny aktéry v jejich snaze o rozvoj území a snaží se zajistit financování rozvojových aktivit, ať už z operačních programů, či

dalších zdrojů. Místní akční skupina dlouhodobě usiluje o rozvoj potenciálu území, snaží se odpovědně hospodařit s disponibilními zdroji a zároveň respektuje princip trvale udržitelného rozvoje.

4.2.3 Klíčové oblasti a strategické cíle

Na základě vyhodnocení analytických materiálů, v návaznosti na formulovanou vizi rozvoje území MAS Hrušovansko a závěrů z diskusí nad potřebami území byly definovány 4 klíčové oblasti rozvoje a v rámci každé z nich strategický cíl, specifické cíle a opatření.

Klíčová oblast A – Občanská společnost, vybavenost, veřejné služby, volný čas včetně infrastruktury

Klíčová oblast B – Místní ekonomika

Klíčová oblast C – Cestovní ruch

Klíčová oblast D – Utváření regionu

A Strategický cíl 1: Zajistit stabilní demografický vývoj a kvalitní život občanů v regionu

B Strategický cíl 2: Ekonomická prosperita regionu, podpora místních producentů

C Strategický cíl 3: Podpora rozvoje turistického ruchu v regionu

D Strategický cíl 4: Práce s veřejností

Tabulka 29. Strategické cíle MAS Hrušovansko a k nim přiřazené indikátory

Strategický cíl	Indikátor	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Zdroj
1 Zajistit stabilní demografický vývoj a kvalitní život občanů v regionu	76100 Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	5	MS2014+
	76401 Počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místo	10	MS2014+
	50000 Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	5	MS2014+
	50001 Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	150	MS2014+
	75001 Počet realizací vedoucích ke zvýšení	realizace	3	MS2014+

	bezpečnosti v dopravě			
	92702 Počet podpořených operací (akcí)	akce/operace	2	MS2014+
	92702 Počet podpořených operací (akcí)	akce/operace	2	MS2014+
	Počet spolupořádaných akcí	akce	5	Evidence MAS
2 Ekonomická prosperita regionu, podpora místních producentů	93701 Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců	podniky	13	MS2014+
	94800 Pracovní místa v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	1	MS2014+
3 Podpora rozvoje turistického ruchu v regionu	Počet projektů spolupráce MAS zaměřených na cestovní ruch	projekt spolupráce	2	Evidence MAS
4 Práce s veřejností	Počet projektů spolupráce MAS	projekt spolupráce	3	Evidence MAS
	710700NČI Počet vytvořených metodických a technicko-informačních materiálů	materiál	3	Evidence MAS

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.4 Specifické cíle, opatření a návrhy konkrétních aktivit

V návaznosti na nedostatky území vyplývající z analytické části dokumentu a slabé stránky vzešlé ze SWOT analýzy byly definovány základní specifické cíle, opatření a konkrétní aktivity vedoucí k nápravě současného stavu. Specifické cíle navazují na všeobecné strategické cíle a konkretizují oblasti rozvoje. Představují tedy témata, která jsou pro MAS při rozvoji regionu stěžejní. Z každého specifického cíle potom vyplývá několik opatření, které přesně určují, čeho má být v rámci dané oblasti dosaženo. Proto jsou u každého specifického cíle stanoveny také konkrétní indikátory. Následné aktivity pak již vymezují jednotlivé rozvojové aktivity, pomocí kterých má docházet k naplňování cílů a potažmo i k naplnění celé vize regionu.

Specifické cíle

- **Specifický cíl 1.1:** Kvalitní občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatelstva
- **Specifický cíl 1.2:** Podpora volnočasových aktivit obyvatel
- **Specifický cíl 1.3:** Životní prostředí
- **Specifický cíl 2.1:** Podpora podnikatelských aktivit
- **Specifický cíl 2.2:** Snížení nezaměstnanosti
- **Specifický cíl 3.1:** Podpora tradic a specifických forem turismu v regionu
- **Specifický cíl 3.2:** Základní a doprovodná turistická infrastruktura
- **Specifický cíl 4.1:** Podpora spolupráce v regionu
- **Specifický cíl 4.2:** Podpora propagace území

Specifický cíl 1.1: Kvalitní občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatel

Opatření 1.1a) Rozšíření nabídky sociálních služeb v regionu

Zdůvodnění - V rámci analytické části byly identifikovány demografické hrozby - stárnutí obyvatelstva. Obyvatelé území MAS stárnou nejrychleji ve srovnání s Jihomoravským krajem a i okrese Znojmo. Dále území trápí zvýšená kriminalita a vandalismus. Dle názorů občanů jsou hlavní potřeby území - zřízení startovacího a ústupového bydlení a vybudování pečovatelské služby pro seniory. Požadavky seniorů na umístění v zařízení DPS (Dům s pečovatelskou službou) na území MAS vysoce převyšují jejich kapacitu.

Opatření 1.1b) Zkvalitnění dopravní obslužnosti obcí, rozvoj nemotorové a alternativní dopravy

Zdůvodnění - V příloze č. 3 je k technickému stavu silnic vyjádření samotných starostů obcí. Mezi hrozby území patří špatný stav místních komunikací ve většině obcí a nedostatek financí na obnovu silnic. Do slabých stránek regionu jsou zahrnuty chybějící cyklostezky a jejich doprovodná infrastruktura. Hlavní rozvojové potřeby dle starostů i podnikatelů je rozšíření cyklostezek a zlepšení stavu silnic.

Opatření 1.1c) Podpora sociálního začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením

Zdůvodnění - Hrozbami regionu je nárůst sociálně vyloučených občanů, zvýšená kriminalita a vandalství. Podle podnikatelů jsou jednou z hrozeb menšina a přistěhovalci v regionu. Je potřeba tyto skupiny obyvatel včlenit do společnosti a běžného života regionu.

Opatření 1.1d) Rozvoj školních a předškolních zařízení

Zdůvodnění - Obyvatelé MAS Hrušovansko mají horší vzdělanostní strukturu oproti průměru ČR, Jihomoravského kraje i okresu Znojmo. Zastoupení osob s nejvyšším dosaženým vzděláním středoškolským s maturitou a zastoupení osob s vysokoškolským vzděláním je pod celorepublikovým průměrem. Území MAS Hrušovansko musí rozvíjet školská zařízení a zabránit odchodu dětí a žáků do velkých městských školních zařízení, které jsou zpravidla lépe a moderněji vybavena. Na území MAS jsou pouze mateřské a základní školy, již na jejich úrovni musí být žák formován a vzděláván, aby byl schopen dosáhnout nejvyššího vzdělání.

Opatření 1.1e) Zvýšení bezpečnosti v obcích

Zdůvodnění - Jednou ze slabých stránek regionu je chybějící obecní policie a zvýšená kriminalita a vandalství. Dle potřeb občanů je potřeba snížit úroveň sociálně-patologických jevů. Dále je na území MAS nedostatečná bezpečnost pěší dopravy. Občané upozorňují na stav chodníků a zastávek autobusové i železniční dopravy.

Návrh aktivit: *Vybudování domu pro seniory, výstavba zařízení s pečovatelskou službou, vybudování komunitních center, výstavba sociálních bytů, výstavba nájemních bytů, nabídka kroužků a zájmových aktivit pro specifické skupiny obyvatelstva, zřízení obecní policie, výstavba/rekonstrukce cyklotras a cyklostezek k mobilitě pracovních sil, pořízení vozidel na alternativní pohon pro veřejnou dopravu, pořízení techniky na úklid chodníků a komunikací, dokončení opravy hasičské zbrojnice, opravy a zateplení obecních budov – OÚ, ZŠ, MŠ, oprava hřbitova a výstavba kolumbária, zasíťování lokalit pro výstavbu rodinných domů, budování a modernizace hasičských zbrojnic, modernizace technického vybavení hasičských sborů, zřízení obecní policie a její využití větším počtem obcí na území MAS.*

Specifický cíl 1.2: Podpora volnočasových aktivit obyvatel

Opatření 1.2a) Rozšíření nabídky sportovního a kulturního vyžití v regionu

Zdůvodnění - Mezi hlavní rozvojovou potřebu občanů se řadí zajištění širší nabídky volnočasových aktivit. Mezi slabé stránky území patří malá nabídka kulturních a společenských akcí a nedostatečná nabídka zájmových kroužků a jiných volnočasových aktivit. Podnikatelé tento problém přisuzují zčásti i nezájmu některých radnic o činnost aktivních místních sdružení a spolků. Je potřeba tyto spolky a sdružení aktivně podporovat a pomáhat jim v jejich růstu.

Opatření 1.2cb Rozvoj zázemí a infrastruktury pro sportovní aktivity a volný čas

Zdůvodnění - Slabou stránkou regionu Hrušovanska je nedostatečná infrastruktura pro využití volného času. Podle podnikatelů je třeba zřízení sportovišť, dětských hřišť a odpočinkových ploch.

Návrh aktivit: *Opravy a modernizace kulturních domů, výstavba nové knihovny, vybudování dětského hřiště, vybudování, popř. dostavba sportovního areálu, výstavba tenisové haly,*

výstavba školního hřiště, vybudování koupaliště, podpora činnosti spolků a organizování kulturních akcí, zřízení kluboven pro mládež

Specifický cíl 1.3: Životní prostředí

Opatření 1.3a) Vylepšit vzhled obcí a zaměřit se na péči o krajinu

Zdůvodnění – Každá obec v regionu se snaží být co nejatraktivnější pro svoje občany a zároveň dbá na životní prostředí. Starostové obcí se shodli, že jednou z důležitých rozvojových potřeb regionu je výsada zeleně a lesů. Další důležitou rozvojovou potřebou je návrh, jak co nejlépe využít dešťovou vodu v krajině. Hrozbou regionu je nedostatek zeleně a lesů.

Opatření 1.3b) Podporovat výstavbu či dokončení technické infrastruktury s ohledem na životní prostředí (kanalizace, ČOV, sběrné dvory, kompostárny)

Zdůvodnění – Dvěma z hrozeb regionu je nedokončená kanalizační síť v některých obcích a nedostatečné zásobování pitnou vodou. Území MAS je jedno z nejsušších míst v ČR a v letních měsících trpí obce nedostatečným množstvím pitné tak i vody pro hospodářské účely. Na území MAS Hrušovansko se nenachází žádná skládka, jen jeden sběrný dvůr a 3 kompostárny, což je nedostačující.

Opatření 1.3c) Péče o zemědělskou krajinu

Zdůvodnění - Území MAS Hrušovansko patří k velmi důležitým zemědělským oblastem ČR (až 80 % území tvoří zemědělská půda) a zároveň trpí vlnami veder a sucha. Hrozbou regionu je znehodnocení zemědělské půdy suchem a větrnými erozemi. V regionu je potřeba se o zemědělskou půdu starat, protože je jedním z hlavních hospodářských činností regionu.

Opatření 1.3d) Realizace protipovodňových opatření

Zdůvodnění – Hospodářskou hrozbou regionu Hrušovansko jsou bleskové povodně.

Opatření 1.3e) Realizace opatření adaptace na klimatické změny

Zdůvodnění – Mezi hrozby území patří vysoký podíl orné půdy a s tím spojené ohrožení větrnou erozí a nedostatek vody v krajině – území MAS Hrušovanska je jedno z nejsušších míst v ČR.

Návrh aktivit: rozšíření městské a krajinné zeleně, opravy a zateplení obecních budov, rekonstrukce kotelny a teplovodních přípojek, realizace projektu biotopu a lesoparku, výstavba sběrného dvoru, revitalizace zeleně, výstavba technické infrastruktury s ohledem na ŽP, odbahnění rybníků, obnova vodních ploch, intenzifikace ČOV, energetické úspory v rehabilitačním centru s bazénem, protierozní výsadba zeleně, dokončení revitalizace zámeckého parku, výstavba větrolamů, nový vrt na pitnou vodu, výstavba/dokončení kanalizací, výsadba a úprava zeleně v obci, úpravna vody s přivaděčem, výstavba vodovodu k Eminu zámku, rekonstrukce náměstí, rozšíření separace odpadu o další složky (bio-odpad), výstavba kompostáren, využití dešťové vody v krajině, budování remízků, retenčních nádrží, obnova starých rybníků, budování mokřadů, podpora environmentálního vzdělání obyvatelstva, budování lesnické infrastruktury, výstavba lesních cest, pořízení strojů určených pro hospodaření na lesních pozemcích

Specifický cíl 2.1: Podpora podnikatelských aktivit

Opatření 2.1a) Příprava vhodných ploch pro podnikání včetně rozšíření inženýrských sítí

Zdůvodnění – Nepřípravené plochy k rozvoji průmyslu a výroby jsou jednou ze slabých stránek regionu. Je potřeba připravit vhodné plochy pro podnikání a přilákat investory do území. Jelikož území MAS sousedí s Rakouskem, může se toto území zdát pro investory jako klíčové a atraktivní. Jednou z hlavních rozvojových potřeb regionu podle občanů a starostů je rozšíření inženýrských sítí.,

Opatření 2.1b) Podpora mikropodniků, sociálních podniků a drobných forem podnikání s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví v regionu a podpora místních producentů

Zdůvodnění – Oblast MAS Hrušovanska je oblast se slabými příležitostmi pro podnikatele a malou aktivitou místních podnikatelů. Hrozbou je nezájem investorů o podnikání v regionu Hrušovanska. Podle starostů je potřeba přilákat investory. Míra podnikatelské aktivity na území MAS je silně podprůměrné oproti ORP Znojmo.

Opatření 2.1c) Udržitelné a konkurenceschopné zemědělství

Zdůvodnění - Zemědělství je jedno z nejdůležitějších aktivit na území MAS a jednou z oblastí, která vytváří trvalá či sezónní pracovní místa. Je třeba dbát na udržení pěstování plodin a chování zvířat typických pro oblast Hrušovanska. Zemědělci musí využívat nové

technologie a moderní inovace šetrné k životnímu prostředí, aby mohli konkurovat ostatním zemědělským oblastem.

Návrh aktivit: *podpora místních producentů a tradiční výroby, tvorba regionálního produktu/značky, podpora farmářských trhů, finanční zvýhodnění (jiné úlevy – zvýhodněné pronájmy budov) nově přichozích podnikatelů, revitalizace brownfields – např. revitalizace prázdné budovy ZŠ na podnikatelské centrum, rozšíření inženýrských sítí do oblastí určených pro podnikání, propagace a podpora využití podnikatelských ploch, inženýrské sítě pro nově vznikající podniky i na území určených pro výstavbu bytových domů a RD, marketing průmyslových zón a rozvojových ploch, modernizace zemědělských subjektů, rozvoj a modernizace materiálně technické základny zemědělství.*

Specifický cíl 2.2: Snížení nezaměstnanosti

Opatření 2.2a) Vytvořit nová pracovní místa v regionu

Zdůvodnění - Oblast Hrušovanska se vyznačuje dlouhodobou nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti a odlivem mladé pracovní síly mimo region. Podle občanů a starostů je hlavní rozvojovou potřebou území rozšířit nabídku pracovních míst.

Opatření 2.2b) Zlepšit podmínky pro uplatnění mladých lidí na pracovním trhu a zamezit tak jejich odchodu z regionu

Zdůvodnění - Bariérou rozvoje území je odliv mladých a vzdělaných obyvatel z regionu. Na území je třeba zajistit fungující soustavu spolupráce mezi školami a podniky, ve kterých by se absolventi uplatnili.

Návrh aktivit: *Podpora cestovního ruchu a tvorba nových pracovních míst v tomto sektoru (sezónní zaměstnanost), podpora sektoru zemědělství (konkurenceschopné odvětví), zvýhodnění podniků zavádějící inovativní prvky do výroby, podpora sociálních podniků a mikropodniků, podpora mladých občanů hledajících práci – nabídka rekvalifikačních kurzů, zajistit spolupráci podniků a škol – exkurze, praxe, atd., podpora veškerých rozvojových podnikatelských aktivit, které mají potenciál vytvořit pracovní místa, využití blízkosti rakouského trhu, využití veřejně prospěšných prací a zavedení nových forem - sdílení pracovních míst*

Specifický cíl 3.1: Podpora tradic a specifických forem turismu v regionu

Opatření 3.1a) Spolupráce zainteresovaných subjektů při propagaci a rozvoji specifických forem turismu (cykloturistika, vinařská turistika, agroturistika)

Zdůvodnění – Na území Hrušovanska se nenachází mnoho zajímavých objektů pro turistiku, a proto se aktéři na území zaměřili na nenáročnou cykloturistiku pro rodiny s dětmi, pro kterou je rovinný terén území ideální. Mezi slabé stránky patří chybějící cyklostezky a chybějící doprovodná infrastruktura na cyklostezkách a malé množství rekreačních subjektů. Dle podnikatelů a starostů je hlavním rozvojovým tématem regionu rozvoj cyklostezek. Cykloturistika je na Hrušovansku často spojována s vinařskou turistikou a hrozbami regionu je útlum o vinařskou turistiku a agroturistiku.

Opatření 3.1b) Zachování tradičních hodnot a kulturních tradic v regionu

Zdůvodnění – Zachování typických tradic regionu Hrušovanska – folklórní akce – krojované hody, košty vín, cyklovýlety, myslivecké a hasičské plesy, které lákají turisty a udržují komunitní charakter obcí,

Návrh aktivit: *podpora spolupráce zainteresovaných subjektů zaměřených na nové netradiční formy turismu, opravy vinných sklípků, výstavba vinného sklepa určeného pro agroturistiku, zbudování vinařských stezek, výstavba, popř. rozšíření cyklostezek a in-line stezek, výstavba hiposteze, agrostezek, organizování farmářských, řemeslných trhů a hodů, společných kulturních akcí regionu, tvorba turistických produktů a jejich propagace (region klidu a pohody, region vína, agroturistika), tvorba turistických balíčků (letní, zimní), rozvoj příhraniční spolupráce (např. v rámci cykloturistiky, farmářských trhů), zřízení galerie pro místní umělce, zřízení muzea*

Specifický cíl 3.2: Základní a doprovodná turistická infrastruktura

Opatření 3.2a) Rozšíření nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení

Zdůvodnění – Hrozbou podle podnikatelů v regionu Hrušovansko je nedostatek ubytovacích a stravovacích kapacit. V regionu Hrušovanska se nachází pouze 8 ubytovacích zařízení s kapacitou 210 míst.

Opatření 3.2b) Modernizace turistické infrastruktury a vytvoření tzv. turistického lákadla

Zdůvodnění - Nedostatek turistické infrastruktury a jejich nízká kvalita, téměř žádné kulturní a historické památky vhodné pro turistiku jsou slabými stránkami regionu. Občané vnímají jako jednu z rozvojových potřeb regionu i vybudování kvalitní infrastruktury pro cestovní ruch.

Návrh aktivit: *podpora/zvýhodňování subjektů podnikajících v cestovním ruchu, zkvalitnění propagace regionu - marketing (web, informační letáky, propagační materiály, kalendáře akcí), navázání spolupráce s jinými mikroregiony, centrálou cestovního ruchu, prohloubení spolupráce s rakouským regionem (prezentace regionu v zahraničí), zřízení a podpora fungování informačního turistického centra, budování nových ubytovacích kapacit (penziony s vinařskou tematikou), budování stravovacích zařízení a kaváren, modernizace turistické infrastruktury – např. budování naučných stezek a infoznačení, využití potenciálu zámku a letního kina v Hrušovanech nad Jevišovkou, výstavba muzea, zbudování koupaliště, vybudování půjčovny kol, revitalizace parků a oddechových zón, značení turistických cest*

Specifický cíl 4.1: Podpora spolupráce

Opatření 4.1a) Podpora spolupráce MAS

Zdůvodnění: Společné projekty přináší posílení místních aktivit. Projekty bude MAS realizovat výstupy, které přinesou trvalou hodnotu obyvatelům či návštěvníkům území každé spolupracující MAS a zároveň tyto projekty vytváří přátelské vazby mezi samotnými MAS a mezi obyvateli MAS.

Opatření 4.1b) Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru

Zdůvodnění: Spolupráce veřejného a soukromého sektoru je v regionu velmi důležitá a MAS Hrušovansko se jí snaží různými prostředky prohlubovat. Tato spolupráce přinese společnou výměnu informací, zkušeností a spolupráci na řešení společných problémů, potřeb území nebo využití potenciálu území.

Návrh aktivit: *návštěvy ostatních MAS, konference, společné pořádání řemeslných trhů a jarmarků, zřízení turistického informačního centra, společné schůze zástupců veřejného a soukromého sektoru.*

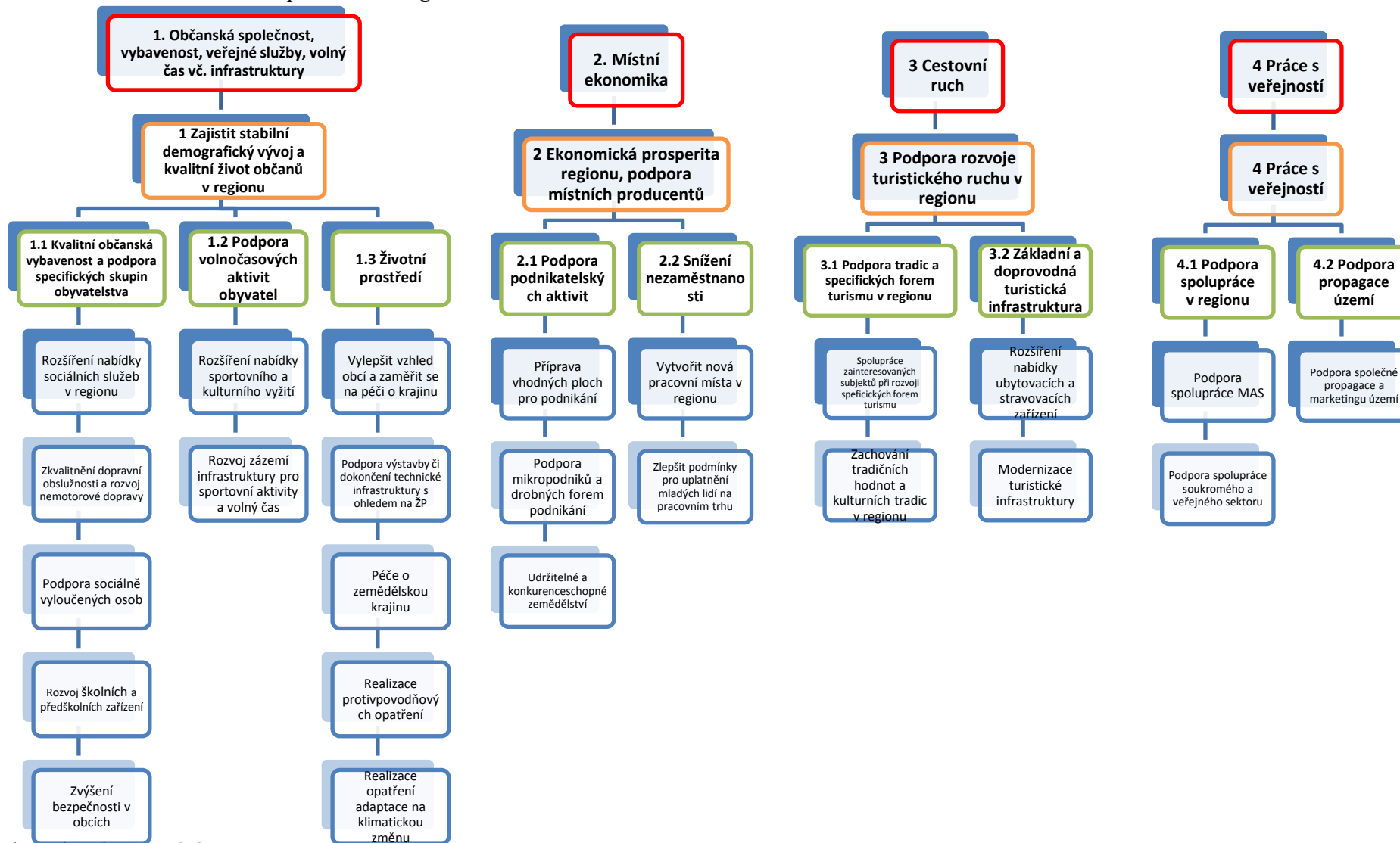
Specifický cíl 4.2: Podpora propagace území

Opatření 4.2a) Podpora společné propagace a marketingu území

Zdůvodnění: Hlavní rozvojovou potřebou dle podnikatelů je propagace vinařské turistiky (podpora rozvoje vinných sklepů), agroturistiky a cykloturistiky. Propagace regionu Hrušovanska je důležitá jak z pohledu turistiky, tak také z pohledu podnikání. Přilákání investorů do regionu je také jedním z cílů propagace území.

Návrh aktivit: *vytváření propagačních materiálů – letáky, katalogy, dárkové předměty, založení turistické webové stránky Hrušovanska, pořádání konferencí, seminářů a workshopů, účast MAS na propagačních akcích a veletrzích.*

Obrázek 18: Struktura cílů a opatření strategické části dokumentu

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 30: Specifické cíle Mas Hrušovansko a k nim přiřazené indikátory

Specifický cíl	Číslo Fiche /Opatření SCLLD	Indikátor	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Zdroj
1.1 Kvalitní občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatelstva	O1, O2, O3	76100 Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	5	MS2014+
		76401 Počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místo	10	MS2014+
		50000 Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	5	MS2014+
		50001 Kapacita podporovaných zařízení péče o děti a vzdělávacích zařízení	osoby	150	MS2014+
		75001 Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	3	MS2014+
1.2 Podpora volnočasových aktivit obyvatel	O3	Počet spolupořádaným akcí	akce	5	Evidence MAS
1.3 Životní prostředí	F3,F4	92702 Počet podpořených operací (akcí)	akce/ operace	2	MS2014+
		93701 Počet podpořených podniků/příjemců	podniky	1	MS2014+
2.1 Podpora podnikatelských aktivit	F1, F2	93701 Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců	podniky	13	MS2014+
2.2 Snížení nezaměstnanosti	F1, F2	94800 Pracovní místa v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	1	MS2014+
3.1 Podpora tradic a specifických forem turismu v regionu	-	Počet projektů spolupráce MAS zaměřených na cestovní ruch	projekt spolupráce	2	Evidence MAS
3.2 Základní a doprovodná turistická infrastruktura	F2	93701 Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců	podniky	2	MS2014+
4.1 Podpora spolupráce	F5	Počet projektů spolupráce MAS	projekt spolupráce	3	Evidence MAS
4.2 Podpora propagace území	F5	710700NČI Počet vytvořených metodických a technicko-	materiál	3	Evidence MAS

		informačních materiálů			
--	--	---------------------------	--	--	--

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Vazba na strategické dokumenty

Obce spadající pod MAS Hrušovansko nemají prozatím zpracovaný žádný aktuálně platný strategický dokument. Obec Hrušovany nad Jevišovkou je jedinou výjimkou. Dokument (SPR – Strategický plán rozvoje města Hrušovany nad Jevišovkou 2014-2020). Integrovaná strategie také volně navazuje na dnes již neaktuální Rozvojovou strategii mikroregionu Niva vypracovanou v roce 2002 a na Strategii rozvoje mikroregionu Hrušovansko dokončenou taktéž v roce 2002. Mikroregion Hrušovansko si následně v roce 2003 nechal zpracovat i Program regenerace krajiny mikroregionu Hrušovansko, který se zaměřuje především na životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj venkovské krajiny regionu.

Integrovaná strategie MAS Hrušovanska je v souladu i se strategickými dokumenty vyšších územních celků. Jsou to:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020,
- Strategický dokument Jihomoravského kraje 2020,
- Program rozvoje Jihomoravského kraje,
- Strategický plán rozvoje města Hrušovany nad Jevišovkou 2014-2020

Ostatně v těchto čtyřech dokumentech je Hrušovansku věnována náležitá pozornost. V Politice územního rozvoje se o části území SO ORP Znojmo mluví jako o území vykazující relativně vyšší míru problémů, zejména z hlediska udržitelného rozvoje území. Podle Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 spadá Hrušovansko pod hospodářsky problémové regiony. Obce Hrušovanska pak podle tohoto dokumentu patří mezi periferní nebo stabilizovaná území. Dle členění Programu rozvoje Jihomoravského kraje 2017 – 2020 lze obce při hranici s Rakouskem v ORP Znojmo přiřadit k periferním oblastem. Zbylé obce v SO ORP Znojmo patří podle zmíněného dokumentu ke stabilizovaným územím. Kromě obcí Hrušovan, Litobratřic a Hrabětic se tedy jedná o periferní oblasti. Celý okres Znojmo společně se všemi obcemi Hrušovanska patří do regionů se soustředěnou podporou státu 2007 – 2013. Konkrétně se jedná o hospodářsky slabé regiony. Do této kategorie má Hrušovansko patřit i v programovém období 2014 – 2020. Integrovaný regionální operační program se také podrobně věnuje problematice komunitně vedeného místního rozvoje. IROP stanovuje dva specifické cíle, ve kterých vyzdvihuje posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizaci místního potenciálu, stejně tak posílení kapacity komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS.

Tabulka 31: Provázanost strategie s dalšími strategickými dokumenty

CÍLE STRATEGIE	SRR ¹⁷	SRJMK ¹⁸	PRJMK ¹⁹	SPRH ²⁰
STABILNÍ DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A KVALITNÍ ŽIVOT OBČAN V REGIONU				
Občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatel				
Rozšíření nabídky sociálních služeb v regionu		X	X	
Zkvalitnění dopravní obslužnosti obcí, rozvoj nemotorové a alternativní dopravy	X		X	X
Podpora sociálního začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením	X	X	X	
Rozvoj školních a předškolních zařízení		X	X	X
Zvýšení bezpečnosti v obcích		X	X	
Podpora volnočasových aktivit obyvatel				
Lepší podmínky pro fungování zájmových spolků a klubů			X	
Rozšíření nabídky sportovního a kulturního vyžití v regionu		X	X	
Rozvoj zázemí infrastruktury pro sportovní aktivity a volný čas		X	X	X
Životní prostředí				
Vzhled obcí a péče o krajinu		X		
Dokončení technické infrastruktury s ohledem na životní prostředí				
Péče o zemědělskou krajinu			X	
Realizace protipovodňových zařízení	X	X	X	
Realizace opatření adaptace na klimatické změny		X	X	X
EKONOMICKÁ PROSPERITA REGIONU				
Podpora podnikatelské aktivity				
Příprava vhodných ploch pro podnikání včetně rozšíření inženýrských sítí		X	X	X
Podpora mikropodniků sociálních podniků a drobných forem podnikání		X	X	
Udržitelné zemědělství		X	X	
Snížení nezaměstnanosti				
Vytvoření nových pracovních míst v regionu	X			
Zlepšení podmínek pro uplatnění mladých lidí na pracovním trhu			X	
PODPORA ROZVOJE TURISTICKÉHO RUCHU V REGIONU				
Podpora tradic a specifických forem turismu v regionu				
Spolupráce zainteresovaných subjektů při propagaci a rozvoji specifických forem turismu			X	
Zachování tradičních hodnot a kulturních tradic v regionu			X	
Základní a doprovodná turistická infrastruktura				
Rozšíření nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení			X	
Modernizace turistické infrastruktury a vytvoření tzv. turistického lákadla		X		
PRÁCE S LIDMI				
Podpora spolupráce				
Podpora spolupráce MAS				

17 Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020

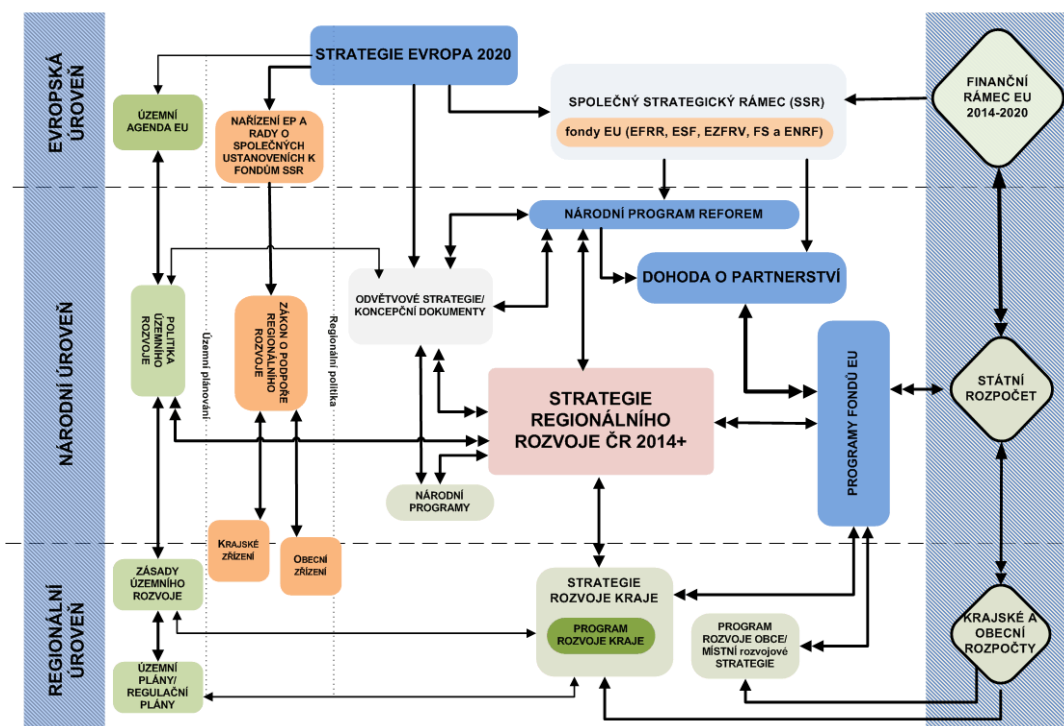
18 Strategický dokument Jihomoravského kraje 2012 - 2020

19 Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 - 2017

20 Strategický plán rozvoje města Hrušovany nad Jevišovkou 2014 - 2020

Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru	X	X	X	X
Podpora propagace území				
Podpora společné propagace a marketingu území		X	X	X

Obrázek 19: Provázanost strategických dokumentů na evropské, národní a regionální úrovni

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj: SRR ČR 2014 – 2020 [online], s.130.

4.4 Integrovaní prvky

Přínosem ISRÚ by nemělo být pouze samotné dosahování specifických cílů, ale především neustálá spolupráce a partnerství všech zainteresovaných aktérů při realizaci stanovených priorit. Integrovaná strategie předpokládá prohloubení spolupráce jednotlivých obcí a místních obyvatel, jedná se především o nalezení společných zájmů a možností rozvoje. Spolupráce a společná vize napříč celým regionem je tedy jeden z nejsilnějších integračních prvků.

Obecně lze za integrační prvky považovat i tzv. horizontální témata, těmi jsou: podpora rovnosti žen a mužů, podpora rovných příležitostí a nediskriminace a v oblasti životního prostředí pak udržitelný rozvoj. Integrovaná strategie Hrušovanska nemá negativní dopad na

žádné z uvedených horizontálních témat. Jednotlivé priority a specifické cíle strategie mají neutrální, v některých případech pozitivní dopad na zmiňovaná horizontální témata.

Jako další integrační prvky Integrované strategie jsou chápány tyto:

- samotná existence strategického dokumentu pro celé území MAS,
- společná vize obyvatel regionu,
- nelhostejnost místních obyvatel a ochota podílet se na rozvoji regionu
- vzájemně prospěšná spolupráce v rámci MAS (společné záměry a projekty) i spolupráce s jinými MAS,
- případná přeshraniční spolupráce

Na integrovanost na úrovni projektů a opatření strategie lze pohlížet ze tří hlavních hledisek – věcného, časového a územního. Níže jsou uvedeny konkrétní příklady integrace, které lze v rámci realizace SCLLD očekávat:

Hledisko časové – jedná se např. o situaci, kdy díky opatření 1.1d) Rozvoj školních a předškolních zařízení dojde k rekonstrukci stávajících prostor školy v určité obci. Následně pak tato škola poskytne nově zrekonstruované prostory k užívání místnímu spolku v době mimo školní výuku, který bude poskytovat místním dětem volnočasové a zájmové aktivity (opatření 1.2a) Rozšířená nabídky sportovního a kulturního vyžití v regionu, 1.2.b) Rozvoj zázemí a infrastruktury pro sportovní aktivity a volný čas).

Celkově tedy bude platit, že druhý projekt bude navazovat na první a bude tedy nezbytné, aby v rámci strategického řízení MAS bylo s integrovanými projekty počítáno a harmonogram vyhlášení výzev MAS v rámci jednotlivých specifických cílů byl s výše uvedeným v souladu.

Hledisko územní – na výše uvedeném příkladu integrace lze pohlížet i z hlediska územního. Nově vytvořená nabídka volnočasových a zájmových aktivit nebude k dispozici pouze dětem a mládeži z dané obce, kde proběhla rekonstrukce vzdělávacího zařízení, nicméně i dětem a mládeži z okolních obcí.

Územní integrovanost je dobře patrná např. při realizaci opatření 1.1.b) Zkvalitnění dopravní obslužnosti obcí, rozvoj nemotorové dopravy a alternativní dopravy. Tyto aktivity budou realizovány napříč územím MAS, čili budou propojovat jednotlivé obce MAS. Realizace

těchto aktivit bude mít také pozitivní vliv na zlepšení vzhledu obcí a na životní prostředí, s kterým souvisí péče o krajinu (opatření 1.3a) Vylepšit vzhled obcí a zaměřit se na péči o krajinu), neboť díky realizaci projektů týkající se rozvoje alternativních způsobů dopravy do školy a do zaměstnání dojde ke snížení znečišťování ovzduší plynoucího z individuální automobilové dopravy.

Věcné hledisko lze identifikovat ve stěžejních tématech (problémových oblastech), kterými jsou zaměstnanost (2.2a) Vytvořit nová pracovní místa v regionu) resp. pracovní uplatnění obyvatel žijících na území MAS a podporou místních podnikatelů při jejich rozvoji a růstu, aby mohli nové zaměstnance přijímat (2.1.b) Podpora mikropodniků, sociálních podniků a drobných forem podnikání s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví v regionu a podpora místních producentů).

Tabulka č. 32 Provázanost opatření

Provázanost opatření	1.1.a)	1.1.b)	1.1.c)	1.1.d)	1.1.e)	1.2.a)	1.2.b)	1.3.a)	1.3.b)	1.3.c)	1.3.d)	1.3.e)	2.1.a)	2.1.b)	2.1.c)	2.2.a)	2.2.b)	3.1.a)	3.1.b)	3.2.a)	3.2.b)	4.1.a)	4.1.b)	4.2.a)
1.1.a) Rozšíření nabídky sociálních služeb v regionu	X																							
1.1b) Zkvalitnění dopravní obslužnosti obcí, rozvoj nemotorové a alternativní dopravy	A	X																						
1.1c) Podpora sociálního začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením	C	A	X																					
1.1d) Rozvoj školních a předškolních zařízení	A	B	C	X																				
1.1.e) Zvýšení bezpečnosti v obcích	B	C	B	B	X																			
1.2a) Rozšíření nabídky sportovního a kulturního využití v regionu	A	B	B	C	A	X																		
1.2cb) Rozvoj zázemí a infrastruktury pro sportovní aktivity a volný čas	B	B	B	C	B	C	X																	
1.3a) Vylepšit vzhled obcí a zaměřit se na péči o krajinu	A	C	A	B	B	B	C	X																
1.3b) Podporovat výstavbu či dokončení technické infrastruktury s ohledem na životní prostředí	B	B	A	A	A	B	C	C	X															
1.3c) Péče o zemědělskou krajinu	A	A	A	A	C	A	A	C	B	X														
1.3d) Realizace protipovodňových opatření	A	A	A	A	B	A	B	C	B	C	X													
1.3e) Realizace opatření adaptace na klimatické změny	A	A	A	A	A	A	B	B	B	C	C	X												
2.1.a) Příprava vhodných ploch pro podnikání včetně rozšíření inženýrských sítí	B	B	A	A	A	B	C	C	C	B	B	B	X											
2.1b) Podpora mikropodniků, sociálních podniků a drobných forem podnikání s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví v regionu a podpora místních producentů	C	A	C	C	A	C	C	B	C	C	B	B	C	X										
2.1c) Udržitelné a konkurenceschopné zemědělství	A	A	A	A	B	A	A	B	B	C	B	B	B	C	X									
2.2a) Vytvořit nová pracovní místa v regionu	B	A	B	B	A	C	C	B	B	B	A	A	C	C	B	X								
2.2b) Zlepšit podmínky pro uplatnění mladých lidí na pracovním trhu a zamezit tak jejich odchodu z regionu	B	A	B	B	A	B	B	A	A	A	A	A	B	B	A	C	X							
3.1a) Spolupráce zainteresovaných subjektů při propagaci a rozvoji specifických forem turismu	A	B	A	A	A	B	C	A	A	B	A	A	B	C	B	A	A	X						
3.1b) Zachování tradičních hodnot a kulturních tradic v regionu	A	A	A	A	A	C	C	B	B	A	A	A	A	C	B	A	A	C	X					

3.2a) Rozšíření nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení	A	B	B	C	A	C	C	B	C	A	B	A	C	C	A	C	B	B	B	X				
3.2b) Modernizace turistické infrastruktury a vytvoření tzv. turistického lákadla	A	B	A	A	B	C	C	C	B	A	A	A	B	B	B	B	A	C	B	B	X			
4.1a) Podpora spolupráce MAS	A	A	A	A	A	C	B	A	A	A	A	B	A	B	A	A	A	B	B	A	C	X		
4.1b) Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru	B	B	B	B	B	C	C	C	B	B	B	B	B	C	B	B	B	C	B	B	B	C	X	
4.2a) Podpora společné propagace a marketingu území	B	B	A	B	B	C	C	B	B	B	A	A	B	B	A	A	A	C	B	B	B	C	C	X

Zdroj: vlastní zpracování

X	shodná opatření
A	žádná integrační vazba
B	slabá integrační vazba
C	silná integrační vazba

4.5 Inovativní prvky

Inovativní povaha Integrované strategie vychází ze samotného principu komunitně vedeného rozvoje (CLLD). Předpokládá se zapojení všech zainteresovaných aktérů v území a jejich odpovědnost při realizaci rozvojových aktivit. Místní akční skupina bude mít příležitost rozhodovat o rozdělení dotačních prostředků, tzn. že finanční zdroje budou přerozděleny přímo v místě určení, tedy na nejpotřebnější projekty. Rozvojové záležitosti již nebudou řešeny na úrovni jednotlivých obcí, případně v rámci svazků obcí; díky novému přístupu budou realizované aktivity doplněny o celoregionální prvek (případně nadregionální v případě spolupráce s jinou MAS, nebo v rámci přeshraniční spolupráce). Zvýší se také participace občanů na rozhodování o rozvojových tématech v regionu, čím se zvýší také kapacita pro možné inovativní nápady a způsoby řešení jednotlivých aktivit. Místní akční skupina se nebrání novým metodám, které by mohli jakkoliv přispět k rozvoji území. MAS bude preferovat projekty s inovativními prvky, čímž budou žadatelé pozitivně motivováni k zakomponování těchto prvků do svých záměrů. Důležitým předpokladem pro plnění inovativních prvků je úzká spolupráce místních samospráv a soukromého sektoru při realizaci jednotlivých rozvojových projektů, přičemž MAS Hrušovansko bude plnit koordinační a konzultační funkci a poskytovat všeobecnou podporu jednotlivým subjektům. MAS bude také v souvislosti s inovativními prvky využívat metody kontroly, monitoringu a bude pravidelně podávat informace všem subjektům o svých rozhodnutích.

4.6 Vazba na horizontální témata

Horizontální témata jsou průřezové oblasti, které se prolínají všemi tematickými (sektorovými) a regionálními operačními programy. Aby bylo možno dosáhnout udržitelného a vyváženého rozvoje regionů, je třeba definovat hlavní horizontální cíle:

- **udržitelný rozvoj** (dosahování rovnováhy mezi oblastí ekonomickou, sociální a životního prostředí)
- **rovné příležitosti** (rovnost mužů a žen, odstraňování diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace)
- **ochrana životního prostředí** (dosahování maximálního zlepšení stavu životního prostředí)

MAS Hrušovansko v SCLLD nemá negativní dopady na horizontální témata. Tabulka níže porovnává opatření SCLLD s horizontálními tématy a hodnotí je neutrální/pozitivní.

Tabulka 33: Vliv opatření SCLLD MAS Hrušovansko na horizontální témata

OPATŘENÍ SCLLD	UDRŽITELNÝ ROZVOJ	ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI	OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Specifický cíl 1.1 Občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatel			
Opatření 1.1a Rozšíření nabídky sociálních služeb v regionu	neutrální	pozitivní	neutrální
Opatření 1.1b Zkvalitnění dopravní obslužnosti obcí, rozvoj nemotorové a alternativní dopravy	pozitivní	neutrální	neutrální
Opatření 1.1c Podpora sociálního začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením	neutrální	pozitivní	neutrální
Opatření 1.1d Rozvoj školních a předškolních zařízení	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 1.1e Zvýšení bezpečnosti v obcích	neutrální	neutrální	neutrální
Specifický cíl 1.2 Podpora volnočasových aktivit obyvatel			
Opatření 1.2a Lepší podmínky pro fungování spolků a klubů pro mládež	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 1.2b Rozšíření nabídky sportovního a kulturního vyžití v regionu	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 1.2c Rozvoj zázemí a infrastruktury pro sportovní aktivity a volný čas	neutrální	neutrální	neutrální
Specifický cíl 1.3 Životní prostředí			
Opatření 1.3a Vhled obcí a péče o krajinu	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 1.3b Dokončení technické infrastruktury s ohledem na životní prostředí	neutrální	neutrální	pozitivní
Opatření 1.3c Péče o zemědělskou krajinu	neutrální	neutrální	pozitivní
Opatření 1.3d Realizace protipovodňových opatření	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 1.3e Realizace opatření adaptace na klimatické změny	neutrální	neutrální	neutrální
Specifický cíl 2.1 Podpora podnikatelské aktivity			
Opatření 2.1a Příprava vhodných ploch pro	pozitivní	neutrální	neutrální

podnikání včetně rozšíření inženýrských sítí			
Opatření 2.1b Podpora mikropodniků, sociálních podniků a drobných forem podnikání	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 2.1c Udržitelné zemědělství	pozitivní	neutrální	neutrální
Specifický cíl 2.2 Snížení nezaměstnanosti			
Opatření 2.2a Vytvoření nových pracovních míst v regionu	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 2.2b Zlepšení podmínek pro uplatnění mladých lidí na pracovním trhu	neutrální	neutrální	neutrální
Specifický cíl 3.1 Podpora tradic a specifických forem turismu			
Opatření 3.1a Podpora spolupráce zainteresovaných subjektů při propagaci a rozvoji specifických forem turismu	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 3.1b Zachování tradičních hodnot a kulturních tradic v regionu	neutrální	neutrální	neutrální
Specifický cíl 3.2 Základní a doprovodná turistická infrastruktura			
Opatření 3.2a Rozšíření nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 3.2b Modernizace turistické infrastruktury a vytvoření tzv. turistického lákadla	neutrální	neutrální	neutrální
Specifický cíl 4.1 Podpora spolupráce			
Opatření 4.1a) Podpora spolupráce MAS	neutrální	neutrální	neutrální
Opatření 4.1b) Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru	neutrální	neutrální	neutrální
Specifický cíl 4.2 Podpora propagace území			
Opatření 4.2a) Podpora společné propagace a marketingu území	neutrální	neutrální	neutrální

4.7 Akční plán

Integrovaný regionální operační program - IROP

Název specifického cíle strategie	1.1 Kvalitní občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatelstva
Název opatření	Opatření č. 1 - CYKLODOPRAVA
Vazba na specifický cíl IROP 4.1	IROP - prioritní osa 4, investiční priorita 9d Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu Tematicky zaměřeno na specifický cíl: 1. 2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Vymezení opatření	
Popis opatření	Opatření je určeno k využití bezmotorové dopravy k funkci a bezpečné přepravě obyvatel v rámci samotných obcí a též umožnit propojení obcí a navázání bodů zájmu obyvatel. Do tohoto okruhu patří výstavba cyklostezek a cyklotras. Vybudované cyklotrasy a cyklostezky slouží k dopravě do zaměstnání, škol a za službami.

	Analytická část – viz kapitola 3.1.5 Doprava, 3.1.19 Cestovní ruch
Typy projektů	Výstavba cyklotras a cyklostezek, které umožní funkční a bezpečnou přepravu obyvatel a zajistí alternativní spojení vedle často frekventovaných silnic. Součástí projektu bude budování doprovodné infrastruktury - stojany na kola, úschovny kol, odpočívadla a dopravní značení. Doplňkově lze do projektu zařadit zeleň, např. zelené pásy a liniové výsadby u cyklostezek. Podpořeny budou cyklotrasy a cyklostezky sloužící k dopravě do zaměstnání, škol a za službami.
Příjemci podpory	- obce - dobrovolné svazky obcí
Minimální a maximální výše způsobilých výdajů	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS
Principy preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou stanovena ve výzvě MAS.
Indikátory výstupu	
Kód indikátoru	76100
Název indikátoru	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras
Indikátory výstupu	
Kód indikátoru	76401
Název indikátoru	Počet parkovacích míst pro jízdní kola
Indikátory výsledku	
Kód indikátoru	76310
Název indikátoru	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech
Název specifického cíle strategie	1.1 Kvalitní občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatelstva
Název opatření	Opatření č. 2 - BEZPEČNOST
Vazba na specifický cíl IROP 4.1	IROP - prioritní osa 4, investiční priorita 9d Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu Tematicky zaměřeno na specifický cíl: 1. 2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Vymezení opatření	
Popis opatření	Budování dopravních bezpečnostních opatření na komunikacích. Přizpůsobování komunikací osobám s omezenou pohyblivostí či orientací (budování bezbariérových přístupů, zvuková signalizace apod.). Analytická část – viz kapitola 3.1.5 Doprava, Příloha č. 3

Typy projektů	Zvyšování bezpečnosti dopravy rekonstrukcí, modernizací či novou výstavbou chodníků, přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, podél komunikací nebo k zastávkám veřejné hromadné dopravy. Dále budou podporovány zvukové signalizace pro osoby se sníženou orientací pohybu, bezpečnostní reflexní pruhy na vozovkách, podsvícení přechodů apod.
Příjemce podpory	- obce - dobrovolné svazky obcí
Minimální a maximální výše způsobilých výdajů	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou stanovena ve výzvě MAS.
Indikátory výstupu	
Kód indikátoru	75001
Název indikátoru	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě
Indikátory výsledku	
Kód indikátoru	75120
Název indikátoru	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě

Název specifického cíle strategie	1.1 Kvalitní občanská vybavenost a podpora specifických skupin obyvatelstva
Název opatření	Opatření č. 3 - ŠKOLSTVÍ
Vazba na specifický cíl IROP 4.1	IROP - prioritní osa 4, investiční priorita 9d Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu Tematicky zaměřeno na specifický cíl 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Vymezení Opatření	
Popis opatření	Opatření je určené ke stabilizaci a rozvoji kvalitativní oblasti základního vzdělávání. Opatření se zaměřuje jednak na zkvalitnění a modernizaci vybavení, které umožní soulad s aktuálními trendy ve výuce a vzdělávání, a také na přizpůsobení prostor pro realizaci vzdělávání. Analytická část – viz kapitola 3.16 Vybavenost obcí službami

Typy projektů	U základního vzdělávání budou podpořeny rekonstrukce, stavební úpravy, modernizace a pořízení vybavení učeben pro zajištění rozvoje žáků v následujících klíčových kompetencích: – v oblastech komunikace v cizích jazycích, – v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd,
----------------------	--

	– ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. U základního vzdělávání bude také podpořeno zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu.
--	---

Příjemci podpory	- školy a školská zařízení v oblasti základního vzdělávání - obce
Minimální a maximální výše způsobilých výdajů	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou stanovena výzvě MAS.

Indikátory výstupu	
Kód indikátoru	50000
Název indikátoru	Počet podpořených vzdělávacích zařízení

Indikátory výstupu	
Kód indikátoru	50001
Název indikátoru	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení

Indikátory výsledku	
Kód indikátoru	50030
Název indikátoru	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém

Program rozvoje venkova - PRV

Z důvodu nízké alokace a zejména z důvodu nezájmu ze strany místních aktérů MAS Hrušovansko nebudou v rámci SCLLD podporovány investice na podporu potravinářství. Také při projednávání SCLLD byly identifikovány pouze nepatrné potřeby investice do potravinářství, které budou řešeny z jiných zdrojů. V rámci SCLLD budou podporovány zejména sektory zemědělství, lesnictví a hospodářský rozvoj území.

Název Fiche 1	ZEMĚDĚLSKÉ PODNIKY
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno a)

Vymezení Fiche	
- stručný popis Fiche	Cílem je posílit konkurenceschopnost producentů při zachování udržitelnosti a zlepšení životaschopnosti zemědělských podnikatelů a zlepšit ekonomickou výkonnost zemědělských podniků lepším užitím výrobních faktorů. Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.
- vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl 2 – Ekonomická prosperita regionu Specifický 2.1 – Podpora podnikatelských aktivit Opatření 2.1c – Udržitelné a konkurenceschopné zemědělství

Oblasti podpory	Hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, vedoucí ke snížení nákladů, modernizaci nebo zlepšení jakosti vyráběných produktů. Podporovány budou investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou, rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku.
------------------------	---

Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000 Kč
	Max. 5 000 000 Kč
Podpora	Přímá nevratná dotace 50 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Může být navýšena o 10 % pro mladé zemědělce a o 10 % pro znevýhodněné oblasti (LFA)
Principy pro stanovení	<ul style="list-style-type: none"> • Celková výše způsobilých výdajů projektu

preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> • Velikost podnikatelského subjektu • Tvorba pracovního místa • Doba realizace projektu • Princip využití brownfields • Preferuje se projekt, jehož realizací nedojde k vyjmutí půdy ze zemědělského půdního fondu
-------------------------------	--

Indikátory výstupu	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	4
- cílový stav	6

Indikátory výsledku	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů
- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	0
- cílový stav	0

Název Fiche 2	NEZEMĚDĚLSKÉ ČINNOSTI
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 19, odstavec 1., písmeno b)

Vymezení Fiche	
- stručný popis Fiche	Podpora zahrnuje investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Podpora přispívá k naplňování Priority 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblasti 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst.
- vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl 2 – Ekonomická prosperita regionu Specifický cíl 2.1 Podpora podnikatelských aktivit Opatření 2.1 Podpora mikropodniků, sociálních podniků a drobných forem podnikání

Oblasti podpory	Fiche je zaměřena na podporu subjektů podnikajících v oblasti podpořených činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ – NACE) – C Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva, F Stavebnictví
------------------------	--

	<p>s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost, G Velkoobchod a maloobchod – opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách, I Ubytování, stravování a pohostinství, J Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílu 60 a 61, M Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70, N 79 Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby, N81 Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1, N 82.1 Administrativní a kancelářské činnosti, N82.3 Pořádání konferencí a hospodářských výstav, N82.92 Balicí činnosti, P 85.59 Ostatní vzdělávání, R93 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti. Činnosti R93 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti, S 95 Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost a S 96 Poskytování ostatních osobních služeb. Stravování a pohostinství mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.</p> <p>Způsobilé jsou aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nová výstavba, modernizace či přestavba provozovny určené pro nezemědělské činnosti • Nákup strojů, technologií a dalšího zařízení sloužícího pro nezemědělskou činnost • Doplňující výdaje jako součást projektu (úprava povrchů, výstavba odstavných stání)
--	--

Definice příjemce dotace	Podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000 Kč Max. 5 000 000 Kč
Podpora	Přímá nenávratná dotace. FO a PO – mikropodniky a malé podniky 45 %, střední podniky 35 % a velké podniky 25 %.
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> • Celková výše způsobilých výdajů projektu • Velikost podnikatelského subjektu • Tvorba pracovního místa • Princip využití brownfields • Doba realizace projektu

Indikátory výstupu	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/ příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	5
- cílový stav	9

Indikátory výsledku	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů

- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	1
- cílový stav	2

Název Fiche 3	ZPŘÍSTUPNĚNÍ LESA
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 25

Vymezení Fiche	
- stručný popis Fiche	V rámci této fiche podpora zahrnuje investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů. Podpora přispívá k naplňování Priority 4 Podpora obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů erozí půdy a lepší hospodaření s půdou, podpora má vedlejší efekt na prioritní oblast 4A Obnova, zachování a posílení biologické rozmanitosti, včetně oblastí sítě Natura 2000, oblastí s přírodními či jinými zvláštními omezeními a zemědělství vysoké přírodní hodnoty, i stavu evropské krajiny
- vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl 1 Stablní demografický vývoj a kvalitní život občanů v regionu Specifický cíl 1.3 Životní prostředí Opatření 1.3a Vzhled obcí a péče o krajinu

Oblasti podpory	Projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. Značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. Zřizování odpočinkových stanišť, přístřešků, informačních tabulí, závory. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. Mostky, lávky, zábradlí, stupně. Projekty musí být realizovány na PUPFL s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000.
------------------------	---

Definice příjemce dotace	Soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000 Kč Max. 5 000 000 Kč
Podpora	Přímá nenávratná dotace 100 %.
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> • Celková výše způsobilých výdajů projektu • Doba realizace projektu • Vliv na životní prostředí • Délka nových stezek

Indikátory výstupu	
---------------------------	--

- číslo	92702
- název	Počet podpořených operací
- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	1
- cílový stav	2

Indikátory výstupu	
- číslo	93001
- název	Celková plocha (ha)
- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	3
- cílový stav	5

Název Fiche 4	POLNÍ CESTY
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno c)

Vymezení Fiche	
- stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se zemědělství, včetně přístupu k zemědělské půdě. Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.
- vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl 1 Stabilní demografický vývoj a podpora specifických skupin obyvatel Specifický cíl 1.3 Životní prostředí Opatření cíl 1.3c Péče o zemědělskou krajinu

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním zemědělské infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty polních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby polních cest bude podporována i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení. Polní cesty musí být realizovány na území, kde byly dokončeny pozemkové úpravy, a mimo intravilán obce.
------------------------	--

Definice příjemce dotace	Obec nebo zemědělský podnikatel.
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000 Kč Max. 5 000 000 Kč
Podpora	Přímá nenávratná dotace 90 %.

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> • Celková výše způsobilých výdajů projektu • Doba realizace projektu • Vliv na životní prostředí • Velikost podnikatele/obce • Délka nových/rekonstruovaných cest
--	---

Indikátory výstupu	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	0
- cílový stav	1

Název Fiche 5	PROJEKTY SPOLUPRÁCE
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 44 Činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Vymezení Fiche	
- stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na projekty, které musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn., že výstupy projekty by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly.
- vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl 4 Práce s lidmi Specifický cíl 4.1 Podpora spolupráce Opatření cíl 4.1a) Podpora spolupráce MAS

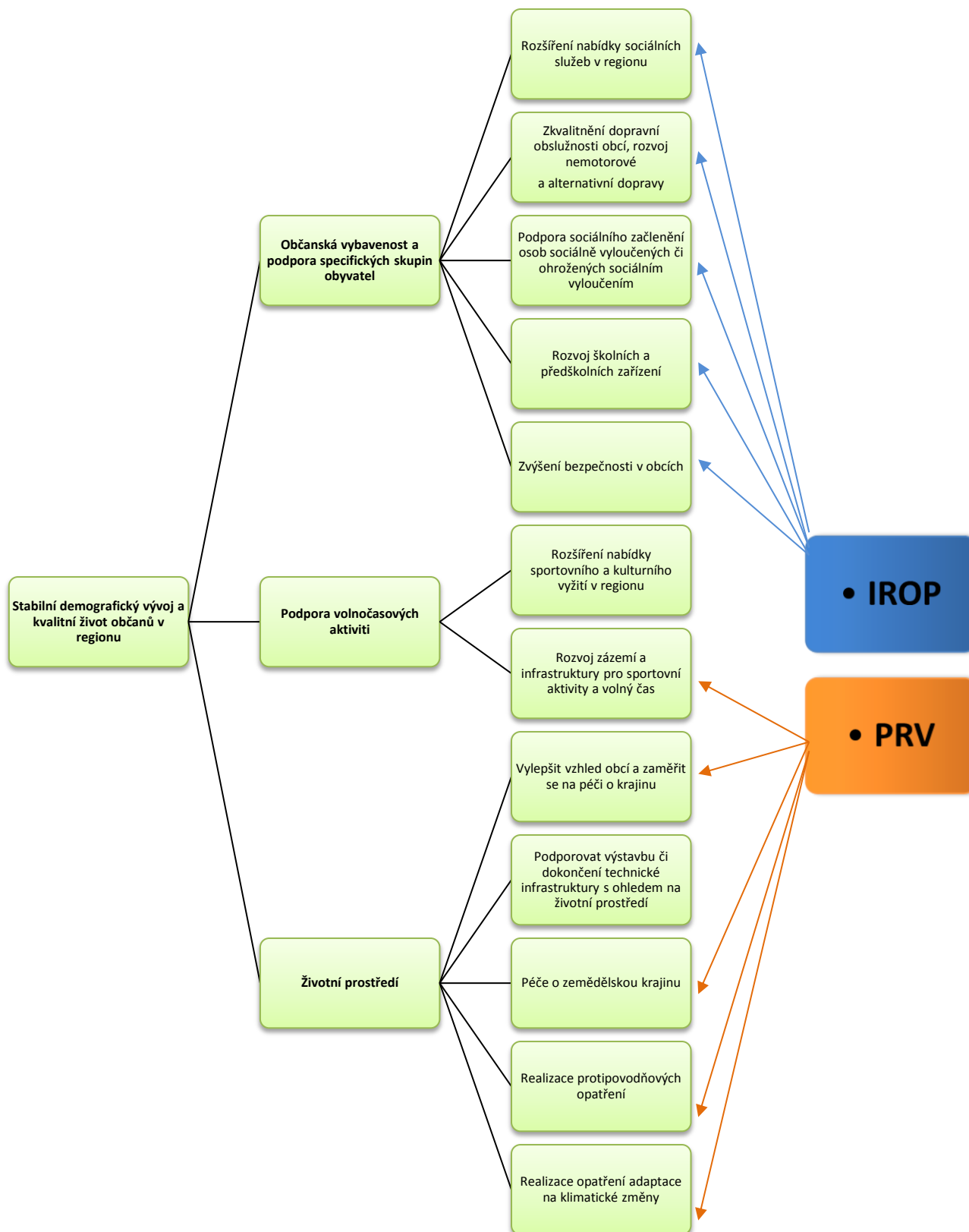
Oblasti podpory	<p>V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací, volnočasové) zaměřené na témata, která jsou řešena v SCLLD MAS Hrušovansko. Jde například o pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů dobré praxe.</p> <p>Hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze následující:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně značení místních výrobků a služeb • Investice související se vzdělávacími aktivitami • Investice do informačních turistických center <p>Výdaje do investic lze považovat především pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími</p>
------------------------	---

	subjekty.
Definice příjemce dotace	MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV. Kromě MAS lze také spolupracovat se skupinou veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU.
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000 Kč
	Max. 5 000 000 Kč
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	-
- číslo	92501
- název	Celkové veřejné výdaje
- výchozí stav	0
- hodnota pro mid-term (2018)	-
- cílový stav	19 521 EUR

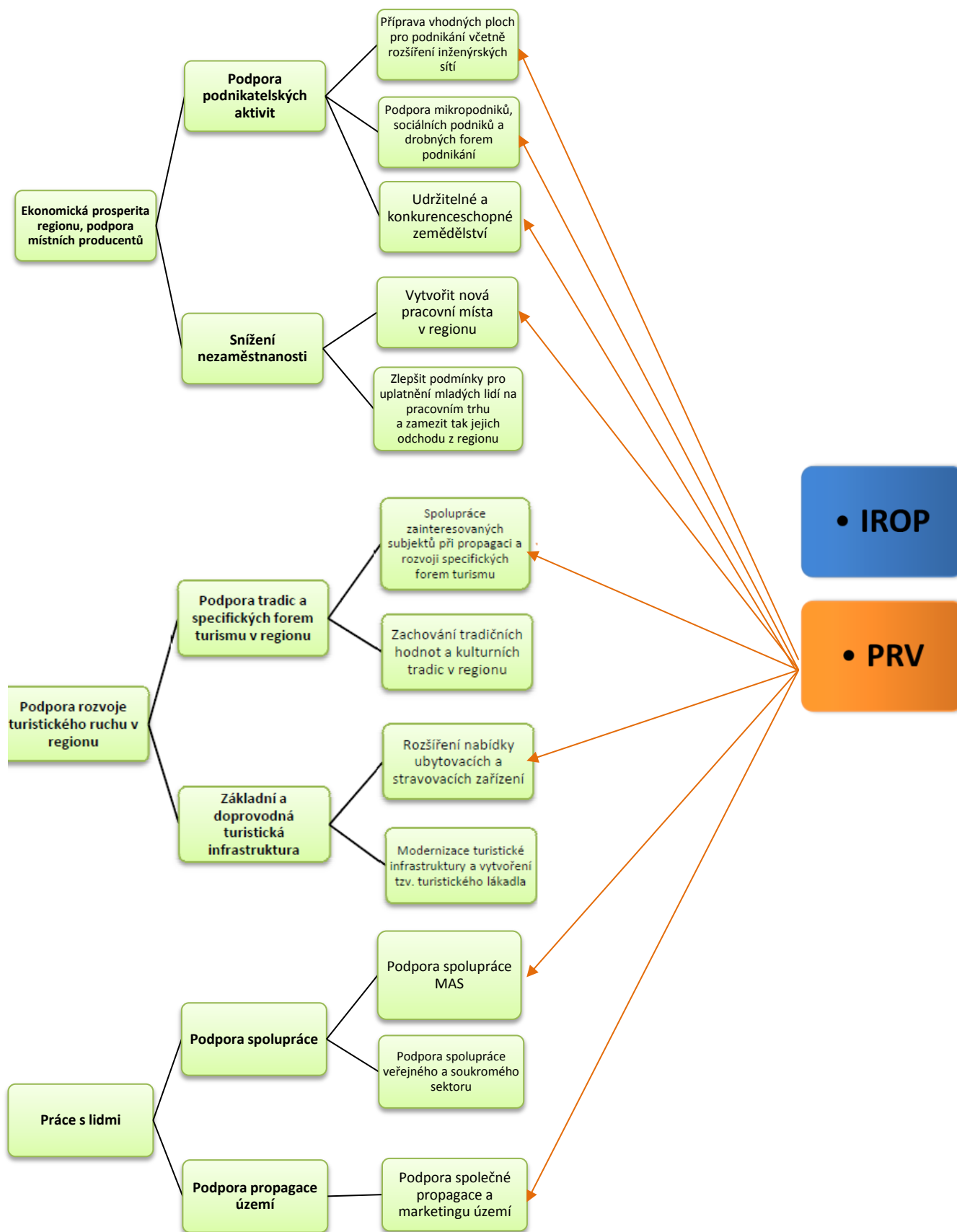
4.7.1 Grafické znázornění struktury programových rámců

Obrázek 20: Grafické znázornění programových rámců – strategický cíl 1

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 21: Grafické znázornění programových rámců – strategický cíl 2, 3, 4

Zdroj: vlastní zpracování

4.7.2 Vzájemné vazby na úrovni opatření/fichí

Tabulka č. 34 Vzájemné vazby mezi opatřeními/fichemi programových rámců a opatřeními mimo programové rámce

AKČNÍ PLÁN		SC	OPATŘENÍ SCLLD	
IROP	O1 Cyklodoprava	1.1	Opatření 1.1.a) Rozšíření nabídky sociálních služeb v regionu	
			Opatření 1.1.b) Zkvalitnění dopravní obslužnosti obcí, rozvoj nemotorové a alternativní dopravy	
			Opatření 1.1.c) Podpora sociálního začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením	
			Opatření 1.1.d) Rozvoj školních a předškolních zařízení	
			Opatření 1.1.e) Zvýšení bezpečnosti v obcích	
	O2 Bezpečnost	1.2	Opatření 1.2.a) Rozšíření nabídky sportovního a kulturního vyžití v regionu	
			Opatření 1.2.b) Rozvoj zázemí a infrastruktury pro sportovní aktivity a volný čas	
	O3 Školství	1.3	Opatření 1.3.a) Vylepšit vzhled obcí a zaměřit se na péči o krajinu	
			Opatření 1.3.b) Podporovat výstavbu či dokončení technické infrastruktury s ohledem na životní prostředí (kanalizace, ČOV, sběrné dvory, kompostárny)	
			Opatření 1.3.c) Péče o zemědělskou krajinu	
			Opatření 1.3.d) Realizace protipovodňových opatření	
			Opatření 1.3.e) Realizace opatření adaptace na klimatické změny	
	PRV	F1 Zemědělské podniky	2.1	Opatření 2.1.a) Příprava vhodných ploch pro podnikání včetně rozšíření inženýrských sítí
				Opatření 2.1.b) Podpora mikropodniků, sociálních podniků a drobných forem podnikání s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví v regionu a podpora místních producentů
				Opatření 2.1.c) Udržitelné a konkurenceschopné zemědělství
F2 Nezemědělské činnosti		2.2	Opatření 2.2.a) Vytvořit nová pracovní místa v regionu	
			Opatření 2.2.b) Zlepšit podmínky pro uplatnění mladých lidí na pracovním trhu a zamezit tak jejich odchodu z regionu	
F3 Zpřístupnění lesa		3.1	Opatření 3.1.a) Spolupráce zainteresovaných subjektů při propagaci a rozvoji specifických forem turismu (cykloturistika, vinařská turistika, agroturistika)	
			Opatření 3.1.b) Zachování tradičních hodnot a kulturních tradic v regionu	
F4 Polní cesty		3.2	Opatření 3.2.a) Rozšíření nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení	
			Opatření 3.2.b) Modernizace turistické infrastruktury a vytvoření tzv. turistického lákadla	
			Opatření 4.1.a) Podpora spolupráce MAS	
F5 Projekty spolupráce		4.1	Opatření 4.1.b) Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru	
			4.2	Opatření 4.2.a) Podpora společné propagace a marketingu území

Zdroj: vlastní zpracování

silná vazba

slabá vazba

Programové rámce nejsou svým obsahem solitérní, ale právě naopak. Jejich náplň, tedy jednotlivé aktivity a rozvojové záměry, jsou integrální součástí celkového rozvoje území MAS. Jsou provázány s dalšími aktivitami, ať již z jiných programových rámců realizovaných prostřednictvím Strategie nebo aktivitami mimo ně, které však k dosahování cílů Strategie přispívají.

Výše je uvedeno grafické znázornění vzájemné vazby mezi opatřeními/fiche programových rámců SCLLD a opatřeními mimo programových rámců. Velmi významná je však i vazba mezi jednotlivými programovými rámci navzájem, jimž se věnuje tato kapitola.

Tabulka níže znázorňuje integrační vazby a jejich sílu mezi jednotlivými opatřeními programového rámce IROP a fichemi PRV. Z nejvýznamnějších vazeb mezi opatřeními /fichemi lze uvést následující:

Velmi silnou integrační vazbu má opatření O1 IROP Cyklodoprava a O2 Bezpečnost, které jsou zaměřeny na zlepšení bezpečnosti silničního provozu a podporu cyklodopravy s cílem zajistit dopravu do zaměstnání, škol a za službami. Výstavbou cyklostezek je podporována nemotorová doprava a na silnicích ubude hustého provozu.

Zvláštní integrační vazby realizuje ze své podstaty i fiche F5 Projekty spolupráce. Jedná se o horizontální aktivitu spolupráce, k níž může v zásadě docházet v mnoha oblastech a integrační vazbu, větší či menší, tak může realizovat s ostatními opatřeními /fichemi.

Tabulka č. 35 Vzájemné vazby na úrovni opatření/fiche programových rámců

X – slabá vazba XX – významná vazba XXX – velmi významná vazba	Opatření CLLD IROP			Fiche Programu rozvoje venkova				
	O1	O2	O3	F1	F2	F3	F4	F5
O1 Cyklodoprava								
O2 Bezpečnost	XXX							
O3 Školství	XX	X						
F1 Zemědělské podniky	X	X	X					
F2 Nezemědělské činnosti	X	X	X	XX				
F3 Zpřístupnění lesa	X	X	X	X	X			
F4 Polní cesty	X	X	X	XX	X	XX		
F5 Projekty spolupráce	XX	X	X	X	XX	X	X	

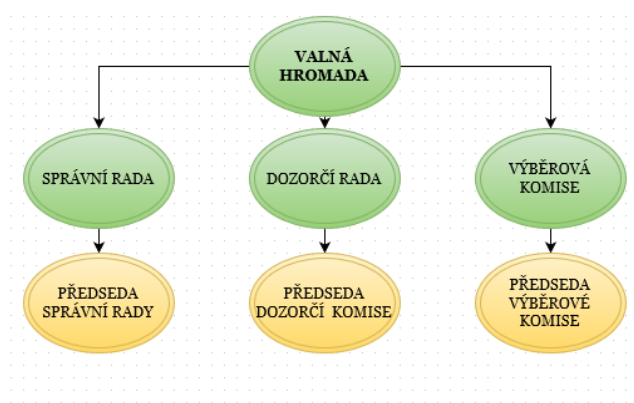
Zdroj: vlastní zpracování

5 Implementační část

5.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS

Implementační část Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hrušovansko pro programové období 2014 – 2020 obsahuje schéma a popis organizační struktury místní akční skupiny, statuty a jednací řády všech orgánů. Organizační struktura MAS je podrobně popsána v kapitole 1.1.1 (Orgány MAS) a 1.1.2 (Kancelář MAS).

Obrázek 22: Organizační struktura MAS Hrušovansko

Zdroj: vlastní pracování

Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem spolku. Valnou hromadu tvoří všichni partneři spolku, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv. Valnou hromadu svolává podle potřeby správní rada spolku prostřednictvím svého předsedy, nejméně však jedenkrát ročně.

Mezi úkoly a povinnosti valné hromady patří:

- schvalování jednacího řádu valné hromady, změna stanov a základních vnitřních předpisů spolku,
- schvalování rozpočtu spolku,
- schvalování výroční zprávy o činnosti spolku, včetně účetní závěrky,
- schvalování výše partnerských příspěvků,
- rozhodování o přijetí partnera spolku,

- zřizování povinných orgánů spolku,
- volí a odvolává členy správní rady, dozorčí rady a výběrové komise spolku,
- rozhodování o počtu členů správní rady, dozorčí rady a výběrové komise spolku,
- rozhodování o působnosti a pravomoci správní rady, dozorčí rady a výběrové komise spolku,
- rozhodování o vyloučení partnera,
- rozhodování o sloučení spolku
- rozhodování o fúzi nebo zrušení spolku,
- schvalování SCLLD,
- schvalování způsobu hodnocení a výběru projektů, zejména výběrových kritérií pro výběr projektů)

Dále valná hromada nese zodpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD v územní působnosti spolku

Správní rada

Správní rada je rozhodovacím orgánem spolku, který za svou činnost odpovídá valné hromadě. Správní rada má nejméně 3 členy a její funkční období je 3 roky. Svólává ji předseda nejméně třikrát ročně a řídí její zasedání, v nepřítomnosti předsedy tyto činnosti činí místopředseda.

Úkoly a povinnosti správní rady jsou:

- volí ze svých členů předsedu a místopředsedu
- volí statutárního zástupce spolku a zástupce statutárního zástupce spolku
- koordinování činností spolku a řízení provozní činnosti spolku
- navrhování plánu práce a rozpočtu spolku
- každoročně předkládá valné hromadě zprávu o hospodaření, včetně účetní závěrky
- svolávání valné hromady minimálně jedenkrát ročně
- zpracovávání podkladů pro rozhodnutí valné hromady
- plní úkoly uložené usnesením valné hromady
- schvalování výzvy k podávání žádostí
- vybírání projektů k realizaci a stanovuje výši alokace na základy návrhu výběrové komise

- schvalování uzavření a ukončení pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD
- rozhodování o způsobu odměňování funkcionářů spolku a výši jejich odměn
- rozhodování o vytvoření zájmových skupin

Dále správní rada zřizuje kancelář spolku, funkci manažera a dalších pracovníků a vymezuje jejich kompetence.

Dozorčí rada

Dozorčí rada je kontrolním orgánem spolku, který za svoji činnost odpovídá valné hromadě. Dohlíží na činnosti spolku a jeho správní rady. Členové dozorčí rady jsou voleni z partnerů spolku.

Dozorčí rada má nejméně 3 členy na tříleté funkční období. Dozorčí radu svolává předseda dozorčí rady nejméně jedenkrát ročně.

Úkoly a povinnosti dozorčí rady:

- volí ze svých členů předsedu
- nejméně jedenkrát ročně podává zprávu valné hromadě spolku o výsledcích své kontrolní činnosti
- projednávání výroční zprávu o činnosti spolku v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy spolku a SCLLD
- nahlížení do účetních knih a jiných dokladů spolku týkající se činnosti spolku a kontroluje v nich obsažené údaje
- kontrolování metodiky způsobu výběru projektů spolku a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru spolku
- zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD (zpracovává a předkládá ke schválení rozhodovacímu orgánu indikátory a evaluační plán SCLLD)

Výběrová komise

Výběrová komise je výběrovým orgánem spolku. Má nejméně tři členy, které volí valná hromada.

Úkoly a povinnosti výběrové komise:

- volí ze svých členů předsedu, předseda svolává a řídí zasedání výběrové komise

- provádění předvýběru projektů na základě objektivních kritérií a stanovuje jejich pořadí podle přínosu vzhledem k plnění záměrů a cílu SCLLD.

Personální kapacity pro administraci projektů

Kancelář MAS tvoří manažer, účetní (finanční manažer/ka) a od poloviny roku 2017 nový pracovník kanceláře MAS. Kancelář MAS plní především tyto úkoly:

1. Koordinuje zpracování záměru a kompletaci žádosti, zajišťuje jejich předání na ŘO apod.
2. Přijímá a registruje žádosti od žadatelů.
3. Provádí jejich administrativní kontrolu a kontrolu přijatelnosti.
4. Vypracuje zprávu o administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti.
5. Poskytuje potřebnou pomoc a informace žadatelům.
6. Spolupracuje se zástupci ŘO apod.
7. Po výběru a hodnocení projektů předá seznam vybraných a náhradních projektů ŘO.
8. Vede evidenci o projektech na příslušném software a provádí veškerou předepsanou archivaci.

Vedoucím kanceláře MAS je vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD. Vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD je manažer/ka MAS v pracovně právním vztahu. Uzavření a ukončení pracovně právního vztahu schvaluje Správní rada.

Kompetence manažera v návaznosti na vypracovanou Strategii MAS spočívají zejména v:

- odborném a technickém zajištění činnosti MAS
- organizování výběrových řízení na nové pracovníky MAS
- spolupráci se SZIF, MZE ČR a jinými poskytovateli dotací
- příjmu projektů, jejich administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti
- vypracování zpráv o provedených kontrolách
- organizaci zasedání Výběrové komise a přípravě podkladů pro její zasedání
- přípravě podkladů a organizaci zasedání Správní rady
- sestavení plánu kontrol
- pravidelném informování o čerpání prostředků na administraci místní akční skupiny
- další činnosti, které souvisí s operativním řízením MAS.

Kompetence účetní–finančního manažera/ky:

- vedení účetnictví pro MAS
- vedení pokladny včetně pokladního deníku, knihy jízd a knihy faktur, sledování stavu operativních prostředků
- vyhodnocení finančních rizik projektů
- žádost o platbu – tvorba finanční části žádosti o platbu, kontrola podkladů k předběžné ŽoP
- administrativa spojená s proplácením mezd (DPP), náplně práce, harmonogram projektu

Kompetence plánovaného nového pracovníka:

- administrace žádostí o dotace
- syntéza všech podkladů ze všech setkání a seminář
- účast na jednáních realizačního týmu (porady, operativní jednání s managementem MAS)
- příjem projektů, jejich administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti
- konzultace projektů
- další úkoly dle potřeb organizace

V případě potřeby bude uzavřen pracovně – právní vztah i s dalšími zaměstnanci.

5.2 Popis administrativních postupů pro vyhlášení výzev MAS

Kancelář MAS Hrušovansko je odpovědná za kompletní a včasné plnění administrativních postupů týkajících se příjmu a výběru projektů a s tím související zveřejňování všech nezbytných informací. Postup administrace bude následující:

- po vyhlášení výzvy v rámci SCLLD řídicím orgánem vyhlásí MAS konkrétní výzvu k podání projektů,
- následuje příjem individuálních žádostí kanceláří MAS,
- kontrola faktické správnosti podaných žádostí a případné nápravy nedostatků,
- hodnocení přijatelnosti předložených projektů (soulad projektů s cíli vymezenými v integrované strategii a s konkrétní výzvou ŘO), vznikne pořadí dle bodového hodnocení projektů,
- výběr projektů k podpoře dle míry přijatelnosti,
- řešení případných námitek a přezkoumání postupu administrace MAS (na podnět žadatele),
- registrace žádostí projektů u poskytovatele dotace,
- po případném schválení podpis Dohody o poskytnutí dotace u poskytovatele dotace

- realizace konkrétního projektu,
- průběžný monitoring ze strany MAS a monitorovací zprávy ze strany příjemců
- předložení závěrečné monitorovací zprávy
- předložení žádosti o proplacení žadatelem a její kontrola kanceláří MAS,
- kontrola žádosti o proplacení poskytovatelem dotace,
- fyzická kontrola realizace projektu,
- proplacení dotace

5.2.1 Výzva k předkládání žádostí

Výzvy na předkládání projektů vedoucích k realizaci SCLLD vyhláší MAS Hrušovansko v den počátku běhu výzvy na svých internetových stránkách a dále bude zaslána elektronicky i všem partnerům. MAS bude k informování o vyhlášených výzvách nadále používat i jiné dostupné informační kanály, např. úřední desky obcí, rozhlas.

Text výzvy bude obsahovat:

- Vyhlášovatele výzvy (název MAS, sídlo, IČ, kontakt)
- Název výzvy
- Název dokumentu, ke kterému se výzva vztahuje (SCLLD)
- Termín vyhlášení výzvy
- Termín ukončení výzvy k předkládání žádostí
- Způsob a místo příjmu žádostí
  - datum, čas, kdo je oprávněn žádost podávat, přesná adresa pro příjem žádostí
- Forma podání žádosti (listinná, elektronická, počet kopií)
- Forma podání příloh
- Popis cílových oblastí (opatření)
- Odkaz na webové stránky MAS s formuláři pro žadatele
- Jméno a kontaktní údaje na pracovníky MAS, kteří budou poskytovat informace v rámci dané výzvy
- Doba realizace projektu (maximální časové rozpětí)
- Místo realizace projektu (územní zaměření podpory)

Tabulka 36: Harmonogram postupu při vyhlášení příjmu žádostí

Vyhlášení výzvy	Termín uzávěrky	Admin. kontrola a přijatelnosti	Doplnění žádosti žadateli	Odeslání výsledku kontroly žadatelům	Podání stížnosti na MAS	Projednání žádosti o přezkoumání MAS žadatelem	Seznam projektů k hodnocení
	21 dnů	20 dnů	7 dnů	5 dnů	15 dnů	10 dnů	

Zdroj: vlastní zpracování

MAS Hrušovansko po vyhlášení výzvy ve lhůtě 14 dnů od jejího vyhlášení, v případě zájmu, uspořádá na území Mas vzdělávací seminář pro potencionální žadatele. O konání tohoto semináře bude MAS informovat na svých webových stránkách minimálně týden před jeho konáním. Na semináři budou podávány informace o tom, kdo může být žadatelem, co může být podpořeno, způsob podání projektu, jak budou projekty vybírány, administrativní postupy apod. Dále bude MAS poskytovat individuální konzultace v konzultační době kanceláře MAS, elektronicky, písemně, telefonicky či přímo na místě. Ve dnech příjmu žádostí má právo MAS konzultaci odmítnout, a to v případě vytíženosti příjmem žádostí.

5.2.2 Příjem žádostí

Žádosti přijímají příslušní pracovníci kanceláře MAS ve stanoveném termínu v kanceláři MAS. Žádosti doručené po lhůtě pro příjem žádostí nebudou přijaty a žadatelé bude sdělen důvod nepřijetí žádosti písemně. Žadatel vypracuje žádost podle všech požadovaných údajů uvedených ve výzvě i s přílohami.

Příjem žádostí probíhá osobním doručením statutárního zástupce nebo pověřenou osobou na základně plné moci. Žádosti přijímají minimálně dva pracovníci s přesně vymezenými úkoly. Příjem žádostí probíhá postupně v pořadí, ve kterém se žadatelé dostavili. Pracovník MAS provede registraci projektu, vydá Potvrzení o příjmu žádosti, potvrdí jej razítkem a svým podpisem. Potvrzení o příjmu žádosti podepíše také osoba, která žádost přinesla. Jednu potvrzenou kopii Potvrzení o příjmu žádosti obdrží žadatel, druhou kopii založí pracovník MAS do složky projektu.

Při příjmu žádosti provede pracovník MAS předběžnou administrativní kontrolu úplnosti žádosti na základně kontrolního listu. Předložená žádost musí obsahovat všechny povinné přílohy a tyto přílohy musí být platné. Dále se kontrolují podpisy a razítka. Žádost kontrolují vždy 2 osoby (platí pravidlo 4 očí). Vždy si vyhradí dostatečný čas na kontrolu (minimálně

půl hodiny na jednoho žadatele). Pracovníci MAS sepiší protokol o předběžné administrativní kontrole a následně zanesou do protokolu a poučí žadatele o možnosti oprav do určitého data.

5.2.3 Administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti

Na administrativní kontrolu a kontrolu přijatelnosti si MAS Hrušovansko vyhradila 20 dnů. Kontrolují se formální náležitosti a hledisko přijatelnosti. Při kontrole formálních náležitostí je kontrolován obsah žádosti a správnost všech předložených dokumentů (kopie x originál, čas vydání, správné názvy, správnost údajů). V případě zjištění odstranitelných chyb a nedostatků je žadatel písemně vyzván Chybníkem (Protokol o provedené administrativní kontrole) k odstranění zjištěných nedostatků a to ve lhůtě 7 dnů ode dne odeslání výzvy k odstranění nedostatků. Tuto výzvu může pracovník MAS poslat žadateli v elektronické podobě emailem s potvrzením o přečtení emailu, písemně poštou na doručenkou nebo osobně oproti podpisu příjemce. Žadatel má právo opravovat jen zjevné chyby v psaní, doplňovat či opravovat nepodstatné údaje, které nemají vliv na bodové hodnocení projektu či zařazení projektu do daného opatření (fiche). Má právo např. měnit a doplňovat čísla účtů, adresu, měnit technologii zhotovení výstupů projektu bez zvýšení požadované dotace. Je také možné doplnit nepovinné přílohy. Nelze provádět takové změny projektu, které mění jeho výsledek. Když pracovník shledá formální náležitosti žádosti bez chyb, vydá Protokol o provedené administrativní kontrole.

Při kontrole přijatelnosti je kontrolována přijatelnost žádosti vzhledem k podmínkám stanovených výzvou. Hodnotí se, zda je projekt v souladu s platnou právní úpravou, zda je realizace projektu, sídlo PO či FO, bydliště a místo podnikání či místo působnosti umístěn na území MAS Hrušovansko. Dále se hodnotí soulad projektu se Strategií MAS, zda všechny údaje, na které je požadována podpora, jsou přijatelné, zda žadatel zřetelně prokázal, že má dostatek zdrojů na předfinancování celého projektu.

Hodnocení přijatelnosti se hodnotí slovy ano x ne, v případě není možno opravit. Po kontrole přijatelnosti se vypracuje Protokol o hodnocení kritérií přijatelnosti žadatele. Žádost, která bude ve všech bodech hodnocení vyhodnocena slovem „ano“, postupuje do bodování. Projekty, které neprojdou kontrolou přijatelnosti, budou o této skutečnosti informováni a následně vyřazeni.

5.3 Hodnocení a výběr projektů

Žádosti, které prošly administrativní kontrolou a kontrolou přijatelnosti postupují dále do procesu hodnocení. Hodnocení projektů dle výběrových kritérií hodnotí výběrová komise. Členy výběrové komise volí valná hromada a jejich funkční období je tříleté. Poctiví a důkladný výběr hodnotitelů je velmi důležitý. Právě hodnotitelé určují, který projekt bude podpořen, a jakým směrem bude vývoj regionu, v návaznosti na financované projekty. K hodnocení projektů mohou být přizváni i externí poradci, např. odborné posouzení daného projektu. Externí poradci mají pouze poradní hlas.

Žádosti se hodnotí zvlášť podle fichí/opatření. Každý hodnotitel obdrží kompletní žádost v tištěné či elektronické podobě, tabulkový formulář pro komplexní hodnocení žádosti a Manuál hodnocení projektů. Hodnocení projektu provádí vždy dva členové nezávisle na sobě. Je-li to možné, hodnotitelé každého projektu jsou zástupci různých sektorů. Všichni členové výběrové komise jsou před každým hodnocením předem proškoleni a seznámeni s hodnocením jednotlivých kritérií.

Výběr hodnotitelů probíhá dle následujících pravidel:

- hodnotitel nesmí hodnotit vlastní projekt
- hodnotitel nesmí hodnotit projekt, ke kterému je pracovně či osobně vázán
- hodnotitel nesmí hodnotit projekt, který pomáhal zpracovávat
- z žádné z obcí by nemělo být více než 40 % hodnotitelů z celkového počtu hodnotitelů
- vždy se musí zohlednit zastoupení hodnotitelů v jednotlivých sektorech a zájmových skupinách
- hodnotitel musí být nestranný, odpovědný, pečlivý a ochotný věnovat svůj čas projektům

Hodnotitelé jsou k projektu přidělováni přímým přiřazením odborníkovi na dané téma. Před každým zasedáním hodnotitelé musí podepsat Čestné prohlášení o nepodjatosti člena vůči konkrétnímu projektu a Etický kodex člena Výběrové komise.

Hodnotitel posuzuje naplnění jednotlivých hodnotících kritérií, přičemž po posouzení projektu na základě každého kritéria přiděluje počet bodů. Na základě celkového výsledku hodnocení jednotlivých hodnotitelů je vyhodnoceno, zda se výsledné hodnocení obou

hodnotitelů výrazně neliší. Cílem hodnotitelů je vybrat projekt, který bude mít nejvyšší přidanou hodnotu, nejmenší riziko neúspěchu a co nejefektivnější využití finančních prostředků.

Každý hodnotitel má právo dle hodnotících kritérií MAS možnost udělit plný počet bodů či jiný počet, dle bodového určení uvedeného ve fichi/opatření. Po hodnocení každý hodnotitel podepíše protokol o hodnocení a předá ho předsedovi komise.

V případě, že se bodové hodnocení hodnotitelů výrazně liší (nad 20 %) je pro hodnocení přizván třetí hodnotitel. V tomto případě je výsledným počtem bodů aritmetické průměr všech tří získaných hodnot.

Následně je sestaveno pořadí žádostí sestupně dle bodového ohodnocení. V případě rovnosti bodů projektů rozhoduje:

- čas podání projektu. Dříve podaný projekt je upřednostněn před projektem podaným později

Z pořadí vyhotoví Výběrová komise Seznam vybraných žádostí a Seznam nevybraných žádostí. V seznamu vybraných žádostí mohou být pouze žádosti, které lze podpořit v plné výši. Jednání Výběrové komise je veřejné. Termín jednání je zveřejněn minimálně 3 pracovní dny na webových stránkách MAS. Na tomto jednání seznamují jednotliví hodnotitelé ostatní členy komise se svým bodovým hodnocením dané žádosti a sestavuje se celkové pořadí všech žádostí v rámci Fiche.

Do 7 kalendářních dnů po uzavření výběru projektů výběrovou komisí informuje kancelář MAS jednotlivé žadatele o získaném počtu bodů za jednotlivá kritéria, u vybraných žádostí též o závazcích spojených s udělenými body.

5.3.1 Řešení stížností

MAS Hrušovansko je připraveno i na řešení stížností při hodnocení a administrativních kontrolách. Pokud dojde k pochybnostem či nejasnostem, žadatel má právo na podání odvolání písemnou formou a toto odvolání musí být doručeno do kanceláře MAS Hrušovansko (Nám. Míru 9, 671 67 Hrušovany nad Jevišovkou). Kontrolní komise přezkoumá odvolání, vydá doporučující stanovisko, které poté projedná Správní rada a vydá rozhodnutí. V případě nesouhlasu s rozhodnutím Správní rady má žadatel právo podat stížnost

do 15 kalendářních dnů ode dne odeslání rozhodnutí. Dojde-li k pochybení MAS, vydá Správní rada rozhodnutí k nápravě (přebodování výzvy, nové posouzení kritérií přijatelnosti apod.) Nedojde-li mezi MAS a žadatelem ke shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupů MAS na příslušný řídicí orgán operačních programů. Pokud tak učiní, musí dát MAS do 3 dnů tuto skutečností písemně či emailem na vědomí.

5.3.2 Realizace projektu

V průběhu realizace projektu a celého administrativního procesu zajišťuje kancelář MAS výměnu korespondence mezi žadatelem a centrálními poskytovateli dotací. MAS poskytuje žadateli konzultace a v případě potřeby zajistí ve spolupráci s žadatelem nahlášení změn v projektu či žádosti dle požadavků poskytovatele dotace. Kancelář MAS vede evidenci termínů žádosti o proplacení. Na blížící se termín upozorňuje s dostatečným předstihem žadatele. Po ukončení realizace projektu předloží žadatel na MAS žádost o proplacení tak, aby bylo zajištěno splnění termínu předložení žádosti o proplacení u centrálního poskytovatele dotace. MAS provede posouzení žádosti o proplacení. V případě záporného výsledku kontroly, bude žadatel písemně vyzván k nápravě a doplnění. Při nesplnění nápravných opatření bude následovat ukončení administrace projektu. Pracovníci kanceláře MAS se účastní kontrol na místě prováděných pracovníky centrálního poskytovatele dotací. V rámci této kontroly provádějí fotodokumentaci projektu a případná šetření důležitá pro monitoring a hodnocení. MAS rovněž může provést u žadatele vlastní kontroly na místě, pokud to uzná za vhodné z důvodu podezření porušení podmínek pravidel, případně z jiných důvodů. Tuto skutečnost oznámí žadateli a z mimořádné kontroly vyhotoví protokol.

5.3.3 Auditní stopa, archivace

MAS zajišťuje po dobu určenou právními předpisy ČR nebo EU (minimálně do konce roku 2030) uchování veškeré dokumentace, související se strategií CLLD a její realizací, a poskytuje informace a dokumentaci, vztahující se k integrované strategii, zaměstnancům nebo zmocněncům pověřených orgánů Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva financí ČR, Evropské komise, Evropského účetního dvora, Nejvyššího kontrolního úřadu, Auditního orgánu (dále jen „AO“), Platebního a certifikačního orgánu (dále jen „PCO“), příslušného orgánu finanční správy a dalších oprávněných orgánů státní správy).

Za uložení a následnou manipulaci s archivačními dokumenty je zodpovědná kancelář MAS (předseda, administrativní pracovníci kanceláře). Archivované dokumenty se ukládají do

archivačních šanonů nebo archivačních krabic do kanceláře MAS do prostor určených pro archivaci (oddělená místnost archivu, popř. archivační skříň). Elektronická dokumentace se archivuje na nosičích elektronických dat.

Archivace dokumentů je prováděna v rozsahu:

- Účetnictví
- Vlastní projekty
- Výzvy (příprava výzev, jejich vyhlášení, hodnocení žádostí, monitoring aj.)
- Ostatní dokumenty (zápisy z jednání orgánů, pracovních skupin, smlouvy, apod.)

Označení a Seznam archivovaných dokumentů - vzor:

- Účetnictví: A-účetnictví/rok archivace
- Vlastní projekty: A-Vlastní projekty/rok archivace
- Výzvy: A-Výzvy/rok archivace
- Ostatní dokumenty: A-dokumenty/rok archivace

Tabulka č. 37 Ukázka systému archivace

Označení archivovaného dokumentu	Termín provedení archivace	Rok ukončení archivace a předání ke skartaci

Zdroj: vlastní zpracování

Ze strany příjemce se budou uchovávat (archivovat) tyto typy dokumentů:

- žádost o podporu včetně příloh,
- hodnocení žádosti,
- rozhodnutí o poskytnutí dotace, změny projektu a dodatky,
- originály smluv (pokud byly uzavírány), jejich změny a dodatky,
- dokumentaci k realizovaným výběrovým řízením, pokud to projekt vyžadoval (zadávací dokumentace, nabídky od dodavatelů, jejich vyhodnocení, smlouvy nebo objednávky),
- originály všech účetních a dalších dokladů, které prokazují uskutečnění uznatelných výdajů nebo na základě kterých se uznatelné výdaje realizují (např. v případě osobních nákladů pracovní smlouvy, dohody, výkazy práce, mzdové listy, výplatní a zúčtovací listiny),
- monitorovací zprávy a závěrečnou zprávu,

- inventurní soupis hmotného a nehmotného majetku,
- doklady či dokumentaci k aktivitám projektu,
- doklady prokazující naplňování výstupů a výsledků projektu, tj. monitorovacích indikátorů a dalších plánovaných výstupů/výsledků uvedených v projektu,
- korespondenci s ŘO/SZIF či dalšími zúčastněnými subjekty,
- dokumenty k cestovnímu, např. knihy jízd s vyznačením jízdy v rámci projektu,
- materiální výstupy,
- žádosti o platbu vč. soupisek,
- rozhodnutí o schválení platby,
- veškerá související potvrzení a průvodní materiály.

Ze strany MAS se budou uchovávat (archivovat) tyto typy dokumentů:

- strategie s přílohami vč. změn,
- monitorovací zprávy a závěrečnou zprávu,
- výzvy,
- pravidla k dané výzvě vč. přílohy a manuálů,
- žádosti o podporu vč. příloh,
- potvrzení o příjmu žádosti o dotaci,
- protokol o administrativní kontrole (hodnocení formálních náležitostí a přijatelnosti),
- protokol o hodnocení projektu,
- seznam schválených projektů,
- změny dokumentace,
- korespondenci s řídicími a kontrolními orgány, s příjemci daného projektu,
- fotodokumentaci k projektu,
- prezenční listiny a zápisy z jednání orgánů MAS, příp. fotodokumentace,
- žádosti o platbu vč. soupisek/seznamu účetních dokladů,
- rozhodnutí o schválení platby.

5.4 Popis animačních aktivit

Animační činnosti zahrnují všechny aktivity MAS, které jsou nad rámec jejich povinností. Nejdůležitějším předpokladem dobré animace je otevřenost organizace MAS. MAS Hrušovansko přijímá do svého týmu pracovníků vstřícné, tvořivé a vzdělané osoby. Tyto osoby jsou v každodenním kontaktu s místními aktéry a veřejností, proto je nutné dbát na výběr těchto pracovníků. Neméně důležitým předpokladem je mít celodenně otevřenou

kancelář s pravidelnými konzultačními hodinami. Tato kancelář by měla sloužit jako nízkoprahové centrum a poradenské středisko pro partnery MAS i pro širokou veřejnost.

Jednou z animačních aktivit MAS Hrušovansko patří transparentnost rozhodování. MAS zapojuje do rozhodování orgány veřejné správy, partnery MAS, neveřejný sektor i širokou veřejnost. Hlavním cílem transparentního rozhodování je zapojování všech, kterých se zpracovávaná oblast týká, dialog a vyjednávání a dosažení výsledku, který je přijat a podporován většinou účastníků. Mezi příklady transparentního rozhodování patří práce pracovních skupin (místní producenti, životní prostředí, sport a kultura), besedy, výběr projektových týmů, pořádání kulatých stolů.

Obrázek 23: *Jednání kulatého stolu v Šanově*

Zdroj: vlastní

Následující animační aktivitou MA Hrušovansko bude dobrá informovanost. Kvalitně zpracovaný a aktualizovaný web je základem dobré komunikace MAS a veřejností. MAS bude využívat i další komunikační kanály pro informování o činnosti MAS, jako jsou místní zpravodaje (noviny NIVA, Hrušovanský zpravodaj), newslettery rozesílané partnerům, letáky, brožury, místní rozhlas, výroční zprávy a v neposlední řadě bude MAS Hrušovansko využívat stále se rozvíjející masovou sociální síť Facebook. V animaci aktivit je důležité i zapojení

starostů. Ti mohou informovat veřejnost prostřednictvím obecním webových stránek, obecních vývěsek či osobním kontaktem s občanem.

Pro žadatele budou stěžejní webové stránky MAS. Tam se dozví o plánovaných výzvách, o všech termínech, o způsobu výběru projektů a o všem, co se výzev týká. Pro žadatele bude MAS pořádat semináře se všemi důležitými informacemi o výzvě a bude jim umožněna i veřejná obhajoba projektů, na jejich vyžádání.

5.5 Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce

MAS Hrušovansko bude nadále spolupracovat se stávajícími partnery, ale bude také usilovat o rozšíření sítě partnerů o další subjekty, ať už na národní, či mezinárodní úrovni. Poloha místní akční skupiny také vytváří vhodné podmínky pro přeshraniční spolupráci s rakouským partnerem, především s regionem Land um Laa, kde již delší dobu probíhá spolupráce v oblasti turistiky (společné cyklovýlety, vzájemná propagace kulturních a sportovních akcí), dále probíhá spolupráce samotných obcí (výměna zkušeností) a partnerství také přináší řešení společných příhraničních problémů (povodně, doprava, atd.) Do budoucna chce MAS prohloubit tuto spolupráci tím, že bude podporovat projekty, které v sobě nesou prvky přeshraniční spolupráce a mají tak pro region důležitou přidanou hodnotu.

Nesmí však být opomíjena ani spolupráce na národní úrovni, kdy MAS spolupracuje s dalšími svazky MAS. Jedná se především o výměnu zkušeností a dobré praxe s MAS Rozkvět zahrady jižních Čech, která funguje již deset let a MAS Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko.

Témata projektů v rámci spolupráce:

- Podpora regionálních výrobců/výrobců - vytvoření propagačních materiálů, osvětové a prezentační akce, vzdělávací a návodné příručky pro výrobce (založení prodejny, zvyšování kvality služeb, pořádání exkurzí, pořádání řemeslných trhů
- Podpora vzdělávání a řemesel - pořádání tematicky zaměřených exkurzí (ukázky řemesel), naučné přednášky

- Společné akce v rámci posílení kulturní krajiny - pořádání kulturních akcí, jejich zajištění a vzájemná propagace

5.6 Popis zvláštních opatření pro hodnocení

Monitoring

Monitoringem MAS se rozumí pravidelné sledování indikátorů. V rámci monitoringu bude MAS sledovat, jak příjemci naplňují cíle definované integrovanou strategií a jednotlivými Programovými rámci. Základním systémem pro získávání dat o plnění integrovaných nástrojů je jednotný monitorovací systém pro programové období 2014 - 2020 (dále jen MS2014+), tento nástroj bude základem pro sběr relevantních informací o projektech. MS2014+ umožňuje sledovat jednotlivé integrované projekty realizované v rámci MAS. Všechny zúčastněné subjekty využívají MS2014+ s ohledem na svoji roli v implementačním systému. MMR – ORP průběžně monitoruje pokrok realizace SCLLD a plnění územní dimenze, MAS monitoruje prostřednictvím modulu ISKP14+ realizaci projektů, naplňujících dotčenou integrovanou strategii.

MAS provádí prostřednictvím MS2014+ monitorování realizace jednotlivých projektů a také monitorování SCLLD jako celku. Zprávu o plnění integrované strategie projednává a schvaluje Valná hromada. Zpráva o plnění integrované strategie je vyhotovena a ŘO předkládána 2x ročně (do 15. 1. vždy s použitím údajů k 31. 12., resp. do 15. 7. vždy s použitím údajů k 30. 6.) prostřednictvím MS2014+. Minimální struktura Zprávy o plnění integrované strategie bude v rozsahu dle Přílohy č. 10 MPIN.

Evaluace

Zatímco monitoring sleduje to, co se děje prostřednictvím sběru a analýzy informací, evaluace poskytuje základnu pro vytvoření úsudku a stanovisek hodnotitelů. Vždy platí, že k dobrému hodnocení je zapotřebí mít dobrý monitoring, aby byla naplněna základní funkce evaluace, tj. prostředek pro ověřování dosažených výsledků ve srovnání se zamýšlenými výsledky. Pro MAS je hlavním cílem procesu evaluace zejména ohlédnout se za svou činnost a zhodnotit úspěch naplnění vytýčených cílů a tím usnadnit přípravu budoucí strategie včetně podkladů pro výpočet finančního rozpočtu a harmonogramu. Účelem je určit relevanci naplnění cílů, jejich efektivitu, efektivnost, dopady a udržitelnost.

MAS dále provede povinnou mid-term evaluaci realizace a plnění svého SCLLD (procesní a výsledková evaluace) k časovému horizontu roku 2017 (tj. s údaji platnými k 31. 12. 2017). Zpracování všech evaluačních výstupů musí respektovat principy a standardy evaluací, pravidla pro sdílení informací a přiměřeně postupy pro sestavení a realizaci evaluačního plánu uvedené v MPIN.

5.7 Popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci

Základní struktura integrované strategie je členěná tak, aby byla zajištěna provázanost klíčových cílů a aktivit. Vybrané projekty by tak měly přispívat k naplňování společné vize, se kterou se všichni partneři MAS ztotožňují a především budou korespondovat s jednotlivými prioritami a specifickými cíli rozpracovanými v integrované strategii. Jednotlivé projekty realizované v praxi tak budou odpovídat potřebám obcí i celého regionu. Integrovaný přístup bude využit také při výběru projektů, jelikož budou zohledňovány takové aktivity, které přispívají k naplňování integračních a inovačních prvků. Důraz bude kladen na projekty, které zakládají vzájemně prospěšnou spolupráci v rámci MAS, tedy při zapojení více než jednoho subjektu v regionu. Nesmí však být opomíjena ani spolupráce se subjekty z jiných MAS. Speciální skupinou projektů pak bude přeshraniční spolupráce, jelikož představuje významnou přidanou hodnotu v podobě výměny zkušeností. Dále budou preferovány projekty, které budou mít vliv na udržitelný rozvoj regionu. To znamená, že budou rozvíjet více než jednu z těchto oblastí: ekonomická, sociální, environmentální. MAS si tedy vytvoří preferenční kritéria, na základě kterých bude posuzovat jednotlivé žádosti o realizaci projektů.

Přesto, že jednotlivé projekty budou řešit rozdílná témata s ohledem na stanovené priority, budou zároveň přispívat k rozvoji regionu a vést tak k naplnění stanovené vize. Spolupráce a společná vize napříč celým regionem je totiž jeden z nejsilnějších integračních prvků.

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 2008 - 2012	20
Graf 2: Vývoj přírůstku obyvatel v letech 2008 - 2012	20
Graf 3: Věková struktura obyvatel v roce 2008 - 2012	21
Graf 4: Vzdělanostní struktura v roce 2011	23
Graf 5: Vývoj počtu domů v letech 1970 - 2011	33
Graf 6: Obydlené domy podle vlastníka v roce 2011	33
Graf 7: Vývoj míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích	42
Graf 8: Srovnání míry nezaměstnanosti s vyššími územními celky	43
Graf 9: Celková spokojenost občanů s obcí	61
Graf 10: Největší problém obce/regionu	61
Graf 11: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí	62
Graf 12: Potřeba sociálních služeb v obcích	62
Graf 13: Hospodářská oblast podnikání	64
Graf 14: Existence kladných stránek regionu	65
Graf 15: Žádoucí rozvojové projekty dle podnikatelských subjektů	66
Graf 16: Projekty, na kterých jsou podnikatelé ochotni účastnit se	67

Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura organizace MAS	9
Obrázek 2: Poloha MAS Hrušovansko vůči okolním MAS	11
Obrázek 3: Mapka území MAS	15
Obrázek 4: Průměrný věk obyvatelstva podle obcí v JMK	22
Obrázek 5: Schéma silnic na území MAS Hrušovansko	25
Obrázek 6: Intenzita dopravy na Hrušovansku v roce 2010	27
Obrázek 7: Plánek místní dopravní infrastruktury	27
Obrázek 8: Vodní režim ve správním obvodu ORP Znojmo	36
Obrázek 9: Souhrnné hodnocení kvality vody na území SO ORP v roce 2012	36
Obrázek 10: Vymezení oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší	37
Obrázek 11: Souhrnné hodnocení kvality ovzduší na území SO ORP v roce 2012	38
Obrázek 12: Změna dlouhodobé nezaměstnanosti	44
Obrázek 13: Nezaměstnanost v obvodech POÚ v JMK	44

Obrázek 14: Změna výměry zemědělské půdy v SO ORP Znojmo.....	49
Obrázek 15: Podíl zemědělské půdy v obcích Jihomoravského kraje	50
Obrázek 16: Kategorizace lesa.....	52
Obrázek 17: Mapa působnosti Obvodního oddělení policie Hrušovany nad Jevišovkou.....	54
Obrázek 18: Struktura cílů a opatření strategické části dokumentu.....	83
Obrázek 19: Provázanost strategických dokumentů na evropské, národní a regionální úrovni	88
Obrázek 20: Grafické znázornění programových rámců – strategický cíl 1	106
Obrázek 21: Grafické znázornění programových rámců – strategický cíl 2, 3, 4.....	107
Obrázek 22: Organizační struktura MAS Hrušovansko.....	110
Obrázek 23: Jednání kulatého stolu v Šanově.....	123

Seznam tabulek

Tabulka 1: Seznam partnerů MAS rozdělených dle zájmových skupin	7
Tabulka 2: Základní charakteristiky obcí na území	15
Tabulka 3: Charakteristika území MAS Hrušovansko v porovnání s vyššími územními celky	16
Tabulka 4: Prostředky komunikace obcí s občany.....	17
Tabulka 5: Dostupnost správních úřadů v obcích	18
Tabulka 6: Vývoj počtu obyvatel v letech 2008 - 2012	19
Tabulka 7: Index stáří v roce 2008 a 2012	22
Tabulka 8: Vybavení obcí technickou infrastrukturou.....	24
Tabulka 9: Délka silnic a dálnic v okrese v porovnání s vyššími územními celky.....	25
Tabulka 10: Vybavenost školskými zařízeními	29
Tabulka 11: Popis MŠ na území MAS Hrušovansko za školní rok 2014/2015.....	30
Tabulka 12: Popis ZŠ na území MAS Hrušovansko za školní rok 2014/2015	30
Tabulka 13: Kulturní a sportovní vybavení obcí.....	31
Tabulka 14: Vybavenost obcí samostatnými zařízeními vč. detašovaných pracovišť	32
Tabulka 15: Zabezpečování nakládání s odpady.....	34
Tabulka 16: Statistika množství odpadu	35
Tabulka 17: Přehled zvláště chráněných území v SO ORP Znojmo a jejich rozloha.....	39
Tabulka 18: Volnočasové aktivity v obcích	40
Tabulka 19: Ekonomická aktivity obyvatel Hrušovanska.....	41

Tabulka 20: Vývoj míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích	42
Tabulka 21: Srovnání míry nezaměstnanosti s vyššími územně správními celky	43
Tabulka 22: Srovnání míry nezaměstnanosti s okolními MAS.....	46
Tabulka 23: Míra podnikatelské aktivity v obcích MAS Hrušovansko	48
Tabulka 24: Změna výměry zemědělské půdy v jednotlivých obcích (2007 – 2014)	49
Tabulka 25: Výměra zemědělské půdy (ha) k 30. 6. 2016.....	50
Tabulka 26: Lesnatost v jednotlivých obcích MAS Hrušovansko	52
Tabulka 27: Občanská vybavenost v obcích – bezpečností složky.....	53
Tabulka č. 28 Klíčové oblasti rozvoje území.....	68
Tabulka 29. Strategické cíle MAS Hrušovansko a k nim přiřazené indikátory.....	72
Tabulka 30: Specifické cíle Mas Hrušovansko a k nim přiřazené indikátory.....	84
Tabulka 31: Provázanost strategie s dalšími strategickými dokumenty	87
Tabulka č. 32 Provázanost opatření	90
Tabulka 33: Vliv opatření SCLLD MAS Hrušovansko na horizontální témata	94
Tabulka č. 34 Vzájemné vazby mezi opatřeními/fichemi programových rámců a opatřeními mimo programové rámce	108
Tabulka č. 35 Vzájemné vazby na úrovni opatření/fiche programových rámců.....	109
Tabulka 36: Harmonogram postupu při vyhlášení příjmu žádostí.....	116
Tabulka č. 37 Ukázka systému archivace	121

Seznam pojmů a zkratk

CLLD	Community-led Local Development
ČOV	Čistička odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	Dům s pečovatelskou službou
DSO	Dobrovolný svazek obcí
JMK	Jihomoravský kraj
IDS	Integrovaný dopravní systém
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAS	Místní akční skupina
OP	Operační program
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
SPR	Strategický plán rozvoje města

6 Přílohy

Příloha č. 1: Autobusová dopravní obslužnost

Odkud / kam	Hrušovany všední dny	Hrušovany víkendy	Znojmo všední dny	Znojmo víkendy	Brno všední dny	Brno víkendy
Božice	1 - 2 hodinové intervaly	4x denně	3x denně	3x - 4x denně	Přestup v Hrušovanech nebo Lechovicích	Přestup v Hrušovanech nebo Lechovicích
Břežany	4x denně	4x denně	chybí odpolední spoj	3x denně	Přestup v Hrušovanech nebo Lechovicích	Přestup v Hrušovanech nebo Lechovicích
Čejkovice	2 hodinový interval	4x denně	2 hodinový interval	4x denně	Přestup v Lechovicích	Přestup v Lechovicích
Dyjákovice	Přestup v Božicích nebo v Hevlíně	Přestup v Hevlíně	6x denně	4x - 5x denně	Přestup v Hevlíně nebo ve Znojmě	Přestup v Hevlíně nebo ve Znojmě
Hevlín	2 hodinový interval	2 hodinový interval	6x denně	4x denně	2 hodinový interval	2 hodinový interval
Hrabětice	10 minutový interval	10 minutový interval	přestup Hevlín, Lechovice	přestup Hevlín, Lechovice	2 hodinový interval	2 hodinový interval
Hrušovany nad Jevišovkou	x	x	po dvou hodinách přímo nebo přes Lechovice nebo Pohořelice	2 hodinový interval	2 hodinový interval	2 hodinový interval
Litobratřice	2 hodinový interval	2 hodinový interval	přes Pohořelice nebo Hevlín	přes Pohořelice nebo Hevlín	2 hodinový interval	2 hodinový interval
Mackovice	4x denně	4x denně	z rozcestí po dvou hodinách	z rozcestí po dvou hodinách	2 hodinový interval	2 hodinový interval
Pravice	hodinový interval	4x denně	cca po dvou hodinách – přímo nebo přes Lechovice	3x denně, chybí odpolední	přes Hrušovany nebo Lechovice	přes Hrušovany nebo Lechovice
Šanov	2 hodinový interval	2 hodinový interval	přes Hevlín nebo Hrušovany	přes Hevlín nebo Hrušovany	hodinový interval	2 hodinový interval
Velký Karlov	1x denně	téměř neexistuje	4x denně	4x denně	přes Znojmo	přes Znojmo

Zdroj: vlastní zpracování dle IDOS

Příloha č. 2: Zaměstnanost dle odvětví

	Počet obyvatel s obvyklým pobytem														
	zaměstnaní podle odvětví														
	z toho zaměstnaní														
	z toho podle odvětví														
celkem	celkem	zemědělství, lesnictví, rybářství	průmysl	stavebnictví	velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	doprava a skladování	ubytování, stravování a pohostinství	ICT	peněžnictví a pojišťovnictví	činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	vzdělávání	zdravotní a sociální péče	nezjištěno	
ČR	10 436 560	4 580 714	124 284	1 161 216	313 662	466 324	257 645	144 136	136 119	112 816	357 124	269 797	276 436	296 681	510 987
Jihomoravský kraj	1 163 508	511 844	14 502	123 039	40 274	53 628	27 368	15 163	17 512	11 447	42 990	27 989	34 351	34 718	51 260
Znojmo - okres	111 380	45 981	2 934	10 781	3 971	4 627	2 654	1 726	567	763	2 295	2 733	2 689	2 832	5 802
Božice	1 525	563	58	125	56	43	52	13	4	4	7	29	28	56	80
Břežany	882	306	15	55	44	19	23	7	2	1	7	11	10	59	44
Čejkovice	203	81	1	10	24	5	11	4	-	1	3	5	-	2	12
Dyjákovice	814	293	41	57	41	33	9	9	4	3	7	13	15	12	40
Hevlín	1 354	553	56	134	58	53	38	35	6	3	24	23	16	16	74
Hrabětice	865	309	19	101	30	19	23	11	-	3	7	6	15	11	60
Hrušovany nad Jevišovkou	3 162	1 415	80	430	142	137	103	48	13	18	62	74	76	67	124
Litobratřice	492	181	20	31	24	15	24	6	1	2	7	13	2	7	28
Mackovice	369	132	8	26	26	4	11	1	-	3	4	3	-	16	25
Pravice	308	109	7	32	7	4	10	1	1	2	7	4	1	9	23
Šanov	1 451	549	36	156	67	51	44	7	7	7	17	25	22	25	72
Velký Karlov	408	158	25	38	14	12	8	3	-	-	6	6	1	9	34

Zdroj:vlast zpracování dle CZSO

Příloha č. 3: Technický stav silnic

Dyjákovice

Místní komunikace v obci jsou po výstavbě kanalizace a vody v katastrofálním stavu a pro provoz dosti nevhodné. Oprava těchto cest je hlavním prioritou naší obce. Komunikace hlavní - krajská, je momentálně v rekonstrukci a je neprůjezdná. Termín dokončení a kolaudace je plánovaný na listopad roku 2014.

Břežany

Stav krajské silnice v obci je velmi špatný, zvláště směrem na Litobratřice a vyžaduje v nejbližší době opravu. Co se týká obecních komunikací, nutně je potřeba opravit dvě místní komunikace (cca 2 km).

Čejkovice

Obcí prochází státní silnice z Hrušovan na Znojmo, která je v dobrém stavu. Většina místních komunikací v obci je prašných tj. nevyhovujících.

Hevlín

V loňském roce byla opravena zhruba polovina místních komunikací, což stálo zhruba 40 mil. Kč. V letošním roce se projektově připravuje druhá etapa oprav, která se bude realizovat v roce 2015. Vše financuje obec z vlastních prostředků, protože na místní komunikace prozatím žádné dotace nejsou.

Hrabětice

Zhruba z 60 % je třeba silnice 4. třídy opravit. Silnice 3. třídy - ulice Šanovská patří SÚS Znojmo. V roce 2009-2011 měla proběhnout celková rekonstrukce. Přípravy však skončily z důvodu nedostatku financí. Náklady by činily cca 47 mil. Kč (obec Hrabětice 16 mil., SÚS 31 mil. Kč).

Pravice

Stav místních komunikací v obci Pravice je špatný. Místní komunikace by se měly opravovat po realizaci kanalizace v obci. Státní silnice v obci je v uspokojivém stavu.

Božice

Pokud se jedná o silnice ve vlastnictví JMK, tak jsou v uspokojivém stavu; část silnic byla opravena po kanalizaci. Některé, například silnice v Zámlýní, jsou ve špatném stavu. Co se týče silnic, které jsou ve vlastnictví obce, většina je opravena; chybí však ještě dvě cesty z první etapy kanalizace, které potřebují celkovou rekonstrukci. Dále je třeba zpevnit povrch u některých méně frekventovaných cest.

Litobratřice

Silnice byly z velké části vybudovány v roce 1975, tudíž i jejich stav tomu stáří odpovídá, proto musí být provedena rekonstrukce. Momentálně je zpracovaná projektová dokumentace a je podaná žádost o stavební povolení na odboru dopravy ve Znojmě, nyní probíhá stavební řízení.

Šanov

Komunikace v obci jsou částečně opraveny. Zůstává však několik cest, které mají velmi špatný povrch, což musí obec v následujícím období řešit (Dlouhá, Božická – z části povrch písčitý, Zahradní – rovněž část povrchu nezpevněná komunikace). Některé komunikace jsou nezpevněné, jiné pouze vyštěrkovány a v penetracích po TI. Účelové komunikace jsou ve velmi špatném stavu. Drtivá většina je nezpevněna.

Hrušovany n. J.

Státní silnice je po rekonstrukci směrem na Hevlín, směrem na Znojmo je však nutná rekonstrukce. Místní komunikace jsou ze 70 % nové, u 30 % je nutná celková rekonstrukce.

Velký Karlov

Obec vlastní a udržuje celkem ca 7,53 km zpevněných komunikací (jedná se o asfaltový, případně betonový povrch) z toho je 1,13 km na území katastru obce Hrádek. Cca 1,42 km je rekonstruovaných; 3,2km v dobrém stavu a 2,91 km ve špatném až havarijním stavu.

Mackovice

Dvě třetiny místních komunikací potřebují generální opravu pro kanalizaci, vodovodu a plyn
25 (vysoká)

Příloha č. 4 Dílčí SWOT analýzy

A/ SWOT analýza (Geografie, poloha a image MAS, Veřejná správa, Cestovní ruch, Partnerství a spolupráce)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Akceschopnost a flexibilita díky menší rozloze	Periferní poloha v rámci kraje vůči centrům
Fungující spolupráce a komunikace mezi obcemi v regionu	Nedostatek turistické infrastruktury a jejich nízká kvalita
Významné cyklotrasy v regionu	Image regionu
Přítomnost vinařských tratí a vinogradů	Lidské zdroje
Vzhled obcí (upravenost, architektura, zeleň, odpočinkové zóny, dětská a sportovní hřiště)	Malé množství rekreačních objektů
Prostředí pro nenáročnou cykloturistiku (rovinaté území, zajímavé přírodní lokality podél cyklostezek)	V polovině obcí chybějící komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)
Dobré předpoklady pro rozvoj agroturistiky a ekoturistiky	Malá aktivita místních podnikatelů
Pravidelné pořádání sportovních a kulturních akcí	Téměř žádné kulturní a historické památky vhodné pro turistiku
Intenzivní spolupráce se sousedním rakouským regionem Land um Laa	Chybějící cyklostezka z Hrušovan n. Jevišovkou navazující na cyklostezky regionu
Dostupné internetové stránky obcí a MAS	Chybějící doprovodná infrastruktura na cyklostezkách
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Rozvoj agroturismu	Útlum zájmu o vinařskou turistiku a agroturistiku
Prohloubení spolupráce s příhraničními regiony Rakouska	Konkurence Mikulovska a Znojemska v cestovním ruchu
Podpora agroturistiky a vinařské turistiky	Upřednostňování projektů z jiných regionů
Větší propagace regionu v rámci Jihomoravského kraje	

Zdroj: Zpracováno autorem na základě výstupů schůzí pracovní skupiny vytvořené ke SPR.

B/ SWOT analýza (Obyvatelstvo, Bydlení, Občanská vybavenost, Životní prostředí)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Příznivý index stáří (vysoký podíl obyvatelstva do 15 let oproti obyvatelům 65+)	Nedostatečná infrastruktura pro využití volného času (koupaliště, kino, kulturní dům, divadlo, klubovny)
Stabilní počet obyvatel	Malá nabídka kulturních a společenských akcí
Poměrně dobrá občanská vybavenost v regionu	Vybavenost domácností PC s internetem je pod průměrem ČR a JMK
Dobře vyřešené nakládání s odpady	Nedostatek startovacích bytů pro mladé
Dobrá vybavenost základními školami a mateřskými školkami	Hevlínská cihelna znečišťující životní prostředí
Bohatá spolková a zájmová činnost	Malá informovanost občanů o dění v sousedních obcích
Sociální služby pro seniory	Chátrající zámek v Hrušovanech n. Jevišovkou
Čisté životní prostředí	Nedostatečná nabídka zájmových kroužků a jiných volnočasových aktivit především pro děti předškolního a mladšího školního věku
Bohatá nabídka zájmových kroužků pro děti do 15 let	Problémy související s vlastnictvím pozemků v intravilánu obcí
	Chybějící obecní policie
	Nedostatečné zásobování pitnou vodou z vrtů v Hrušovanech nad Jevišovkou
	Nedokončená kanalizační síť v některých obcích nebo jejich částech
	Nedostatek lesů, zeleně
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Rekonstrukce a rozvoj zámku v Hrušovanech n. Jevišovkou	Nárůst sociálně vyloučených občanů (bezdomovectví)
Relativně velké množství krytých bazénů v regionu	Demografické změny (stárnutí obyvatelstva, nadměrný odliv mladých lidí)
Regionální produkty – pořádání farmářských trhů	Pokračující potíže s vlastnictvím pozemků v intravilánu obcí
Rekonstrukce a větší využití letního kina v Hrušovanech n. Jevišovkou	Zvýšená kriminalita a vandalství a s nimi spojená sociální problematika (alkohol u mladistvých, drogy, ničení majetku apod.)
Využití potenciálu přírodní rezervace Karlov pro turistiku	Ukončení životnosti solárních elektráren a jejich následní ekologické odstranění
Budování mokřadů, výsadba lesů a zeleně	Nedostatek vody v krajině – území MAS Hrušovansko je jedno z nejsušších míst v ČR
Obnova původních vodních ploch, využití dešťové vody	

Zdroj: Zpracováno autorem na základě výstupů schůzí pracovní skupiny vytvořené ke SPR.

C/ SWOT analýza (Hospodářství, Zaměstnanost a trh práce, Technická infrastruktura, Doprava)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Dobrá úroveň dopravní obslužnosti	Oblast s nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti
Kvalitní vodovodní síť, dobrá napojenost na plyn	Slabé příležitosti pro podnikatele
Drobní vinaři a zemědělci	Špatná dopravní obslužnost ve Velkém Karlově
Lidé v produktivním věku, mladé obyvatelstvo	Nepřipravené plochy k rozvoji průmyslu a výroby
	Nedostatečné zásobování pitnou vodou z vrtů v Hrušovanech nad Jevišovkou
	Nedokončená kanalizační síť v některých obcích nebo jejích částech
	Špatný stav místních komunikací ve většině obcí
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Spolupráce soukromého a veřejného sektoru	Nezájem investorů o podnikání v regionu
Expanze investorů do oblastí vhodných pro podnikání, příchod investorů z oblastí mimo region	Nadměrné využití bonitní půdy pro stavební účely
Možnost využití rakouského pracovního trhu (především nabídka)	Odliv pracovní síly mimo region
Dobudování R52	Vysoký podíl orné půdy a s tím spojené ohrožení větrnou erozí
Realizace ÚSES	Zdražení plynu a přechod obyvatel na vytápění levnější formou vytápění
Plochy pro expanzi podnikatelů	Bleskové povodně
Blízkost rakouského pracovního trhu	Nedostatek financí na obnovu silnic
Přilákání mladých rodin se zájmem o život mimo město	
Oprava místních komunikací	
Využití finanční podpory z krajské, národní a evropské úrovně	

Zdroj: Zpracováno autorem na základě výstupů schůzí pracovní skupiny vytvořené ke SPR.